

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Analýza hospodaření vybrané obce

Michaela Sadílková

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Michaela Sadílková

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Analýza hospodaření vybrané obce

Název anglicky

Analysis of the economy of selected municipality

Cíle práce

Cílem práce je prostřednictvím metod finanční analýzy zhodnotit finanční situaci obce a hospodaření. Dále navrhnout způsoby zlepšení hospodaření obce.

Metodika

V první části práce budou rozebrána teoretická východiska. V analytické části bude nejdříve prostřednictvím vybraných metod finanční analýzy zhodnoceno hospodaření obce a poté budou navrženy další možnosti hodnocení finanční situace obce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

obec, rozpočet, příjmy, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

ALICE, C.L., JOHN, C.L., FENG, F.L.: Financial analysis: Planning and Forecasting. 2. Edition. Singapore: World scientific publishing Co. 2009. ISBN 10 981-270-608-9

JACKSON, P.M., BROWN, C.W.: Public sector economics. 4 Edition. Wiley, 1991. ISBN 0631162089

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: Finanční analýza krok za krokem. 2. Vydání. Praha: BECK, 2008. ISBN 978-80-7179-713-5

KRAFTOVÁ, I.: Finanční analýza municipiální firmy. Praha: BECK, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2

OTRUSINOVÁ, M., KUBÍČKOVÁ D.: Finanční hospodaření municipálních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. Vydání. Praha: BECK, 2011. 162 s. ISBN 978-80-740-0342-4

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů. Praha: GRADA Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9

REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-29-3.

RŮČKOVÁ, P.: Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: GRADA Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2018

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza hospodaření vybrané obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 2.4.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za odborné rady a konzultace. Ráda bych ještě poděkovala úřednicím na obecním úřadě v Horoměřicích, konkrétně Evě Kybicové a Šárce Musilové, za jejich ochotu a pomoc.

Analýza hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Cílem diplomové práce je zhodnocení hospodaření obce Horoměřice za období 2013-2017 a navržení vhodných opatření, která by vedla ke zlepšení hospodářské situace. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V první části jsou definována teoretická východiska, která byla nastudována z odborné literatury a vysvětlují pojmy, které jsou obsaženy v práci. V druhé části, která je praktická, je nastíněna stručná charakteristika obce a vývoj obyvatel. Dále jsou zhodnoceny příjmy a výdaje rozpočtu obce, je provedena finanční a majetková analýza a finanční analýza za využití poměrových ukazatelů. V závěru práce jsou zhodnoceny poznatky jednotlivých analýz a jsou zde navržena doporučení, která mohou vést ke zlepšení finanční situace obce a k rozvoji obce.

Klíčová slova: obec, rozpočet, příjmy, výdaje, investice, finanční analýza, majetek, poměrové ukazatele

Analysis of the economy of selected municipality

Abstract

The aim of this thesis is evaluating the economy of the municipality of Horoměřice for the period of 2013-2017 and proposing appropriate measures to improve the economic situation. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The first part defines the theoretical background which was studied from the literature and explains the terms contained in the thesis. The second part, which is practical, outlines the brief characteristics of the municipality and the population development. Furthermore, revenues and expenditures of the municipal budget are evaluated. In addition, financial and property analysis and financial analysis using ratio indicators are conducted. At the end of the thesis, the findings of individual analyzes are evaluated and there are suggested recommendations which may lead to improvement of the financial situation of the municipality and to the development of the municipality.

Keywords: municipality, budget, revenues, expenditure, investment, financial analysis, property, ratio indicators

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	16
3.1 Veřejný sektor	16
3.2 Územní samospráva	16
3.2.1 Region	17
3.2.2 Kraj	17
3.2.3 Obec	18
3.3 Samostatná působnost	19
3.4 Přenesená působnost	19
3.5 Orgány obce	20
3.5.1 Zastupitelstvo obce	20
3.5.2 Rada obce.....	20
3.5.3 Obecní úřad.....	21
3.5.4 Starosta.....	22
3.6 Rozpočet obce	23
3.7 Příjmy územních rozpočtů	26
3.7.1 Daňové příjmy	28
3.7.2 Nedaňové příjmy.....	29
3.7.3 Transfery a dotace.....	30
3.7.4 Kapitálové příjmy	31
3.8 Výdaje územních rozpočtů.....	31
3.8.1 Běžné výdaje	33
3.8.2 Kapitálové výdaje	34
3.9 Závěrečný účet	34
3.10 Finanční analýza.....	35
3.10.1 Zdroje informací pro finanční analýzu	35
3.10.2 Metody finanční analýzy	36
3.10.3 Analýza poměrovými ukazateli	37
3.11 Finanční a majetková analýza obcí (FAMA).....	45
3.11.1 Cíle a význam FAMA.....	45
3.11.2 Metody FAMA	46
3.11.3 Zdroje informací FAMA.....	46
Vlastní práce.....	49

3.12	Historie obce	49
3.13	Významný rodák	50
3.14	Charakteristika obce	50
3.15	Struktura obyvatel	52
3.16	Finanční analýza.....	57
3.16.1	Analýza příjmů	58
3.16.2	Analýza výdajů	76
3.16.3	Analýza financování	87
3.16.4	Finanční a majetková analýza.....	88
3.16.5	Analýza poměrovými ukazateli	99
3.17	Projekty na rozvoj a zvelebení obce.....	106
4	Závěr.....	108
5	Seznam použitých zdrojů	113
6	Přílohy	116

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Ukazatele FAMA

Tabulka č. 2: Vypočtené finanční a majetkové ukazatele

Tabulka č. 3: Výpočet dluhové služby

Tabulka č. 4: Výpočty poměrových ukazatelů

Tabulka č. 5: Struktura příjmů místních rozpočtů

Tabulka č. 6: Typy dotací

Tabulka č. 7: Struktura výdajů místních rozpočtů

Tabulka č. 8: Počet obyvatel 2013-2017

Tabulka č. 9: Počet obyvatel dle věkových skupin

Tabulka č. 10: Nejvyšší ukončené vzdělání za rok 2014

Tabulka č. 11: Obyvatelstvo vyjíždějící za prací a do škol za rok 2014

Tabulka č. 12: Rozdělení příjmů obce v Kč. 2013-2017

Tabulka č. 13: Vývoj daňových příjmů v Kč. 2013-2017

Tabulka č. 14: Podíl jednotlivých příjmů na daňových příjmech v % 2013-2017

Tabulka č. 15: Vývoj hodnot bazických indexů nejvýznamnějších daňových příjmů v % 2013-2017

Tabulka č. 16: Vývoj nedaňových příjmů v Kč. 2013-2017

Tabulka č. 17: Podíl jednotlivých příjmů na nedaňových příjmech v % 2013-2017
Tabulka č. 18: Vývoj hodnot bazických indexů nedaňových příjmů v % 2013-2017
Tabulka č. 19: Vývoj kapitálových příjmů v Kč. 2013-2017
Tabulka č. 20: Podíl jednotlivých příjmů na kapitálových příjmech v % 2013-2017
Tabulka č. 21: Vývoj hodnot bazických indexů kapitálových příjmů v % 2013-2017
Tabulka č. 22: Vývoj transferů v Kč. 2013-2017
Tabulka č. 23: Podíl jednotlivých transferů na celkových transferech v % 2013-2017
Tabulka č. 24: Vývoj hodnot bazických indexů transferů v % 2013-2017
Tabulka č. 25: Rozdělení výdajů obce v Kč. 2013-2017
Tabulka č. 26: Vývoj jednotlivých výdajů v Kč. 2013-2017
Tabulka č. 27: Vývoj hodnot bazických indexů jednotlivých výdajů v % 2013-2017
Tabulka č. 28: Saldo příjmů a výdajů
Tabulka č. 29: Výpočet ukazatele dluhové služby
Tabulka č. 30: Ukazatel dluhové služby obce v % 2013-2017
Tabulka č. 31: Vývoj a struktura majetku obce 2013-2017
Tabulka č. 32: Zdrojová data v Kč. pro výpočet likvidity 2013-2017
Tabulka č. 33: Ukazatele likvidity 2013-2017
Tabulka č. 34: Zdrojová data v Kč. pro výpočet rentability 2013-2017
Tabulka č. 35: Ukazatele rentability v % 2013-2017
Tabulka č. 36: Zdrojová data v Kč. pro výpočet zadluženosti 2013-2017
Tabulka č. 37: Ukazatel zadluženosti 2013-2017
Tabulka č. 38: Zdrojová data pro výpočet ukazatele úrokového krytí 2013-2017
Tabulka č. 39: Ukazatel úrokového krytí 2013-2017
Tabulka č. 40: Zdrojová data v Kč. pro výpočet ukazatelů aktivity 2013-2017
Tabulka č. 41: Ukazatele aktivity ve dnech 2013-2017
Tabulka č. 42: Projekty obce v Kč. 2013-2017

Seznam použitých grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel 2013-2017

Graf č. 2: Podíl žen a mužů ve věkových skupinách v roce 2017

Graf č. 3: Hodnoty bazických indexů jednotlivých druhů příjmů v % 2013-2017

Graf č. 4: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce v % 2013-2017

Graf č. 5: Vývoj hodnot bazických indexů nejvýznamnějších daňových příjmů v % 2013-2017

Graf č. 6: Vývoj hodnot bazických indexů nedaňových příjmů v % 2013-2017

Graf č. 7: Vývoj hodnot bazických indexů kapitálových příjmů v % 2013-2017

Graf č. 8: Vývoj hodnot bazických indexů transferů v % 2013-2017

Graf č. 9: Hodnoty bazických indexů jednotlivých druhů výdajů v % 2013-2017

Graf č. 10: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích obce v % 2013-2017

Graf č. 11: Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v % 2013-2017

Graf č. 12: Vývoj podílu jednotlivých výdajů na celkových výdajích v % 2013-2017

Graf č. 13: Vývoj hodnot bazických indexů jednotlivých výdajů v % 2013-2017

Graf č. 14: Saldo příjmů a výdajů 2013-2017

Graf č. 15: Vývoj ukazatele celkové příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

Graf č. 16: Vývoj ukazatele vlastní příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

Graf č. 17: Vývoj ukazatele daňové příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

Graf č. 18: Vývoj ukazatele míry soběstačnosti v % 2013-2017

Graf č. 19: Vývoj ukazatele míry závislosti na neopakovatelných příjmech v % 2013-2017

Graf č. 20: Vývoj ukazatele míry krytí běžných výdajů v % 2013-2017

Graf č. 21: Vývoj ukazatele dluhové služby obce 2013-2017

Graf č. 22: Majetek obce na 1 obyvatele 2013-2017

Seznam použitých zkratk

ČOV- čistička odpadních vod

ČR- Česká republika

DPH- daň z přidané hodnoty

FAMA- finanční a majetková analýza

EAT- zisk po zdanění

EBIT- zisk před odečtem daní a úroků

PO- právnická osoba

FO- fyzická osoba

1 Úvod

V České republice z hlediska samosprávy existuje dvoustupňový systém. Obec je podle Ústavy České republiky základní jednotkou územní samosprávy a druhým stupněm jsou kraje. Obec tvoří územní celek, který se vymezuje hranicí území obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci, která má svůj majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Obec na základě vlastního rozpočtu hospodaří samostatně.

Ke zvolení tématu mě vedla myšlenka, že jako občan obce, ve které žiji, bych se měla zajímat o to, jak to v dané obci funguje. Dalším důvodem byly velmi dobré vztahy s úředníky na obecním úřadě a starostou. Myslím, že spousta lidí má nějaký názor na vedení obce a jeho hospodaření, ale většinou vychází jen z nepodložených informací. Z tohoto důvodu mi přišlo zajímavé se s danou problematikou více seznámit a zamyslet se nad zlepšením hospodaření obce, případně doporučením toho, co v obci chybí.

Cílem této diplomové práce je analýza a zhodnocení hospodaření obce Horoměřice v letech 2013-2017. Obec Horoměřice se nachází ve Středočeském kraji v okrese Praha-západ. Obec je blízko letiště Václava Havla. Horoměřice o rozloze 804 ha mají 4 285 obyvatel k datu 1. 1. 2019.

Diplomová práce je členěna na dvě části. V první části jsou vyjasněny základní pojmy jako obec, příjmy, výdaje, aj., které byly nastudovány z odborné literatury. Druhá část se zabývá charakteristikou obce, vývojem počtu obyvatel a analýzou příjmů a výdajů. Je provedena finanční a majetková analýza a analýza poměrovými ukazateli. Analýza je provedena v období 2013-2017. V závěru je navrženo doporučení na zlepšení stávající situace.

2 Cíl práce a metodika

V této části jsou vymezeny cíle a metodika, na jejímž základě bude dosaženo stanovených cílů.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnocení hospodaření obce Horoměřice v letech 2013-2017. K posouzení hospodaření obce je využita finanční analýza. Na základě poznatků získaných z této analýzy budou navržena doporučení pro zlepšení finanční situace v obci.

Dílní cíle práce:

1. vymezení teoretických zdrojů
2. charakteristika obce
3. podrobná analýza hospodaření obce
4. závěr a doporučení

2.2 Metodika

V úvodu bylo blíže specifikováno obecné zadání. Diplomová práce analýza hospodaření obce Horoměřice v letech 2013-2017 bude rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické.

V teoretické části bude řešen první dílní cíl. Budou sepsána teoretická východiska, která budou získána prostudováním odborné literatury a zákonů. Budou zde vymezeny základní pojmy obce, rozpočet, příjmy, výdaje, poměrové ukazatele, FAMA.

Na teoretickou část bude navazovat část praktická, kde dojde k plnění druhého dílního cíle. Pro charakteristiku obce budou využity zejména oficiální webové stránky obce a poznatky vedení obce.

Třetí dílní cíl bude naplněn prostřednictvím analýzy rozpočtových příjmů a výdajů. Příjmy a výdaje budou sledovány z hlediska celkového i druhového. Následně bude provedena finanční a majetková analýza, která bude rozdělena na část analyzující rozpočet a část analyzující majetek. Dále bude provedena finanční analýza poměrových ukazatelů, kterými

budou ukazatel likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. V závěru finanční analýzy budou shrnuty investice obce do jednotlivých projektů ve sledovaném období.

Poslední dílčí cíl bude řešen zhodnocením výsledků jednotlivých analýz a navržením doporučení pro obec.

Podklady pro výpočet analýz byly získány od účetní obecního úřadu. K dispozici byl rozpočet obce, závěrečný účet včetně komentáře, rozvaha a výkaz zisku a ztráty za období 2013-2017.

Bazický index v %

$$\text{bazický index} = \frac{\text{hodnota období zjišťovaného roku}}{\text{hodnota výchozího roku}} \times 100$$

Pro výpočty finanční a majetkové analýzy bude použit Projekt grantové agentury České republiky 402/03/1235 vydaní Vysokou školou ekonomickou v Praze.

Ukazatele FAMA

Tabulka č. 1: Ukazatele FAMA

Ukazatele FAMA		
č. řádku	položka	odkaz na rozpočtovou skladbu
1	DPFO ze závislé činnosti	1111
2	DPFO z vlastní činnosti	1112-1119
3	DPPO bez obcí	1121
4	DPPO za obce	1122
5	DPH	1211
6	Daň z nemovitosti	1511
7	Místní poplatky	1341-1349
8	Daňové příjmy celkem	1111-1705
9	Příjmy z vlastní činnosti	2111-2151
10	Neinvestiční dotace	4111-4160
11	Běžně se opakující příjmy	součet ř. 8,9,10
12	Ostatní příjmy	2210-2482
13	Kapitálové příjmy	3111-3202
14	Kapitálové dotace	4211-4240
15	Příjmy celkem (po konsolidaci)	Součet ř. 11,12,13,14
16	Běžné výdaje	5011-5909
17	Investiční výdaje	6111-6909
18	Výdaje celkem (po konsolidaci)	Součet ř. 17,18
19	Financování	8111-8902
20	z toho splátky úvěrů a půjček	8112+8114+8122+8124+8212+8214+8222+8224+5141+5142+5143+5149
21	Výsledek hospodaření	ř. 16-(19+20)
22	Stavby	rozvaha
23	Dlouhodobý hmotný majetek	rozvaha
24	Majetek celkem	rozvaha
25	Počet obyvatel obce	celkový počet obyvatel

Zdroj: Toth, 2005, s. 225-226

Podle Totha v práci budou vypočteny finanční a majetkové ukazatele, které jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Vypočtené finanční a majetkové ukazatele

ukazatele FAMA		
ukazatel	výpočet	odkaz na řádek FAMA
celkové příjmy na 1 obyvatele v Kč.	příjmy celkem/počet obyvatel	ř. 15/25
vlastní příjmy na 1 obyvatele v Kč.	příjmy z vlastní činnosti/počet obyvatel	ř. 9/25
daňové příjmy na 1 obyvatele v Kč.	daňové příjmy celkem/počet obyvatel	ř. 8/25
míra soběstačnosti v %	(příjmy z vlastní činnosti/příjmy celkem)*100	ř. 9/15
míra závislosti na neopakovatelných příjmech v %	(běžně se opakující příjmy /příjmy celkem)*100	ř. 11/15
míra krytí běžných výdajů v %	běžné výdaje/běžně se opakující příjmy)*100	ř. 16/11
hodnota majetku na 1 obyvatele v Kč.	majetek celkem/počet obyvatel	ř. 24/25

Zdroj: Toth, 2005, s. 226

Dalším výpočtem byl ukazatel dluhové služby.

Tabulka č. 3: Výpočet dluhové služby

ukazatel dluhové služby		
č. řádku	položka	odkaz na rozpočtovou skladbu
1	daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1
2	nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2
3	přijaté dotace - finanční vztah	položka 4112+4212
4	dluhová základna	součet ř. 1,2,3
5	úroky	položka 5141
6	splátky jistin a dluhopisů	položky 8xx2 a 8xx4
7	splátky leasingu	položka 5178
8	dluhová služba	součet ř. 5,6,7
9	ukazatel dluhové služby	ř. 8/ř. 4

Zdroj: denik.obce.cz¹

¹ http://denik.obce.cz/go/dokumenty/z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm

Dále je provedena finanční analýza za pomoci vybraných poměrových ukazatelů, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4: Výpočty poměrových ukazatelů

ukazatel	výpočet	odkaz na přílohu 9, 10
likvidita		
běžná likvidita	oběžná aktiva/krátkodobé závazky	Rř.16/ Rř. 45
pohotová likvidita	(oběžná aktiva-zásoby)/krátkodobé závazky	(Rř. 16-Rř. 17)/ Rř. 45
okamžitá likvidita	finanční majetek/krátkodobé závazky	Rř. 26/ Rř. 45
rentabilita		
rentabilita vlastního kapitálu v %	(EAT/vlastní kapitál)*100	(Vř.61/ Rř. 31)*100
rentabilita vloženého kapitálu v %	(EBIT/celková aktiva)*100	(Vř. 60/ Rř. 1)*100
rentabilita investovaného kapitálu v %	((EBIT/(vlastní kapitál + dlouhodobé dluhy))*100	((Vř. 60/(Rř. 31+ Rř. 43)) *100
ukazatele zadluženosti		
ukazatel věřitelského rizika	(cizí kapitál/celková aktiva)*100	(Rř. 42/ Rř. 1)*100
koeficient samofinancování	(vlastní kapitál/celková aktiva)*100	(Rř. 31/ Rř. 1)*100
ukazatel finanční páky	(celková aktiva/vlastní kapitál)*100	(Rř. 1/ Rř. 31)*100
ukazatele dluhové schopnosti		
ukazatel úrokového krytí	EBIT/nákladové úroky	Vř. 60/ Vř. 26
ukazatele aktivity		
doba obratu celkových aktiv	celková aktiva/(výnosy/360)	Rř. 1/ (Vř. 33/360)
doba obratu pohledávek	krátkodobé pohledávky/(výnosy/360)	Rř. 18/ (Vř. 33/360)
doba obratu závazků	krátkodobé závazky/(výnosy/360)	Rř. 45/ (Vř. 33/360)

Zdroj: Otrusínová, Kubíčková 2011, Růčková 2015

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejný sektor

Veřejným sektorem se rozumí oblast společenské reality, která se nachází ve veřejném vlastnictví a v níž se z politického hlediska rozhoduje volbou veřejnou a uplatňuje se veřejná kontrola. Účelem fungování veřejného sektoru je naplňování veřejného zájmu a správa věcí veřejných. Selhání trhu je považováno za příčinu vzniku a existence veřejného sektoru (Kraftová, 2002, s. 2).

Autor Jackson (1991, s. 27) ve své knize uvádí, že jedním z nejrychleji rostoucích oborů mikroekonomie je právě ekonomie veřejného sektoru.

Podle Ochrany (2010, s. 11) veřejný sektor rozhoduje ve vyspělých zemích o alokaci značné části disponibilních zdrojů společnosti, proto není divu, že problematika jeho financování patří k aktuálním problémům veřejného sektoru. Aktuálnost je dána řadou faktorů. Jedním z nich je, že veřejný sektor tvoří podsystém smíšené ekonomiky, jehož prostřednictvím jsou zabezpečovány nebo produkovány veřejné statky a služby. O rozsahu a zaměření jejich poskytování se rozhoduje v rámci veřejných politik.

Mezi veřejnými financemi a veřejnými politikami existuje systémové propojení. Veřejné finance jsou nástrojem k finančnímu krytí cílů veřejných politik a zároveň obsah a cíle veřejných politik podmiňují zaměření, obsah a cíle veřejných financí.

Veřejné finance jsou studiem finančního aspektu vlády. Zabývají se výdaji a příjmy státních orgánů a jejich vzájemným propojením, stejně jako správou financí a kontrolou (Chand, 2008, s. 1.).

3.2 Územní samospráva

Z hlediska samosprávy v České republice existuje dvoustupňový systém. Podle Ústavy ČR základní jednotkou územní samosprávy je obec (někdy je používán i výraz místní samospráva). Vyšším (druhým) stupněm podle ústavy jsou vyšší územní správní celky, které nesou název kraj. Reálně vznikly 1. 1. 2001 na základě zákona č. 347/1997 Sb. Dle zákona bylo vymezeno na území České republiky 14 vyšších územních samosprávních celků - krajů (Provazníková, 2009, s. 27).

Územní samosprávou v lokální podobě se rozumí oprávnění obce obstarávat určitý a právem vymezený okruh svých záležitostí samostatně a relativně nezávisle na širším společenském mechanismu (státu), jehož je obec nedílnou součástí. Posláním obecní samosprávy je realizace vlastní samosprávné moci.

Při výkonu své samosprávy spravuje obec v podstatě sama sebe. Není však možné, aby všechny otázky rozhodovala a veškeré úkoly své vlastní správy vykonávala jako celek, proto zřizuje příslušné samosprávné orgány (Balík, 2009, s. 12).

V ČR v současnosti existují dva typy územních samosprávných celků. Jimi jsou obce, upravené zákonem o obcích a kraje, upravené zákonem o krajích (Kraftová, 2002, s. 15).

3.2.1 Region

Pro účely zákona č. 248/2000 Sb.², Zákon o podpoře regionálního rozvoje, se regionem rozumí územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován dle tohoto zákona.

Regionem jsou chápána území různého druhu, která jsou rozlišována podle svých charakteristik. Obecně lze rozlišit regiony na fyzické, administrativně správní, funkční. Fyzické regiony jsou vytvářené územím se stejnými nebo obdobnými přírodními podmínkami a vymezené přírodními bariérami nebo rozhraními, např. pohoří, pobřeží, bažiny, jezera. Administrativně správní regiony jsou s pevně stanovenými hranicemi. Funkční regiony jsou území, která v určitém ohledu fungují jako celek, místo pevných hranic bývá funkční region vymezen spíše přechodovými rozhraními.

3.2.2 Kraj

Kraj je dle zákona č. 129/2000 Sb.³, Zákon o krajích, územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a

² <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-podpore-regionalniho-rozvoje/uplne/>

za podmínek stanovených zákonem hospodaří podle vlastního rozpočtu. Je samostatně spravován zastupitelstvem, dalšími orgány kraje jako rada kraje, hejtman kraje, krajský úřad a zvláštní orgán kraje.

Kraj je veřejnoprávní korporací, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Kraj může k plnění svých úkolů v samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity (Kraftová, 2002, s. 16).

3.2.3 Obec

Obec je základní územní samosprávné společenství občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese i odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, má vlastní majetek. Pečuje ve své samostatné působnosti mimo jiné v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb občanů. Obec může za tímto účelem zakládat, zřizovat a rušit organizační složky a právnické osoby. Na základě smlouvy může spolupracovat s jinými obcemi, a to při plnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí či zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi (Kraftová, 2002, s. 15).

I obec může nést označení město, pokud splňuje stanovená kritéria. Zákon o obcích upravuje zvláštní kategorii měst označovanou jako územně členěná statutární města. Jimi jsou zvláště významná města, která své vnitřní poměry upravují statutem a jejichž správa je od ostatních měst odlišná především samosprávou městských částí (Provazníková, 2009, s. 27).

Balík (2009, s. 61) tvrdí, že základním znakem obce je její území. Území obce může být vymezeno jedním nebo více katastrálními územími. Území lze měnit v případě, že souhlas

³ <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-krajich-krajske-zrizeni/uplne/>

vysloví zastupitelstva všech dotčených obcí. Změna území obce nemá vliv na vlastnictví nemovitostí. Dokonce se může stát, že jedna obec vlastní nemovitosti na území jiné obce.

3.3 Samostatná působnost

Obec vykonává samosprávu obce jako samostatnou působnost. Úkoly, které patří do této působnosti, plní v rozsahu stanoveného zákonem a v souladu s potřebami obce. Do samostatné působnosti obce patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu obce i občanů obce (Šín, 2009, s. 120).

Samostatná působnost obce je vymezena v zákonech příkladným výčtem a dále jako péče o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi. Jedná se především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, výchovy a vzdělání, informací, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku (Provazníková, 2009, s. 30).

3.4 Přenesená působnost

Přenesenou působnost vykonávají orgány všech obcí ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, v základním rozsahu a pro svůj správní obvod, který je totožný s územním obvodem obce (Provazníková, 2009, s. 30).

Do výkonu přenesené působnosti spadají tyto činnosti:

- a) vydávání nařízení obce,
- b) rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- c) projednávání přestupků.

Přenesená působnost znamená, že v určitém rozsahu je obsah státní správy přenesen na územní samosprávu. V podstatě stát vykonává státní správu prostřednictvím úředníků obcí.

3.5 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou starosta, rada obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 38).

Obec jako veřejnoprávní korporace může navenek jednat jen prostřednictvím svých orgánů. Ústava ČR zná jen zastupitelstvo. Zákon o obcích rozlišuje zastupitelstvo obce, radu obce, starostu zvláštní orgány obce a také komise, v případě, že jim byl svěřen výkon přenesené působnosti.

3.5.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je základní orgán obecní samosprávy, a to z toho důvodu, že o jeho složení rozhodují přímo občané v obecních volbách. Počet členů zastupitelstva je stanoven na základě počtu obyvatel obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, které patří do samostatné působnosti obce. V případě, kdy není zřízena rada obce, vydává zastupitelstvo nařízení obce.

Zastupitelstvo jako orgán, který má přímý mandát od voličů, ovlivňuje podobu dalších orgánů obce, a tak na ně přenáší svou legitimitu.

Zastupitelstvo obce se schází dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce, v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a řídí starosta. Je-li přítomna nadpoloviční většina zastupitelstva obce je zastupitelstvo schopno se usnášet. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a obecní úřad informuje o době, místě a navrženém programu připravovaného zastupitelstva obce. Obecní úřad vyvěsí informaci o zasedání zastupitelstva obce na úřední desku alespoň sedm dní před jeho konáním. O průběhu zasedání se vede zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 39-41).

3.5.2 Rada obce

Rada obce je výkonný orgán obce. Je tvořena starostou a členy, kteří jsou zvoleni z řad zastupitelstva obce (Provazníková, 2009, s. 28).

Jde o orgán, který je za výkon své práce odpovědný zastupitelstvu. Členy rady, jsou z titulu své funkce starosta, místostarosta a radní, všichni jsou voleni z řad zastupitelstva. Počet členů je vždy lichý, nesmí překročit jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada se usnává nadpoloviční většinou všech členů (ne jen přítomných).

Zákon nestanovuje periodu scházení rady, dle potřeby ji svolává starosta. Schůze jsou neveřejné a zápis z rady obce se vyhotovuje do sedmi dnů, je k nahlédnutí členům zastupitelstva. Nicméně podle zákona jsou zápisy přístupné komukoli.

V případě, že je rada odvolána jako celek, ve své funkci zůstává do zvolení nové rady. Ve funkci zůstává i při rozpuštění zastupitelstva do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo nové, případně do zvolení správce obce. Poklesne-li počet členů v průběhu volebního období pod pět a na nejbližší schůzi zastupitelstvo nedoplní počet členů rady, přechází pravomoci rady na zastupitelstvo do doby doplnění rady (Balík, 2009, s. 72).

3.5.3 Obecní úřad

Dle zákona 128/2000 Sb.⁴, Zákon o obcích, tvoří obecní úřad starosta, místostarosta či místostarostové, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které je mu zastupitelstvem nebo radou obce uloženo, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti, rozhoduje v případech stanovených zákonem. Obecní úřad vykonává i přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

V obcích s rozšířenou působností a v obcích s pověřeným obecním úřadem se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu. Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkci v politických stranách a politických hnutích. Je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu starostovi jak v samostatné působnosti, tak v přenesené působnosti. Pokud není v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu, plní jeho úkoly starosta. Tajemník obecního

⁴ <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/uplne/>

úřadu se zúčastňuje schůzí rady obce a zasedání zastupitelstva s hlasem poradním (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 47).

3.5.4 Starosta

Starosta obce rozhoduje ve všech záležitostech správy obce v případě, že nejsou zákonem nebo statutem vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Starosta je i statutárním orgánem v pracovněprávních vztazích zaměstnanců obce. Zastupitelstvo obce podle zákona určí nejpozději do devadesáti dnů před volbami rozsah výkonu jeho funkcí na celé funkční období, v průběhu funkčního období starosty je může měnit jen na návrh starosty. Funkce starosty je postem individuálním a stojí v tomto smyslu pod výraznější kontrolou obyvatel obce, kteří ho z funkce mohou odvolat.

Starosta je nejviditelnějším orgánem obecního zřízení. Ačkoli starosta zastupuje obce navenek, sám o sobě je spíše orgánem bez pravomocí. Je součástí rady a vzhledem k tomu, že není statutárním orgánem, úkony vyžadující schválení zastupitelstvem nebo radou obce musí činit až po jejich schválení. V opačném případě jsou neplatné, starosta se dokonce vystavuje nebezpečí trestněprávní i občanskoprávní odpovědnosti (Balík, 2009, s. 74).

Starosta, spolu s místostarostou či místostarosty, musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu. Starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenuje i odvolává tajemníka obecního úřadu.

Svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, spolu s ověřovateli podepisuje zápis z jednání. Starosta pozastaví výkon usnesení rady, má-li za to, že je nesprávné. Poté věc předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva. Zastupitelstvo si může zvolit více místostarostů a věřit jim některé úkoly. V době nepřítomnosti starosty nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci, zastupuje ho místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce. Starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 46).

3.6 Rozpočet obce

Dle zákona č. 250/2000 Sb.⁵, Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je rozpočet obcí finanční plán, kterým se řídí financování činnosti obce. Rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem. Sestavuje se zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový v případě, že některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou určeny ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet může být schválen pouze v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem nebo z návratných zdrojů obce.

Lorenc (2010, s. 47) ve své knize uvádí, že rozpočet může být sestaven následujícím způsobem:

- a) Příjmy – výdaje > 0 Přebytek rozpočtového hospodaření
- b) Příjmy – výdaje = 0 Vyrovnaný rozpočet
- c) Příjmy – výdaje < 0 Schodek rozpočtového hospodaření

Místním rozpočtem se rozumí decentralizovaný peněžní fond, který je nástrojem pro prosazování lokálních zájmů místního obyvatelstva a financuje potřeby veřejné ekonomiky na místní úrovni. V České republice máme na mysli rozpočty krajů, měst a obcí. Ve vyspělých zemích jsou místní rozpočty důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů. Místní rozpočty jsou organizačně začleněny do oblasti veřejných rozpočtů, protože součástí státního rozpočtu jsou dotace poskytované do rozpočtu obcí a krajů.

V České republice se místní rozpočty podílí na veřejném rozpočtu přibližně 20 % a jejich význam postupně roste (Černožský, Teplý, 2011, s. 288).

Dle Pekové (2002, s. 102) rozpočet kraje a obce obsahuje:

- a) Příjmy a výdaje, které mají vztah k činnosti samosprávy (výkon státní správy v přenesené působnosti)
- b) Finanční vztahy k podnikatelským subjektům (např. Na jedné straně daně od podniků, na druhé straně dotace podnikům)
- c) Finanční vztahy ke státnímu rozpočtu a státním fondům (dotace)

⁵ <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-rozpocetovych-pravidlech-uzemnich-rozpocetu/uplne/>

- d) Finanční vztahy mezi rozpočtem obce a kraje (příjmem rozpočtu obce mohou být dotace kraje)
- e) Finanční vztahy k ostatním obcím (na základě smluvní spolupráce), k ostatním krajům (v případě krajských rozpočtů)
- f) Finanční vztahy k ostatním subjektům (banky, pojišťovny, atd.)

Provazníková (Provazníková, 2009, s. 57) ve své knize uvádí, že rozpočty územních samosprávných celků jsou označovány jako peněžní fondy decentralizované, kde se soustřeďují jak příjmy, které obec, případně kraj, získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované jejich vlastní činností, a ty se pak rozdělují a používají na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím sektoru soukromého. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělen a používán, tak jako ostatní rozpočty veřejné v rozpočtové soustavě, s využitím způsobu financování nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného, který je typický pro všechny rozpočty veřejné.

Stručný popis principů veřejných financí dle Dvořáka (2008, s. 5)

- a) **Princip nenávratnosti** – Plátcí konkrétní peněžní částky (daně) nevzniká žádný právní nárok na její vrácení, popřípadě na jakoukoli protislužbu. Částku získanou na daních nemá stát žádnou právně podloženou povinnost poplatníkovi jakýmkoli způsobem vrátit. Stát si částku vybranou na daních neponechá, ale použije ji na úhradu veřejných výdajů, z nichž má většina občanů prospěch.
- b) **Princip neekvivalence** – Každý člověk žijící v tomto státě se podílí na čerpání výdajů ze státního rozpočtu, ale také se podílí na placení daní. Složitost problému veřejných financí vyplývá z faktu, že uvedené podíly nejsou ekvivalentní. Tento princip vyjadřuje skutečnost, že zaplatí-li někdo na daních dvakrát více než jeho soused, nijak ho to neopravňuje k tomu, aby čerpal dvakrát tolik služeb financovaných z veřejných výdajů.
- c) **Princip nedobrovolnosti** – Samozřejmě, že dle výše uvedených principů peněžního vztahu, by do něj žádný racionálně uvažující ekonomický subjekt dobrovolně nevstoupil, proto musí být pohyby peněz od ekonomických subjektů ke státu vynuceny.

Provazníková (2009, s. 57-59) ve své knize uvádí tři funkce rozpočtu:

- a) **Rozpočet jako bilance** – Bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů dané země. V České republice je shodné s kalendářním rokem.

Hospodaření lze charakterizovat vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

Kde F_1 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P – příjmy

V – výdaje

F_2 - stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Je-li F_2 větší než F_1 – vytváří se finanční rezerva pro hospodaření obce v dalším roce

Je-li F_1 větší než F_2 – je nutné použít rezervy z minulých období nebo jiných zdrojů na vyrovnání rozpočtové bilance

- b) **Rozpočet jako finanční plán** – Územní rozpočet funguje jako nástroj finančního hospodaření jak obcí, tak regionů. Plní úlohu finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce a to tak, že připouští pouze ty výdaje, které jsou kryty: příjmy, které lze reálně očekávat, existujícími rezervami a eventuálně půjčkami, které lze získat a splatit.

Při plánování výdajů a příjmů územních rozpočtů se setkáváme s tzv. rozpočtovým omezením. Tento problém je objektivně daný všem ekonomickým subjektům. Vyjadřuje snahu územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu, která je často v konfliktu s financováním určitých cílů a záměru na výdajové straně.

Na úrovni územních rozpočtů nelze tyto dvě činnosti zcela oddělovat. Obce a kraje nejsou finančně soběstačné a mají omezené pravomoci v ovlivňování příjmů, proto je nutné uvažovat o příjmech jako o rozpočtovém omezení.

c) **Rozpočet jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky** – Funkce územních rozpočtů jako nástroje realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje daného území lze zařadit:

- Stanovuje priority v rámci lokálních veřejných statků a služeb, které poskytuje obec
- Zdroje alokuje mezi různé činnosti obce, stanoví úroveň a zaměření činností obce během rozpočtového období
- V rámci zákonných norem rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků, které se během následujícího roku budou vybírat
- Poskytuje úplné informace o plánech obce a o finanční situaci, které slouží pro měření efektivnosti operací obce jako základ

Z výše uvedených funkcí vyplývají tři roviny rozpočtu:

- a) **Rozhodovací** – rozhoduje o tom, čeho chce územní celek dosáhnout. Provádí výběr umístění zdrojů mezi jednotlivé výdaje (na různé druhy služeb, na investice, atd.)
- b) **Řídící** – alokace zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce (kraje). Tyto jednotky by měli disponovat dostatečnými prostředky (na mzdy, vybavení, budovy, atd.) k zajištění požadovaných výstupů
- c) **Kontrolní** – realizace toho, kolik územní celek získá a vydá finančních prostředků, dále stanovení toho, kdo peníze může vydávat, v jaké výši a na jaký účel

3.7 Příjmy územních rozpočtů

Rámcově lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů územních rozpočtů. Jsou jimi daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy (příjmy, které souvisí s přímou aktivitou územních samospráv, zvláště užitelské a jiné poplatky, příjmy z obecních nebo krajských organizací, příjmy z majetku). Tyto tři skupiny jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního i regionálního veřejného sektoru, tvoří tzv. nenávratné příjmy. Poslední skupinou jsou úvěry či půjčky, které tvoří příjmy návratné. Jsou spojeny s povinnostmi obcí a krajů je za určitých podmínek splatit (Provazníková, 2009, s. 75).

Dle Pekové (2008, s. 234) se příjmy rozpočtu obce dělí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace a transfery.

Daňové a nedaňové příjmy dohromady tvoří běžné příjmy místních rozpočtů, jsou rozhodující částí místních rozpočtů (Černohorský, Teplý, 2011, s. 288).

Z časového hlediska je důležité členění příjmů na příjmy běžné a kapitálové. Běžné příjmy se každoročně opakují a svým charakterem jsou určeny financování běžných každoročně se opakujících výdajů. Je to velmi důležité u rozpočtu obcí. Běžné příjmy členíme na daňové příjmy, nedaňové příjmy, např. příjmy z pronájmu majetku. Kapitálové příjmy se každoročně neopakují, bývají jednorázové. Jsou nedaňového charakteru, jsou to nenávratné příjmy (např. příjmy z prodeje obecního majetku či dary do rozpočtů) a návratné při čerpání střednědobého a dlouhodobého investičního úvěru (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 222-223).

Podle Rektoříka (2007, s. 80) mají kraje a obce vlastní příjmy tvořené svěřenými a sdílenými daněmi, správními a místními poplatky, odvody od příspěvkových organizací, příjmy z vlastní činnosti a hospodaření, příjmy z prodeje a pronájmu majetku a příjmy z vlastnictví akcií a podílů v obchodních společnostech. Vlastní příjmy v případě obcí představují v průměru 80% všech příjmů. Ze státního rozpočtu, či z jiných složek veřejných rozpočtů je zabezpečena pouze jedna pětina příjmů obcí.

Tabulka č. 5: Struktura příjmů místních rozpočtů

<p>Běžné příjmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ●daňové příjmy -svěřené daně (u obcí ČR - daň z nemovitosti) -sdílené daně (pro obce i kraje v ČR - část daně z příjmu fyzických osob a daně z příjmu právnických osob, část daně z přidané hodnoty) -místní poplatky ●nedaňové příjmy -účelové a neúčelové dotace ze státního rozpočtu, státních a mimorozpočtových fondů (u obcí i dotace z krajského rozpočtu) -poplatky za služby -příjmy z pronájmu majetku -zisk z obecních majetků (vč. dividend) -příjmy z úroků
<p>kapitálové příjmy</p> <ul style="list-style-type: none"> -z prodeje majetku -kapitálové transfery (ze státního rozpočtu, fondů - vč. Fondů EU, u obcí i z rozpočtu kraje) -emise z dluhopisů -přijaté úvěry
<p>ostatní příjmy</p> <ul style="list-style-type: none"> -příjmy nezařaditelné do výše uvedených položek

zdroj: Černohorský, Teplý 2010, s. 289, vlastní zpracování

3.7.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou hlavní formou příjmů místních rozpočtů. V případě těchto rozpočtů mluvíme o tzv. sdílených a svěřených daních. Výnos ze sdílených daní je dělen mezi různé úrovně veřejných rozpočtů. Daně svěřené znamenají výlučný výnos z daně daně pro místní rozpočet. Zákonem je dána relativní výše výnosu těchto daní a místní vláda ji nemůže ovlivnit (Černohorský, Teplý, 2011, s. 288)

V moderní daňové teorii se daním přisuzují funkce fiskální, redistribuční a stabilizační. Fiskální neboli alokační funkce umožňuje získat pro financování veřejných statků hlavní finanční prostředky. Tato funkce daní je historicky nejstarší. Redistribuční funkce daní umožňuje zmírňovat mezi subjekty nerovnosti. Stabilizační funkce je využívána ke stabilizaci fiskální politiky státu.

Daně snižují daňovým subjektům a poplatníkům daně disponibilní příjmy. Každá daň dopadá na jednotlivce, i když má někdy formu zdanění firem. Daně jsou povinné platby, ze zákona je subjekt musí platit do rozpočtu. Konstrukce i výše daní je pro poplatníky zajímavá z pohledu, na co jsou daně vynakládány, jaký mají tedy poplatníci užitek ze zdanění (Peková, 2008, s. 350-351).

Dle § 4 odst. 1 zákona č. 243/2000 Sb.⁶, Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní uzemním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), daňové příjmy rozpočtu obcí tvoří:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází
- b) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty
- c) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů

⁶ <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-rozpocetovem-urceni-vynosu-nekterych-dani-uzemnim-samospravnym-celkum-a-nekterym-statnim-fondum-zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani/uplne/>

- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c)
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d)
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a)
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby

Celostátním hrubým výnosem daně se ve znění tohoto zákona rozumí správcem daně vybrané peněžní prostředky v průběhu rozpočtového roku, které jsou sníženy o vrácené prostředky. Nezahrnují se sem částky použité na úhradu nákladů daňového řízení a částky vybrané na pokutách.

3.7.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří běžné příjmy místních rozpočtů, což znamená, že se každoročně opakují, i když v nestejně výši. Může se jednat o příjmy návratné (krátkodobé úvěry a půjčky) nebo nenávratné (příjmy z pronájmu majetku, atd.) (Peková, 2008, s.298).

Příjmy nedaňové tvoří druhou významnou skupinu příjmů místních rozpočtů. Podstaný rozdíl oproti daňovým příjmům je v tom, že obec může ovlivnit výši či strukturu těchto příjmů. Jedná se například o poplatky za služby, zisky z obecních podniků nebo příjmy z pronájmu. Také sem patří dotace ze státního rozpočtu (Černohorský, Teplý, 2011, s. 288).

3.7.3 Transfery a dotace

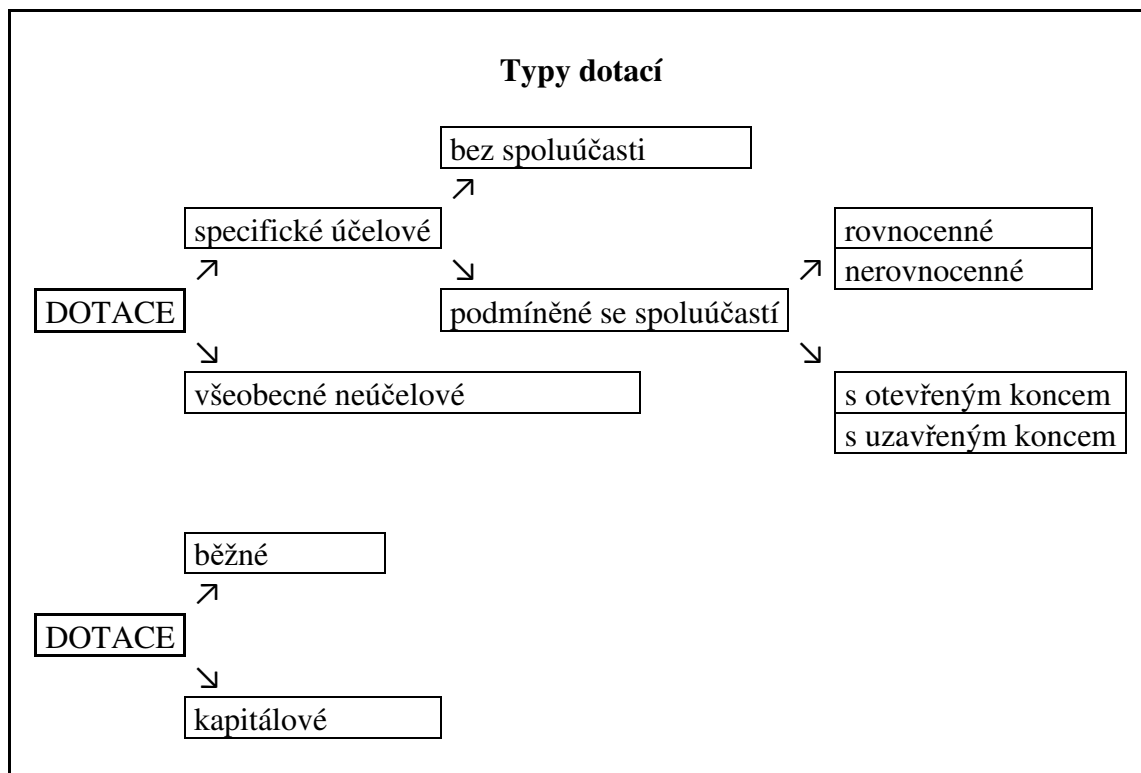
Zahrnují finanční vztahy, které se týkají dotací od jiných veřejných rozpočtů nebo ze zahraničí, ale také převodů mezi účty organizace. Transfery jsou členěny podle povahy a účelu užití na investiční a neinvestiční. Neinvestiční přijaté transfery mohou být čerpány jen na běžné výdaje, které jsou spojené především s nákupem materiálu a drobného majetku a služeb, na pořízení dlouhodobého majetku je nelze použít (Lorenc, Kašpárková, 2010, s. 115 - 118).

Ve většině případů jsou dotace poskytovány z rozpočtu vyšší vládní úrovně nižším úrovním (vertikální finanční vztahy). K přerozdělování příjmů může docházet i v rámci stejné úrovně, kdy bohatší jednotky přispívají chudším jednotkám (horizontální finanční vztahy). Samosprávné jednotky nedostanou stejný objem daňových příjmů, jaký na svém území skutečně získaly. V určitých zemích jsou dotace poskytovány územním rozpočtům přímo, z republikových rozpočtů ve federativních zemích, z ústředního rozpočtu v unitárních zemích. V jiných zemích jsou poskytovány prostřednictvím zvláštního fondu. (Provazníková, 2009, s. 90)

Dle Bennetta (1983, s. 313) jsou rozlišovány dvě základní formy dotací, a to specifické účelové a všeobecné neúčelové. Specifické účelové jsou poskytnuty na předem stanovený účel, využití všeobecně neúčelových dotací je zcela v kompetenci obce. Obě formy dotací mohou být použity na financování výdajů běžných i kapitálových.

Účelové dotace mohou být podmíněny tak, že vyžadují spoluúčast obcí na financování daných výdajů. Dotace bez spoluúčasti jsou dotace s pevnou částkou, která je poskytnuta obci vyšší vládní úrovní na předem určené statky a služby. Výše dotace je vypočtena dle parametrů, které souvisejí se statkem nebo službou, na které jsou poskytnuty. Používají se především na aktivity prioritní pro ústřední vládu. Neúčelové dotace lze také poskytovat fixním způsobem (Provazníková, 2009, s. 91)

Tabulka č. 6: Typy dotací

zdroj: Provažníková, 2009, s. 92, vlastní zpracování

3.7.4 Kapitálové příjmy

V podstatě mají kapitálové příjmy místních rozpočtů stejnou strukturu jako kapitálové příjmy státního rozpočtu, včetně možnosti emise, v tomto případě komunálních dluhopisů (Černohorský, Teplý, 2011, s. 288).

Kapitálové příjmy pochází z prodeje dlouhodobého majetku. K prodeji určený dlouhodobý majetek je nezbytné ocenit reálnou cenou (Máče, 2013, s.163).

3.8 Výdaje územních rozpočtů

Výdaje rozpočtu jsou určeny na financování potřeb regionálního a lokálního sektoru. Regiony a obce tak zabezpečují veřejné služby a statky, nikoli pouze z pohledu vlastních potřeb, ale často i veřejné statky, které jsou dány rozsahem delegované pravomoci a odpovědnosti za jejich zabezpečení v rámci decentralizace veřejného sektoru. Objem a

strukturu územních rozpočtů určuje druh a povaha veřejných statků. Neustálý růst objemu výdajů veřejných rozpočtů je odrazem zvýšené autonomie a odpovědnosti územních samospráv za zabezpečení a financování veřejného sektoru na svém území, a tím i růst veřejného sektoru jako celku.

Rozsah výdajů územní samosprávy ovlivňuje rozsah odpovědnosti a pravomocí za zabezpečení veřejných statků a rozpočtové omezení ze strany příjmů.

V porovnání s evropskými státy je rozsah funkcí, které jsou svěřeny českým krajům a obcím, někde uprostřed. Územní samospráva je ve všech státech odpovědná za parky a volná prostranství, veřejnou dopravu (rozvoj a dotování), péči o veřejné zdraví, sběr a likvidaci odpadu, fyzické územní plánování, včetně stavebních povolení, rekreační vybavení (sportovní zařízení, muzea, knihovny a další kulturní aktivity) a sociální služby (bydlení a služby pro starší osoby, péče o dítě) (Provazníková, 2009, s. 209).

Hlavní výdajové oblasti rozpočtů obcí podle Provazníkové (Provazníková, 2009, s. 214):

- a) zemědělství a lesní hospodářství - obhospodařování půdního fondu a obecních lesů.
- b) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství – provoz veřejné silniční dopravy a údržba silnic, chodníků a veřejných prostranství, sběr surovin, zajišťování pitné vody, odvod i čištění odpadních vod, podpora rozvoje podnikání.
- c) služby pro obyvatelstvo – mateřské a základní školy, zdravotnictví, kultura (knihovny, muzea, divadla, památky a sdělovací prostředky), komunální služby (zeleň, osvětlení a čistota obce), životní prostředí (odpady a péče o přírodu), bydlení (pronájem obecních bytů a výstavba nových), podpora zájmových organizací.
- d) bezpečnost státu a právní ochrana – obecní policie a požární ochrana.
- e) sociální věci a politika zaměstnanosti – zřízení sociálního zařízení (domovy důchodců, domovy pro matky s dětmi a domovy s pečovatelskou službou), dávky sociálního zabezpečení.

- f) všeobecná veřejná správa a služby – činnost obecního úřadu, zastupitelské orgány a finanční operace

Tabulka č. 7: Struktura výdajů místních rozpočtů

běžné výdaje <ul style="list-style-type: none">- výdaje na zabezpečení veřejných statků příslušných místní úrovni- financování běžných potřeb lokálních orgánů a jím zřízených organizací (např. chod orgánů, mzdy zaměstnanců, materiálové náklady, energie, nájemné)- peněžní transfery obyvatelstvu (sociální dávky) - jen u vybraných obecních úřadů- dotace vlastním podnikům
kapitálové výdaje <ul style="list-style-type: none">- financování investičních potřeb municipality nebo kraje a jím zřízených organizací- finanční investice (do cenných papírů apod.)- dotace na krytí ztrát zřízených podniků- splátky úvěrů včetně úroků
ostatní výdaje <ul style="list-style-type: none">- výdaje nezařaditelné do výše uvedených položek

zdroj: Černohorský, Teplý 2010, s. 289, vlastní zpracování

3.8.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje představují: mzdové náklady (platy, odvody na sociální a zdravotní pojištění, odměny zastupitelům), nákupy služeb, opravy a udržování, ostatní výdaje (rezervy, úroky), neinvestiční nákupy (voda, paliva, materiál, energie), neinvestiční dotace zřízeným účetním jednotkám a jiným subjektům.

Do běžných výdajů se řadí výdaje, ze kterých se financují běžné, opakující se potřeby daného roku. Běžné výdaje tvoří největší skupinu výdajů územních rozpočtů. U krajů představují téměř 90% výdajů a u obcí tvoří běžné výdaje téměř dvě třetiny výdajů. (Provazníková, 2009, s. 207).

3.8.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje představují výdaje na pořízení budov, nákup pozemků, aut, počítačů a dalších přístrojů, investiční dotace zřízeným účetním jednotkám a jiným subjektům.

Kapitálové výdaje jsou využívány k financování dlouhodobých, investičních potřeb, které přesahují období jednoho roku. Při plánování těchto výdajů by měly být vzaty v úvahu celkové náklady na projekt (včetně nákladů na dluhovou službu) i odhadované budoucí provozní náklady při daném standardu a objemu služby (Provazníková, 2009, s. 207).

3.9 Závěrečný účet

Údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku se po skončení kalendářního roku zpracovávají do závěrečného účtu. Jsou zde obsaženy veškeré údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích. Součástí závěrečného účtu je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a dále vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí a státním fondům.

Projednání závěrečného účtu zastupitelstvo uzavírá nejpozději do 30. června vyjádřením s celoročním hospodařením bez výhrad nebo s výhradami. S výhradami je to v případě, že jsou zjištěny nedostatky v hospodaření nebo chyby). Aby se občané mohli k závěrečnému účtu vyjádřit, musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně 15 dnů před jeho projednáním (Provazníková, 2009, s. 65).

Územní samosprávný celek zveřejní návrh závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření prostřednictvím svých internetových stránek nebo na úřední desce. Na úřední desce bývá zveřejněn návrh v užším rozsahu, který obsahuje údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření a na internetových stránkách se zveřejní úplné znění návrhu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Zveřejnění závěrečného účtu musí trvat až do jeho schválení. Občané mohou své připomínky k návrhu závěrečného účtu uplatnit ústně na zasedání zastupitelstva při jeho projednávání nebo písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění.

3.10 Finanční analýza

Specifickou složkou finančního řízení je finanční analýza, která poskytuje důležité a nezastupitelné informace o finanční situaci. Není upravována žádnými standardy nebo obecně závaznými právními předpisy. Různé přístupy finanční analýzy vedou k různým formulacím cílů (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 85).

Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat. Tyto data jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýza zahrnuje firemní minulost, současnost a předpovídá budoucí finanční podmínky (Růčková, 2008, s. 9).

Hlavním cílem je identifikovat finanční situaci podniku. Jedná se o posouzení hospodaření minulého období a odhalení pozitivních i negativních faktorů, které ho ovlivnily. V budoucím období je možné se opřít a využít silných stránek, začínající problémy, které jsou dosud skryté, se mohou stát příčinou finančních problémů (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 85).

Podle Růčkové (2008, s. 9) je cílem finanční analýzy připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku. Existuje úzká spojitost mezi rozhodováním podniku a účetnictvím. Účetnictví předkládá do určité míry přesné hodnoty peněžních údajů, které jsou vztaženy k jednomu časovému okamžiku.

3.10.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Úspěšnost finanční analýzy je podmíněna kvalitou informací, která závisí na vstupních informacích. V současnosti jsou větší možnosti čerpání informací, což umožňuje obsáhnout více problematických aspektů než dříve. Základní data jsou nejčastěji čerpána z účetních výkazů (Růčková, 2008, s. 21).

Otrusínová (2011, s. 89) tvrdí, že základními zdroji finanční analýzy jsou účetní výkazy: rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow a výkaz o změnách ve vlastním kapitálu.

Podle Alice (2009, s. 732), která ve své knize uvádí, jsou základní výkazy finanční analýzy income statement (výkaz zisku a ztráty), balance sheet (rozvaha), statement of cash flows

(výkaz cash flow) a statement of equity (výkaz čistého jmění společnosti a porovnání čtvrtletních a celoročních finančních údajů).

3.10.2 Metody finanční analýzy

V rámci finanční analýzy vznikla řada metod pro hodnocení finančního zdraví firmy, kterou umožnil rozvoj matematických, ekonomických a statistických věd. Při realizaci metody finanční analýzy je potřeba dbát na správnou volbu metody. Tato volba by měla být učiněna s ohledem na nákladovost, účelnost a spolehlivost. Nákladností se rozumí, že analýza potřebuje kvalifikovanou práci a čas, což přináší náklady. U těchto nákladů se počítá s přiměřenou návratností. Účelnost znamená, že analýza musí odpovídat předem stanovenému cíli, čili je potřeba si uvědomit, k jakému účelu má výsledná analýza sloužit. U spolehlivosti jde především o kvalitnější využití dostupných dat. Čím spolehlivější jsou vstupní informace, tím spolehlivější jsou výsledky analýzy. Obecně je platné: čím jsou lepší metody, tím jsou spolehlivější závěry, nižší riziko chybného rozhodování a větší naděje na úspěch (Růčková, 2008, s. 40).

Autorka Otrusinová (2011, s. 87-88) uvádí, že metody finanční analýzy se člení podle náročnosti matematických operací na elementární metody a vyšší metody. Elementární metody jsou založeny na základních aritmetických operacích (sčítání, odečítání, násobení, dělení, procentní počty), jimiž přetváří vstupní data. Výběrem těchto dat lze dospět k hodnotám ukazatelů s předem definovanou vypovídací schopností. Tato analýza je v praxi velmi rozšířená. Výhodou je jednoduchost zpracování a interpretace. Nevýhodou je, že ji nelze využít pro všechny charakteristiky finanční situace a zjednodušení může vést k nepravdivému obrazu skutečnosti. V charakteristice metod se využívají pojmy data – údaje obsažené v účetních výkazech, ukazatele – údaje odvozené z dat na základě matematických operací, absolutní hodnoty – hodnoty účetních výkazů. Ukazatele lze členit podle způsobu výpočtu na absolutní, podílové, poměrové a procentní. V souvislosti s tím se elementární metody rozlišují na analýzu absolutních ukazatelů, analýzu rozdílových a tokových ukazatelů, analýzu poměrových ukazatelů, analýzu soustav ukazatelů. Vyšší metody jsou založeny na náročnějších matematických operacích (odmocniny, mocniny, logaritmy). Rozlišují se na metody nestatické a matematicko-statistické. Jsou náročnější

nejen z hlediska matematických postupů a vypovídací schopnosti zjištěných hodnot, ale i na technické vybavení. Využití těchto metod není zárukou větší úspěšnosti zkoumání finanční situace. Základem kvalitního posouzení finanční situace jsou logické a racionální ekonomické úvahy, které jsou založené na znalosti obsahu procesů, které jsou zobrazeny v údajích.

3.10.3 Analýza poměrovými ukazateli

Nejčastěji používaným rozborovým postupem k účetním výkazům z hlediska využitelnosti jsou poměrové ukazatele. Důvodem častého použití analýzy poměrovými ukazateli je to, že vychází z údajů ze základních účetních výkazů, využívá tedy veřejně dostupné informace. Poměrový ukazatel se vypočte jako poměr jedné či několika účetních položek ze základních účetních výkazů k jiné položce nebo jejich skupině (Růčková, 2015, s. 53).

3.10.3.1 Ukazatele likvidity

Jedním z prvních úkolů finančního řízení každé organizace je zajištění likvidity (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 99). Likvidita určité složky představuje schopnost dané složky se rychle a bez velké ztráty hodnoty přeměnit na peněžní hotovost. Likvidita podniku je schopnost podniku včas uhradit své platební závazky. Likvidita je důležitá z hlediska finanční rovnováhy podniku, protože jen dostatečně likvidní podnik může dostát svým závazkům. Pro vlastníky podniku je příliš vysoká likvidita nepříznivá, protože jsou finanční prostředky vázány v aktivech, kde nedochází k výraznému zhodnocení finančních prostředků a snižují tak rentabilitu (Růčková, 2015, s. 55).

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita představuje nejužší vymezení likvidity a je označována jako likvidita 1. stupně nebo také cash ratio. Doporučená hodnota okamžité likvidity je v rozmezí 0,9 – 1,1, interval je převzat z americké literatury (Růčková, 2015, s. 55).

Podle Otrusinové (2011, s. 102) je za standardní hodnotu ukazatele považována rovnost mezi zdroji úhrad a potřebami úhrad, tedy když hodnota osciluje kolem 1.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prostředky}}{\text{Dluhy s okamžitou splatností}}$$

Pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prostředky se mohou ztotožnit s pojmem finanční majetek. Je možné si pod ním představit sumu peněz na běžném účtu a jiných účtech, v pokladně a volně obchodovatelné cenné papíry. Pod termínem krátkodobých dluhů jsou obsaženy i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci, které jsou vedeny v rozvaze odděleně od krátkodobých závazků v rámci bankovních úvěrů a výpomocí.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita bývá označována jako likvidita 2. stupně nebo také acid test. Pro tuto likviditu platí, že čitatel by měl být stejný jako jmenovatel, čili poměr 1:1, případně až 1,5:1. Pokud by poměr byl 1:1, značí to, že je podnik schopen dostát svých závazků, aniž by musel prodat zásoby (Růčková, 2015, s. 56).

Dle odvětví je stanovována doporučená hodnota od 1- 1,5. Hodnota 1 znamená vyrovnanost mezi krátkodobými závazky a pohledávkami. Tuto hodnotu lze doporučit i pro neziskový sektor (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 102).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{Krátkodobé dluhy}}$$

Běžná likvidita

Běžná likvidita je označována jako likvidita 3. stupně nebo také current ratio. Vypovídá o tom, jak je podnik schopen uspokojit věřitele v případě, že by proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokryjí běžné závazky podniku nebo kolik jednotek oběžných aktiv pokryje jednu jednotku krátkodobých

závazků. Čím je vyšší hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku (Růčková, 2015, s. 56).

Otrusinová (2011, s. 100) uvádí, že doporučená hodnota by měla být dle odvětví v rozmezí 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$$

3.10.3.2 Ukazatele rentability

Dle Kislingerové (2008, s. 29) patří rentabilita k nejsledovanějším ukazatelům, protože informuje o efektu, kterého je dosaženo vloženým kapitálem.

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu měří schopnost podniku vytvořit nové zdroje a dosáhnout zisku použitím investovaného kapitálu. Tyto poměrové ukazatele vychází z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy. Slouží k hodnocení celkové efektivnosti činnosti. V čitateli se vyskytuje položka odpovídající výsledku hospodaření a ve jmenovateli nějaký druh kapitálu, respektive tržby (Růčková, 2015, s. 58).

Ukazatele rentability vyjadřují výkonnost subjektu, účinnost použitých prostředků a prováděných činností ve vztahu k tvorbě výstupní veličiny (zisku). Obecné vyjádření výpočtu je poměr mezi dosaženými výsledky a vynaloženými prostředky.

$$\text{Rentabilita} = \frac{\text{Výstup (výsledek)}}{\text{Vstupy (vynaložené, používané prostředky)}}$$

Výsledek – kolik jednotek výstupu přinesla jedna jednotka vstupu. Při výpočtu rentability je výstupem myšlen zisk (Otrusinová, 2011, s. 97).

Autorka Růčková (2015, s. 58) uvádí 3 kategorie zisku, a to EBIT, EAT, EBT.

EBIT je provozní výsledek hospodaření, zisk před odečtem daní a úroků. Využívá se při mezifirmním srovnání. Vychází z toho, že i kdyby firmy měli stejné daňové zatížení, z hlediska věřitelského mají rozdílnou bonitu a výše úroků by mohla ovlivnit náhled na tvorbu výsledku hospodaření.

EAT je čistý zisk neboli zisk po zdanění. Jedná se o část zisku, kterou lze dělit na zisk k rozdělení (dividendy akcionářů) a zisk nerozdělený (slouží k reprodukci podniku). Ve výkazu zisku a ztráty ho lze najít jako výsledek hospodaření běžného období. Tato kategorie zisku se využívá ve všech ukazatelích, které hodnotí výkonnost podniku.

EBT je zisk před zdaněním neboli provozní zisk snížený či zvýšený o finanční a mimořádný výsledek hospodaření, od kterého zatím nebyly odečteny daně. Využívá se při srovnání výkonnosti firem s rozdílným daňovým zatížením.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

Vypovídá o celkovém výsledku využití kapitálu, který byl do podniku vložen bez ohledu na to, zda se jedná o kapitál cizí či vlastní. Reprezentuje zájem manažerů a investorů (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 98).

Dle autorky Růčkové (2015, s. 59) znázorňuje celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, jakými zdroji byly podnikatelské činnosti financovány.

$$ROA = \frac{\text{Zisk (EBIT)}}{\text{Celkový vložený kapitál}}$$

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE)

Tento ukazatel vyjadřuje výnosnost dlouhodobě vázaného kapitálu v podniku, čili dlouhodobé úvěry a půjčky, rezervy a vlastní kapitál (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 99). Na tento ukazatel je třeba nahlížet z pohledu pasiv v rozvaze a do ukazatele vstupují dlouhodobé dluhy, kam patří dlouhodobé bankovní úvěry, emitované obligace a vlastní kapitál. Dá se říci, že jde o ukazatel, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím kapitálem, komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti (Růčková, 2015, s. 60).

$$ROCE = \frac{\text{Zisk (EBIT)}}{\text{(Dlouhodobé dluhy + vlastní kapitál)}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Podle autorky Otrusinové (2011, s. 98) je tento ukazatel důležitý pro vlastníky, které zajímá konečný efekt využití kapitálu v podniku. Jednou z nevýhod je, že nevypovídá o podmínkách dosažení zisku a vypovídá o minulém období.

Prostřednictvím ukazatele mají investoři možnost zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s intenzitou, která odpovídá riziku investice. Pokud tento ukazatel roste, může to znamenat zlepšení výsledku hospodaření, pokles úročení cizího kapitálu nebo zmenšení podílu vlastního kapitálu. Pokud je hodnota ukazatele trvale nižší než výnosnost cenných papírů, které jsou garantované státem, je podnik odsouzen k zániku. Platí tedy, že tento ukazatel má být větší než úroková míra bezrizikových cenných papírů (Růčková, 2015, s. 60).

$$\text{ROE} = \frac{\text{Zisk (EAT)}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb je ukazatel, který označuje, kolik korun čistého zisku připadne na jednu korunu tržeb. V čitateli je možné uvádět EBIT, který je vhodný pro porovnání podniků s proměnlivými podmínkami nebo EAT. V případě, že je v čitateli využit zisk po zdanění jde o tzv. ziskovou marži.

Otrusinová (2011, s. 99) ve své knize tvrdí, že se pro výpočet nejčastěji používá ukazatel zisku na úrovni před zdaněním (EBT), ale může být použit i ukazatel na úrovni po zdanění (EAT) nebo před úroky a zdaněním (EBIT). Vždy záleží na účelu výpočtu ukazatele.

Dle Růčkové (2015, s. 62) je rentabilitou tržeb vyjádřena schopnost podniku dosáhnout zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik podnik dokáže vyprodukovat efektu na jednu korunu tržeb. Tento ukazatel bývá v praxi také nazýván ziskové rozpětí a slouží k vyjádření ziskové marže.

$$\text{ROS} = \frac{\text{Zisk (EBT)}}{\text{Tržby}}$$

3.10.3.3 Ukazatele zadluženosti

Podle autorky Otrusínové (2011, s. 96) si pod termínem ukazatele zadluženosti můžeme představit ukazatele finanční struktury a ukazatele dlouhodobé solventnosti. Ukazatele zadluženosti představují míru, v jaké se jiné subjekty podílejí na financování a dávají možnost zjistit výši rizika, kterému je podnik vystaven při dané struktuře vlastních i cizích zdrojů. Pokud je podíl cizích zdrojů vyšší, zvyšuje se tím riziko a snižuje se stabilita podniku, protože do budoucna je třeba zajistit odtok těchto prostředků zpátky věřitelům.

Z pohledu zadluženosti je také důležité hodnocení rizika. Ve finanční analýze je nejvhodnějším členěním riziko provozní a riziko finanční. Riziko provozní uvažuje možnost, že nedosáhneme takového výsledku hospodaření, jaký byl očekáván. Konstrukce rizika vyplývá z toho, že čím je vyšší podíl stálých aktiv, tím je vyšší podíl fixních nákladů a tím vyšší je hranice rentability a citlivost zisku na změnu výroby, což také vyjadřuje vyšší míru provozního rizika. Riziko finanční vyplývá ze způsobu financování daného podniku. Zde platí, že vyšší zadlužení přináší o to větší výhodu, čím větší je rozdíl mezi úroky z dluhů a rentabilitou aktiv (Růčková, 2015, s. 66).

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio)

Jedná se o základní ukazatel, který vyjadřuje celkovou zadluženost. Čím je vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím je vyšší riziko věřitelů. Je potřeba tento ukazatel posuzovat v souvislosti s celkovou výnosností podniku a v souvislosti se strukturou vlastního kapitálu. Z hlediska držitelů kmenových akcií může být vysoká hodnota tohoto ukazatele příznivá, pokud je podnik schopný dosáhnout vyššího procenta rentability, než je procento úroků placené z cizího kapitálu. Dočasný růst zadluženosti může vést u finančně stabilního podniku ke zvýšení celkové rentability vložených prostředků (Růčková, 2015, s. 65).

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Koeficient samofinancování (equity ratio)

Autorka Otrusinová (2011, s. 104) ve své knize uvádí, že tento ukazatel je doplňkovým ukazatelem k ukazateli věřitelského rizika (jejich součet je roven 1) a vyjadřuje podíl vlastních zdrojů k celkovým zdrojům.

Dle autorky Růčkové (2015, s. 65) se jedná o jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkové finanční situace. Aktiva společnosti jsou v tomto ukazateli financována penězi akcionářů.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Ukazatel finanční páky

Jedná se o převrácenou hodnotu koeficientu samofinancování. Udává, celkový objem zdrojů převyšuje objem vlastního kapitálu. Využívá se v podnikatelském sektoru a slouží k vyjádření vlivu cizího kapitálu na rentabilitu vlastního kapitálu. Úroky z cizího kapitálu snižují daňový základ a daňové povinnosti. Jeho využití je omezené v municipální sféře (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 104).

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \frac{\text{Celková pasiva (aktiva)}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

3.10.3.4 Ukazatele dluhové schopnosti

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel je využíván v případě, kdy je potřeba zjistit, zda je dluhové zatížení firmy ještě únosné. Udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Za doporučenou hodnotu je v zahraničí označován trojnásobek nebo i více (Růčková, 2015, s. 65).

V knize autorky Otrusinové (2011, s. 105) je uvedeno, že ukazatel vypovídá o tom, kolikrát převyšuje zisk, který je vytvořený za období, objem nákladových úroků (ziskem se

uvažuje EBIT, případně EAT). Čím vyšší hodnoty ukazatele je dosaženo, tím větší je schopnost hradit náklady spojené s využitím cizího kapitálu.

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{Zisk (EBIT)}}{\text{Nákladové úroky}}$$

Ukazatel krytí dluhové služby

Do hodnocení schopnosti hradit náklady spojené s cizím kapitálem zahrnuje tento ukazatel úroky a splátky jistiny. Čím je vyšší hodnota ukazatele, tím je větší schopnost hradit úroky i další platby, které jsou spojené s využitím cizích zdrojů (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 105).

$$\text{Ukazatel krytí dluhové služby} = \frac{\text{Zisk po zdanění} + \text{nákladové úroky} + \text{odpisy}}{\text{Nákladové úroky} + \text{splátky jistiny}}$$

3.10.3.5 Ukazatele aktivity

Vypovídá o schopnosti využití investovaných finančních prostředků a vázanosti jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Vyjadřují nejčastěji počet obrátek jednotlivých složek zdrojů nebo dobu obratu (reciproká hodnota k počtu obrátek). Tyto ukazatele slouží ke zjištění, jak se hospodaří s aktivy a jaký vliv má toto hospodaření na likviditu a výnosnost (Růčková, 2015, s. 67).

Doba obratu

Vyjadřuje dobu vázanosti peněz v určité formě aktiv.

$$\text{Doba obratu} = \frac{\text{Stav zvolené položky aktiv}}{\text{Výnosy (tržby, náklady, příjmy) za období}}$$

Pokud je potřeba zjistit dobu obratu ve dnech, je potřeba zlomek vynásobit počtem dní za rok, uvádí se 360 nebo 365 dní (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 106).

Nejčastěji se počítají ukazatele obratovosti celkových aktiv, pohledávek, zásob a závazků.

$$\text{Doba obratu celkových aktiv} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Výnosy (tržby, příjmy)}}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} \times 360}{\text{Výnosy (tržby, příjmy)}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby} \times 360}{\text{Náklady}}$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky} \times 360}{\text{Výnosy (tržby, příjmy)}}$$

Rychlost obratu

Vyjadřuje počet obrátek ve vymezeném časovém intervalu, kterým bývá zpravidla jeden rok. Ukazatel představuje údaj, kolikrát se sledovaná položka v daném období obrátila v tržbách (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 107).

$$\text{Rychlost obratu} = \frac{\text{Výnosy (tržby, náklady, příjmy) za období}}{\text{stav zvolené položky aktiv}}$$

3.11 Finanční a majetková analýza obcí (FAMA)

3.11.1 Cíle a význam FAMA

Oproti klasické finanční analýze si FAMA klade jako cíl obsáhnout širší a komplexnější pojetí sociálního a ekonomického rozvoje. Klasická finanční analýza se zabývá rozpočtovými aspekty daného územního celku. Pro programy menších územních celků se osvědčila metoda strategické analýzy a plánování. Metoda FAMA analyzuje retrospektivně i prospektivně a následně optimalizuje finanční prostředky měst a obcí v závislosti na tom, jaký mají majetek. Je konstruována jako model. To znamená, že pro konkrétní potřeby je

možné metodu upravit dle specifických potřeb výzkumu a umožňuje také různé varianty řešení různých trajektorií vývoje. Jednotlivé varianty je možné mezi sebou porovnat a vybrat tu optimální (Toth, 2005, s. 211).

3.11.2 Metody FAMA

FAMA je jednou z osvědčených součástí analytických postupů programu rozvoje regionu. Sleduje stav majetku a jeho další očekávaný vývoj, očekávané příjmy, výdaje, zadlužení a plánované investice.

3.11.3 Zdroje informací FAMA

Vstupní informace se dle Totha (2005, s. 216) dělí na šest základních okruhů: vývoj počtu obyvatel, vývoj rozpočtu, vývoj majetku (rozvaha aktiv a pasiv), dluhová služba (splátkový kalendář), investiční program municipality a privatizační program obce.

3.11.3.1 Vývoj počtu obyvatel

Prvním ukazatelem, který se hodnotí, je ukazatel vývoje počtu obyvatel, udává představu o rámcové velikosti obce. Je také důležitý pro vytváření relativních ukazatelů finanční a majetkové analýzy.

3.11.3.2 Vývoj majetku

Autor Toth (2005, s. 216) ve své knize uvádí, že pomocí majetku zabezpečuje obec své potřeby a podporuje podnikání, čímž rozšiřuje majetek. Majetek musí obec řádně ocenit a evidovat, také by měl být zpracován plán, jak se bude majetek využívat a rozvíjet. Obec by měla vytvářet soupis majetku a jeho ocenění, což je v dnes celkem obtížné, protože u většiny majetku jeho skutečná hodnota není známa. K určení hodnoty majetku bývá využíván expertní odhad cen. Na údržbu majetku je potřeba vymezit finanční prostředky v rozpočtu obce.

3.11.3.3 Vývoj rozpočtu

Pro vývoj rozpočtu je nutné provést odhad vývoje investičních prostředků, které mohou být použity na rozvoj majetku. Odhad se provádí metodou extrapolace dosavadního vývoje příjmů a výdajů.

Rozdělit příjmy na běžné a kapitálové je složité, neboť nelze určit jejich přesné využití v budoucnu. Proto menší města a obce toto členění nevyužívají a příjmy dělí dle jejich charakteru.

V porovnání s příjmy je rozdělení výdajů jednodušší. Výdaje, které jsou určeny na běžný provoz, jsou výdaji provozními. Investičními výdaji jsou výdaje na nákup akcií a splátky úvěrů a úroků, pokud se použily na investiční činnost (Toth, 2005, s. 219).

3.11.3.4 Dluhová služba

Zejména pro budoucí vývoj obce je důležité sledovat rozsah úvěrů, jejich výši a splácení a úhradu úroků z úvěru. Tyto úvěry je nutné brát v úvahu při sestavování rozpočtu, aby jejich splácení nepředstavovalo v budoucnu velkou zátěž. Obec by pomocí úvěrů neměla pokrývat běžné výdaje obce. Pokud by příjmy nestačily pokrýt běžné výdaje, je třeba hledat řešení v rozpočtu, nikoli ho řešit úvěrem.

Podoby, které může úvěr mít, jsou leasingy, vydané obligace, bankovní úvěry, úvěry od různých fondů či z programů. Často využívané jsou bankovní úvěry, které mají splatnost 10 až 20 let, kdy banky snižují nebezpečí nežádoucího zadlužení až předlužení tím, že prověřují úvěruschopnost svých klientů (Toth, 2005, 221).

Dle autora Ochrany (2010, s. 149) dluhová služba v České republice tvoří malou část mandatorních výdajů. Rychlý nárůst dluhu přináší výrazný nárůst dluhové služby (to, co je vláda nucena platit držitelům vládních cenných papírů). Vyšší dluhová služba znamená menší objem finančních prostředků na jiné veřejné výdaje.

Ukazatel dluhové služby

$$\text{ukazatel dluhové služby} = \frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}}$$

Každé obci je ministerstvem financí vypočítán ukazatel dluhové služby. Obcím, které překročí 30 % výši stanoveného ukazatele, ministerstvo financí písemně oznámí tuto skutečnost s tím, že mají přijmout taková opatření, aby v následujícím období tento ukazatel nepřekročily. Tyto obce by měly do tří měsíců zdůvodnit překročení ukazatele dluhové služby a oznámit ministerstvu financí, jaká opatření budou přijata. Obce také předkládají Zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření za příslušný kalendářní rok a stanovisko zastupitelstva k této zprávě a rozpočtový výhled. Vyžádané podklady jsou vyhodnoceny ministerstvem financí. To zvaží všechny skutečnosti, které vedly k překročení stanovené hranice (Provazníková, 2009, s. 199).

3.11.3.5 Investiční program obce

Při sestavování rozpočtu je třeba brát v úvahu investice, které se budou realizovat. Poskytování služeb či rozšiřování majetku závisí na dostatečných financích obce. Obec se musí rozhodnout, zda vynaloží prostředky na opravu stávajícího majetku nebo pořídí úplně nový. Nové investice by měly počítat s náklady na provoz a údržbu. Před pořízením investice musí být sestaveny priority a na jejich základě plánovat další investice (Toth, 2005, s. 221-222).

Vlastní práce

3.12 Historie obce

Z roku 1273 pocházejí první zmínky o obci, ale dle prehistorických nálezů bylo zdejší území osídleno již v době kultury knovízské a únětické. Kultura únětická se datuje do období 2000-1500 let př. n. l. Název obce zřejmě pochází od jména významné osoby, protože Horoměřice jsou připomínány jako ves lidí Horoměřových či Hořemírových. Dle dalšího výkladu se obec jmenovala Holměřice, tento název vznikl díky lánům a polím táhnoucím se od Prahy až k Tursku, které byly holé.

Na území obce začali kolem roku 400 pronikat Keltové, tuto dobu připomíná pískovcový menhir. Od roku 1273 byla obec až do období husitských válek v držení Strahovského kláštera, v 15. století obec několikrát změnila vlastníka. Nakonec byl v roce 1598 statek vykoupěn opatem Janem Lobeliem a zůstal v majetku Strahovského kláštera až do roku 1945. Strahovský klášter měl v obci hospodářský dvůr s obytnou budovou, která byla v 1. pol. 18. stol. upravena na jednoduchý zámek. Jedná se o patrový objekt s rustikovanými rámci a obdélníkovými okny v omítkových rámcích. Na střeše je věžička s lucernou a je zde zachována kaple sv. Anny. Pod zámkem se nachází dnes již zpustlý park.

Jedno z velkých utrpení zažila obec za třicetileté války, kdy koncem října 1639 vojska generála Banéra při tažení na Prahu vyrabovala vesnici a zničila les Stažiště. V roce 1880 postihla obec další katastrofa v podobě žháře. Z pomsty zapálil stodolu a oheň se rozšířil na další stavení, celkem lehlo popelem 7 usedlostí. Na základě této události byl v lednu 1898 založen Sbor dobrovolných hasičů, do kterého se přihlásilo 14 občanů za činné členy. Sbor dobrovolných hasičů působí v obci i dnes.

V průběhu druhé světové války se zapojilo 50 horoměřických občanů do aktivního odboje. Celkem 19 lidí bylo vězněno a 10 zavražděno. Oběti obou světových válek je možné si připomenout pomníkem, který se nachází na školním dvoře.⁷

⁷ <https://www.horomerice.cz/nase-obec/historie/>

3.13 Významný rodák

Benedikt Roezl (1824-1885)

Narodil se v rodině zahradníka Vincence Roezla 13. srpna 1824 v Horoměřicích. Byl to cestovatel, zahradník a sběratel rostlin. Ve své době byl nejznámějším sběratelem především orchidejí. V Děčíně se vyučil zahradníkem a naučil se zde pěstovat nejrůznější druhy exotických rostlin. Poté odešel pracovat do Evropy, kde pracoval ve významných zahradách. Z Evropy se vydal dále do Ameriky, kde uskutečnil své první sběry. Podnikl zde spoustu výprav a zakládal zahradnictví. Po návratu z Ameriky v roce 1875 cestoval po Evropě. Koncem roku 1876 se usadil v Praze. V roce 1879 v Petrohradě obdržel medaili za zásluhy v zahradnictví a o pět let později se mu dostalo uznání od ruského cara, kdy mu byl udělen Řád sv. Stanislava. Benedikt se stal v roce 1880 předsedou spolku zahradníků Flora, byl také členem společnosti pro zvelebování zahradnictví v Čechách. Benedikt zemřel 14. října 1885 v Praze. Pohřeb se konal na Smíchově v kostele sv. Václava a jeho hrob je možné nalézt na hřbitově v Panenském Týnci.

3.14 Charakteristika obce

Obec leží na severozápadním okraji hlavního města Prahy. Nejbližšími sousedními obcemi jsou Únětice a Statenice, dále pak Horoměřice sousedí s městskými částmi Prahy 6 (Suchdol, Nebušice, Lysolaje) a Přední Kopaninou. Obcí prochází silnice II/240, která vede z Prahy do Kralup nad Vltavou a spojuje dálnice D7 a D8. Právě proto je v obci celkem hustá doprava, obzvláště je zde častý výskyt kamionů, který ovlivňuje životní prostředí. Nad obcí je frekventovaná letecká doprava, protože Horoměřice se nachází v blízkosti letiště Václava Havla. Obec je lemována zelení a zemědělskou půdou v podobě polí. V obci lze najít 3 rybníky, z čehož jeden rybník je chovný a rybáři zde pořádají rybářské závody každým rokem. Často je lokalita chovného rybníku využívána k nejrůznějším akcím obce, například den dětí a pálení čarodějnic. Za centrum obce je považován bývalý zemědělský statek. K 1. 1. 2019 byla rozloha obce 804 ha, počet obyvatel 4285 a průměrný věk obyvatel byl 37,8. Obec se snaží, aby zde bylo dostatečně využití pro děti, proto je možné zde nalézt 3 dětská hřiště, z toho 2 pro menší děti a 1 pro

míčové hry. Obec se zejména v posledních letech rozrostla a její rozvoj ještě není u konce. Na pořádek v obci dohlíží dva strážníci obecní policie.

V obci je dostatečně frekventovaná veřejná doprava, která je dle potřeby jednou za čas posílena. Jezdí zde 3 linky autobusu, linka 316 (Praha - Kralupy nad Vltavou), linka 355 (Praha – Únětice) a linka 356 (Praha – Statenice). V obci je zdravotní středisko, kde je dětský, obvodní a zubní lékař. Nově je v obci ještě jeden obvodní lékař. Dále je v obci obchodní středisko, kde jsou potraviny, řeznictví a drogerie. Vyskytují se zde i další obchody s potravinami a v blízkosti obce je Lidl, kde byla z důvodu potřeby obyvatel vytvořena autobusová zastávka linky 355. Obec má základní školu a 2 mateřské školy, dále je v obci lékárna, pošta, knihovna, restaurace, hotel, autoservisy, veterinární klinika a stanice technické kontroly. Na velmi kvalitní úrovni je zde i odpadové hospodářství. Obec pro své občany obec zajistila kontejnery na tříděný odpad (sklo, papír, plasty, kartónové obaly). Tyto odpady jsou vyváženy dvakrát v týdnu a komunální odpad je vyvážen jedenkrát v týdnu. V obci se také nachází čistička odpadních vod.

V obci vznikla řada spolků. Jedním z nejdéle působících spolků obce je bezesporu Sokol, který vznikl již v roce 1907 a působí do současnosti. Sokol zabezpečuje aktivity nejen pro děti ale i pro dospělé. Dalším spolkem, jehož historie sahá do období před druhou světovou válkou, je organizace Českého svazu chovatelů Horoměřice, která v obci pořádá výstavy drobného domácího zvířectva. V roce 1929 byl založen i sportovní klub Horoměřice, který se věnuje fotbalu a působí na amatérské úrovni. V obci působí svaz rybářů, který pořádá rybářské závody a plesy.

Horoměřice patří k často vyhledávaným rekreačním oblastem v okolí Prahy. Je zde několik zahrádkářských kolonií, kde tráví volný čas především Pražané. Obcí prochází řada turistických cest, proto jsou oblíbeným místem pro výletníky. Horoměřice jsou i oblíbeným místem turistů z důvodu lokalizace obce a blízkosti centra Prahy, kam je velmi dobré dopravní spojení.

3.15 Struktura obyvatel

Zde bude ukázán vývoj počtu obyvatel ve sledovaném období, od roku 2013 do roku 2017. Dále budou občané rozděleni i do věkových skupin od roku 2014 do roku 2017. Bude ukázáno i vzdělání obyvatel, počet občanů vyjíždějících za prací a do škol a odvětví, ve kterých občané nejčastěji pracují.

Počet obyvatel

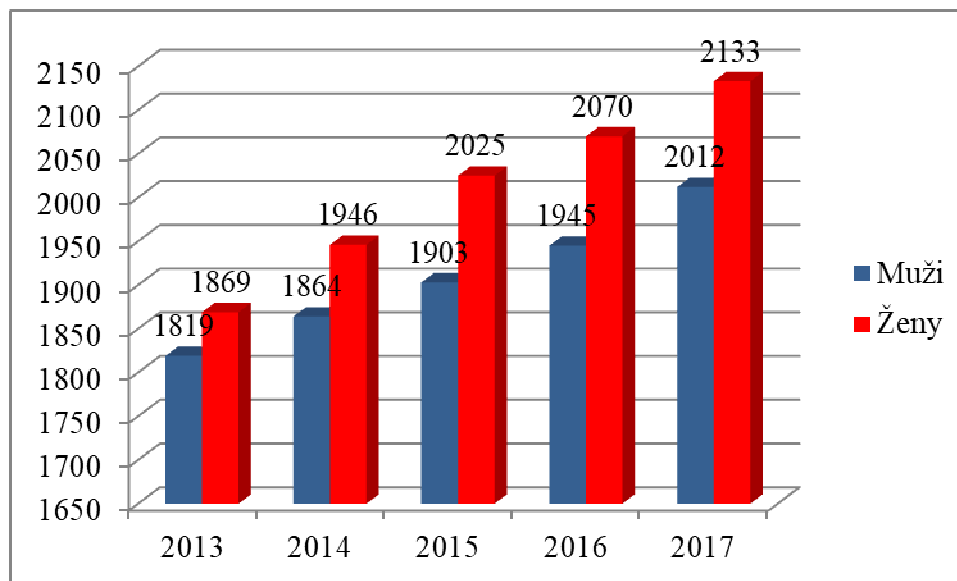
Tabulka č. 8: Počet obyvatel 2013-2017

Počet obyvatel						
Rok	Počet obyvatel	Průměrný věk	Muži	Průměrný věk	Ženy	Průměrný věk
2013	3688	37,3	1819	36,4	1869	38,2
2014	3810	37,5	1864	36,7	1946	38,2
2015	3928	37,3	1903	36,8	2025	37,8
2016	4015	37,5	1945	36,9	2070	38,1
2017	4145	37,7	2012	37	2133	38,3
Nárůst za období	457	0,4	193	0,6	264	0,1

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Z tabulky č. 8 je vidět, že v obci každým rokem přibývá občanů. Od roku 2013 do roku 2017 v obci přibylo 457 občanů, jejich počet se zvýšil z 3688 na 4145 a celkový věkový průměr se zvýšil o 0,4 let, tedy z 37,3 na 37,7 let. Z celkového počtu 457 obyvatel, o které se zvýšil celkový počet, je to 193 mužů a 264 žen. Věkový průměr se u mužů zvýšil o 0,6 let a u žen o 0,1 let. Z tabulky je patrné, že věkový průměr mužů má růstovou tendenci po celé sledované období. U žen byl věkový průměr v roce 2013 a 2014 stejný, tedy 38,2 let. V roce 2015 došlo ke snížení věkového průměru u žen o 0,4 let a v roce 2016 došlo k opětovnému nárůstu věkového průměru o 0,3 let.

Graf. č. 1: Vývoj počtu obyvatel 2013-2017

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Na základě grafu č. je možné vidět růstovou tendenci počtu obyvatel Horoměřic. Roste počet mužů i žen. Počet mužů v Horoměřicích od roku 2013 do roku 2016 se průměrně zvyšoval o 42 občanů, až v posledním roce došlo k nárůstu o 67 mužů. Počet žen v Horoměřicích rostl od roku 2013 do roku 2015 o téměř stejnou hodnotu, průměrně o 78 žen. Od roku 2015 se nárůst žen snižoval, v obci od roku 2015 do roku 2016 přibylo 45 žen a v posledním roce 63 žen.

Počet obyvatel dle věkových skupin

V následující tabulce jsou občané Horoměřic rozděleni mezi 5 věkových skupin.

Tabulka č. 9: Počet obyvatel dle věkových skupin

Počet obyvatel dle věkových skupin							
Obyvatelstvo celkem							
rok	celkem	0-29	30-49	50-69	70-84	85+	průměrný věk
2014	3810	1347	1377	816	245	25	37,5
2017	4145	1493	1432	881	305	34	37,7
saldo	335	146	55	65	60	9	0,2
Ženy							
rok	celkem	0-29	30-49	50-69	70-84	85+	průměrný věk
2014	1946	647	720	422	144	13	38,2
2017	2133	735	749	457	174	18	38,3
saldo	187	88	29	35	30	5	0,1
Muži							
rok	celkem	0-29	30-49	50-69	70-84	85+	průměrný věk
2014	1864	700	657	394	101	12	36,7
2017	2012	758	683	424	131	16	37
saldo	148	58	26	30	30	4	0,3

Zdroj: *www.czso.cz, vlastní zpracování*

Dle výše uvedené tabulky je vidět, že se počet obyvatel obce neustále zvyšuje. Počet obyvatel obce v roce 2017 byl 4145 a průměrný věk obyvatel je 37,7 let. Za sledované období od roku 2014 do roku 2017 se počet obyvatel zvýšil o 335. Průměrný věk obyvatel se také nepatrně zvyšuje, ve sledovaném období vzrostl o 0,2 let. Nejpočetnější věková skupina byla v roce 2014 skupina obyvatel ve věku od 30-49 let. V roce 2017 byla nejpočetněji zastoupenou věkovou skupinou skupina obyvatel ve věku 0-29, kdy se v obci v tomto věku nacházelo 1493 obyvatel. Nejrychleji rostoucí věková skupina jsou ve sledovaném období lidé ve věku 0-29 let, z toho vyplývá, že se obec omlazuje. Druhou nejrychleji rostoucí skupinou je skupina obyvatel ve věku 50-69 let. Nejméně přibývá obyvatel ve věku nad 85 let.

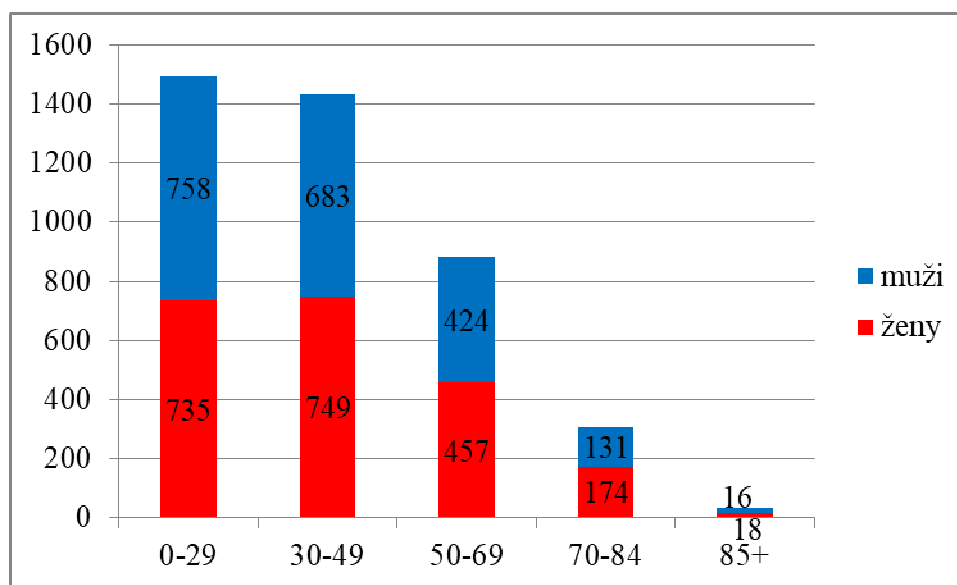
Za sledované období se počet žen se zvýšil o 187 a průměrný věk žen vrostl o 0,1 let. Nejpočetněji zastoupenou věkovou skupinou u žen byla v roce 2014 skupina žen ve věku 30-49 let. Žen v tomto věku se v obci nacházelo 720. Jinak tomu nebylo ani v roce 2017, kdy se jich v tomto věku v obci nacházelo 749. Přesto nejrychleji rostoucí skupinou obyvatel jsou ženy ve věku 0-29 let. Z výše uvedených poznatků vyplývá, že v obci

přibývá žen než mužů. Druhou nejrychleji rostoucí skupinou jsou ženy ve věku 50-69 let. Nejméně přibývá žen ve věku 85 let a více.

Ve sledovaném období v obci přibylo 148 mužů a průměrný věk vrostl o 0,3 let. U mužů byla v roce 2014 nejpočetněji zastoupena věková skupina od 0-29 let, kterou tvořilo 700 mužů. Stejně tomu bylo i v roce 2017, kdy byla tato věková skupina zastoupena 758 muži. Muži ve věku od 0 do 29 let jsou i nejrychleji rostoucí skupinou za sledované období. Na druhém místě jsou skupiny mužů ve věku 50-69 a 70-84 let. Obě skupiny vzrostly o 30 obyvatel. Nejméně je zastoupena skupina mužů ve věku 85 let a více.

Pro lepší znázornění podílu žen a mužů ve věkových skupinách v roce 2017 byl vytvořen graf č. 2.

Graf č. 2: Podíl žen a mužů ve věkových skupinách v roce 2017

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Vzdělání obyvatel

Tabulka č. 10: Nejvyšší ukončené vzdělání za rok 2014

Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel 2014							
celkem	základní a neukončené	vyučení a střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškol	bez vzdělání	nezjištěno
1694	327	669	399	53	222	4	20

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

V tabulce je uvedeno nejvyšší vzdělání, kterého v roce 2014 dosáhli obyvatelé Horoměřic starší patnácti let. Z tabulky je patrné, že z celkového počtu 1694 oslovených obyvatel pouze 4 lidé nemají ani základní vzdělání a u 20 občanů se to nepodařilo zjistit. Nejvíce lidí dosáhlo středního vzdělání bez maturity nebo se vyučilo, takto vzdělaných lidí měla obec 669. Druhou početnou skupinou jsou lidé se středním vzděláním, které je zakončeno maturitní zkouškou. Tu tvoří z celkového počtu dotázaných 399 občanů. Základní či nedokončené vzdělání se týká celkem 327 občanů Horoměřic. S nárůstem obyvatel Horoměřic ve věku 0-29 let, který je zobrazen v tabulce č. 10, lze předpokládat, že se zvýší počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. V roce 2014 jich v obci bylo 222.

Obyvatelstvo vyjíždějící za prací a do škol

Tabulka č. 11: Obyvatelstvo vyjíždějící za prací a do škol za rok 2014

pracující vyjíždějící za prací 2014							žáci, studenti a učni vyjíždějící do škol	
celkem	v % z pracujících celkem	denně	v % z vyjíždějících celkem	cesta do 29 min.	cesta 30-59 min.	cesta nad 60 min.	celkem	v % ze žáků, studentů a učňů
772	70,0	703	91,1	252	381	70	294	79,9

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že v roce 2014 z Horoměřic vyjíždělo za prací celkem 772 občanů, což tvoří 70 % všech pracujících obyvatel Horoměřic. Z tohoto počtu je to pak 703 občanů, kteří musí za prací vyjíždět s denní frekvencí. Z čehož vyplývá, že 91,1 % občanů vyjíždějících za prací musí za prací vyjíždět denně. Nejvíce lidí má délku cesty do práce v rozmezí od 30 do 59 minut. Cestu pod 29 minut absolvuje 252 pracujících a pouze 70 -ti občanům trvá cesta do práce nad 60 minut.

Podobně jsou na tom i studenti a žáci, kdy celkem 79,9 % z celkového počtu 294 školou povinných a studentů musí vyjíždět do škol.

Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu obyvatel obce, kdy zvýšení je způsobeno především přistěhováním se z jiných oblastí, lze předpokládat navýšení počtu, jak pracujících, tak žáků, kteří budou dojíždět za prací a do škol.

Odvětví ekonomicky aktivních obyvatel za rok 2015

Tabulka č. Odvětví ekonomických činností obyvatel 2015

Odvětví ekonomických činností obyvatel 2015							
celkem	zemědělství, lesnictví, rybolov	průmysl	stavebnictví	obchod a opravy	doprava a telekomunikace	ostatní odvětví	nezjištěno
1158	59	158	110	196	108	473	54

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

V roce 2015 měla obec celkem 1158 ekonomicky aktivních obyvatel. V tabulce jsou vymezeny hlavní odvětví, ve kterých občané Horoměřic působí. Většina občanů pracuje v odvětvích, která nespádají pod uvedené kategorie, a proto jsou zařazeny jako ostatní odvětví, celkem v těchto odvětvích pracuje 473 občanů Horoměřic. Z vymezených odvětví je nejpočetněji zastoupen obchod a opravy, kde pracuje 196 občanů Horoměřic. Druhým oblíbeným odvětvím je průmysl, kde pracuje 158 občanů. Vyrovnaná odvětví jsou stavebnictví a doprava a telekomunikace, kde pracuje téměř stejný počet občanů Horoměřic. Nejméně zastoupeným odvětvím je odvětví, kam je zařazeno zemědělství, lesnictví a rybolov, zde působí pouze 59 občanů. Může to být způsobeno vysokým počtem zaměstnaných žen, které působí spíše v jiných odvětvích. Toto odvětví by se dalo definovat jako vhodné spíše pro muže. U 54 občanů se bohužel nepovedlo zjistit, v jakém odvětví působí.

3.16 Finanční analýza

Finanční analýza obce Horoměřice bude provedena za období 2013-2017. Budou analyzovány nejprve celkové příjmy a jejich jednotlivé druhy příjmů, celkové výdaje a

jejich jednotlivé druhy výdajů, následně budou vypočteny vybrané poměrové ukazatele, které jsou uvedeny v metodické části práce, na jejich základě bude vyhodnoceno hospodaření obce.

3.16.1 Analýza příjmů

Celkové příjmy obce se dělí na příjmy daňové, příjmy nedaňové, příjmy kapitálové a transfery. Rozdělení příjmů obce včetně hodnot bazických indexů je znázorněn v níže uvedené tabulce č. 12.

Tabulka č. 12: Rozdělení příjmů obce v Kč. 2013-2017

Rozdělení příjmů obce v letech 2013-2017					
Příjmy	2013	2014	2015	2016	2017
daňové	30 745 000	33 420 000	37 935 000	38 195 000	46 530 000
bazický index v %	100	108,70	123,39	124,23	151,34
nedaňové	6 170 000	5 855 000	6 485 000	7 592 000	8 635 500
bazický index v %	100	94,89	105,11	123,05	139,96
kapitálové	2 360 000	2 380 000	2 380 000	4 180 000	6 550 000
bazický index v %	100	100,85	100,85	177,12	277,54
transfery	2 196 000	23 875 000	16 232 000	45 868 000	31 577 500
bazický index v %	100	1 087,20	739,16	2 088,71	1 437,96
celkové	41 471 000	65 530 000	63 032 000	95 835 000	93 293 000
bazický index v %	100	158,01	151,99	231,09	224,96

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z tabulky rozdělení příjmů je patrné, že celkové příjmy po celé sledované období měly rostoucí tendenci, pouze v roce 2015 a 2017 došlo k jejich poklesu. Tyto poklesy byly zapříčiněny poklesem přijatých transferů. Oproti minulému roku, transfery klesly transfery v roce 2015 o 32,01 % a v roce 2017 o 31,16 %. Největšího nárůstu se dočkaly v roce 2014, kdy se zvýšily o 58,01 %. Druhý výrazný nárůst nastal v roce 2016, kdy se zvýšily o 52,04 %. Nejvyššími položkami celkových jsou daňové příjmy a přijaté transfery.

Daňové příjmy rostly po celé období. Nejvyššího nárůstu se daňové příjmy dočkaly v roce 2017, kdy vzrostly o 21,82 % a v roce 2015, kdy se zvýšily o 13,51 %. V roce 2014 došlo k jejich nárůstu o 8,7 % a v roce se zvýšily o 0,69 %.

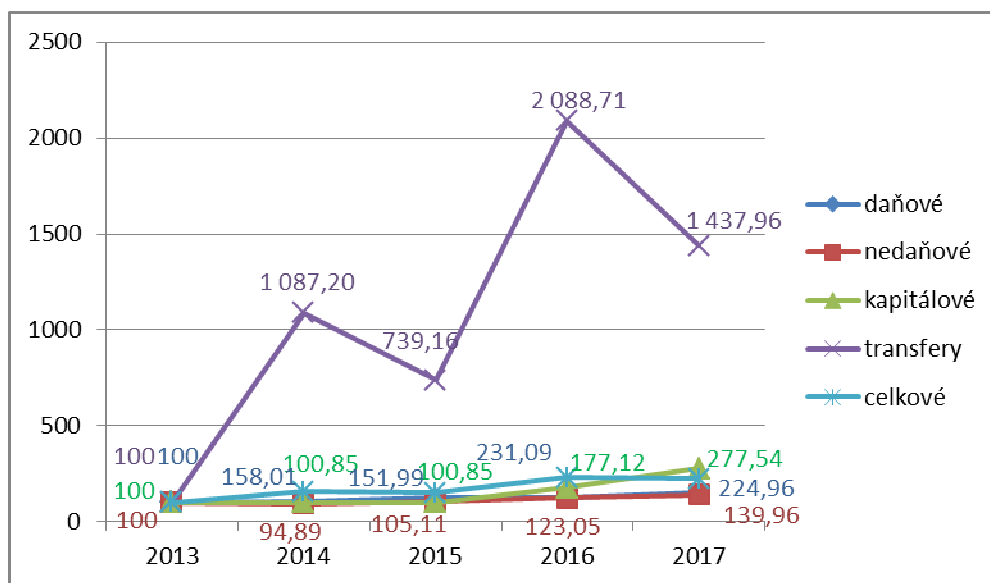
Přijaté transfery měly taktéž rostoucí tendenci po celé období s výjimkou roku 2015 a 2017, kdy došlo k jejich poklesu. Nejvyšší nárůst měly transfery v 2014, kdy se zvýšily oproti předchozímu roku o 987,20 %. Další prudký nárůst nastal v roce 2016, kdy se zvýšily o 182,58 %.

U nedaňových příjmů nastal pokles v roce 2015, kdy tyto příjmy klesly o 6,33 % a v roce 2017, kdy klesly o 21,67 %, jinak po celou dobu měly mírnou růstovou tendenci.

U kapitálových příjmů došlo k nárůstu po celou sledovanou dobu. V roce 2014 došlo jen k mírnému nárůstu o 0,85 %. O rok později zůstaly tyto příjmy zcela beze změny. V roce 2016 se jejich hodnota opět zvýšila o 75,63 % a v roce 2017 ještě stoupla o 56,70 %.

Od roku 2013 do roku 2015 byly daňové, nedaňové a kapitálové příjmy téměř konstantní., k výrazným změnám došlo pouze u transferů. V roce 2016 došlo k nárůstu všech druhů příjmů a tím tedy i nárůst příjmů celkových. V roce 2014 došlo k poklesu pouze nedaňových příjmů, u zbytku příjmů došlo k nárůstu včetně příjmů celkových. V roce 2015 došlo k nárůstu příjmů daňových a nedaňových, kapitálové příjmy se nezměnily a transfery klesly. V roce 2017 došlo k nárůstu všech příjmů kromě transferů a celkových příjmů, které zaznamenaly pokles. Nejvyšších celkových příjmů obce bylo dosaženo v roce 2016 a nejnižších v roce 2013.

Graf č. 3: Hodnoty bazických indexů jednotlivých druhů příjmů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy, vlastní zpracování

Graf č. 3 znázorňuje hodnoty bazických indexů časových řad příjmů obce. Jsou zde zachyceny změny příjmů obce oproti bazickému roku 2013. Z tohoto grafu je patrné, že v rámci sledovaného období vykazovaly daňové, nedaňové a kapitálové příjmy téměř konstantní vývoj po celé období. Do roku 2015 se jejich hodnoty téměř neměnily, poté došlo k jejich nárůstu, nejvyšší nárůst byl v roce 2016. Nejvíce se měnily přijaté transfery, které měly do roku 2016 kolísavý průběh. K nárůstu došlo v roce 2016, ale poté nastal zase pokles.

Daňové příjmy dosáhly nejvyššího nárůstu v roce 2017, kdy se oproti bazickému roku 2013 zvýšily o 51,34 %. Výrazné nárůsty nastaly i v roce 2016, kdy se zvýšily o 24,23 % a v roce 2015, kdy se zvýšily o 23,39 %. Nejmenší nárůst nastal v roce 2014 ve výši 8,70 %. U nedaňových příjmů došlo k největším změnám v roce 2016 a 2017, kdy došlo k nárůstu oproti bazickému roku v roce 2016 o 23,05 % a v roce 2017 o 39,96 %. Nejmenší změna oproti bazickému roku byla u nedaňových příjmů v letech 2014 a 2015, kdy se změnilo o stejnou hodnotu. V roce 2014 se ponížily o 5,11 % a v roce 2015 se o stejnou hodnotu navýšily. U nedaňových příjmů, jako u jediných, došlo k poklesu hodnot oproti bazickému roku a to v roce 2014.

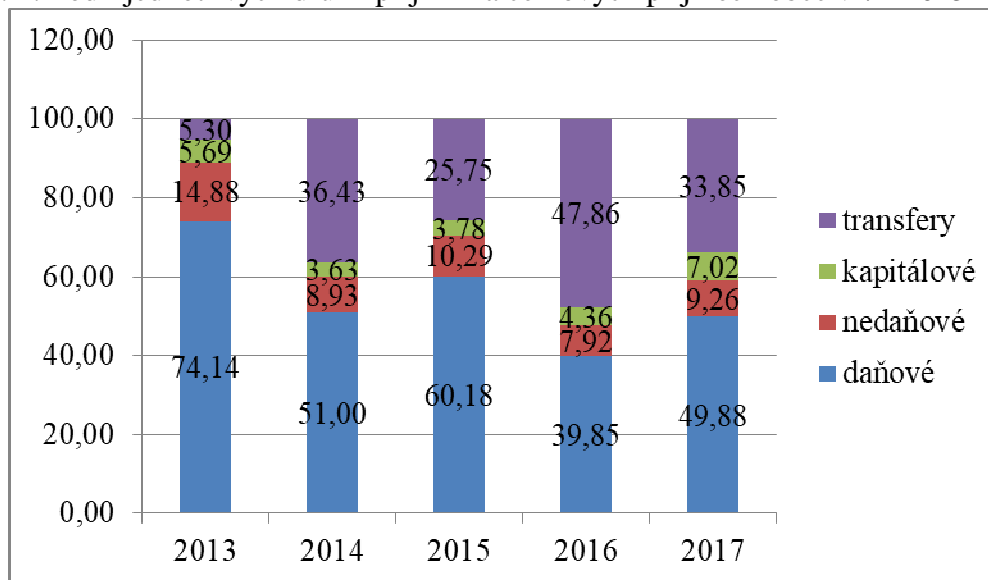
U kapitálových příjmů došlo k navýšení oproti bazickému roku o 0,85 % hned ve dvou letech po sobě, a to v roce 2014 a 2015. V těchto letech byly hodnoty nedaňových příjmů totožné a byla to zároveň nejmenší změna, která za sledované období nastala. V roce 2016 se zvýšily o 77,12 %. Nejvýraznější nárůst nastal v roce 2017, kdy se zvýšily kapitálové příjmy obce o 177,54 %.

Transfery prodělaly největší změny během celého sledovaného období. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2016, kdy se transfery zvýšily oproti roku 2013 o 1988,71 %. K další výrazné změně došlo v roce 2017 o 1337,96 %. Nárůst nastal i v roce 2014 o 987,20 % a 2015 o 639,16 %.

Celkové příjmy dosahovaly největších změn v roce 2016, kdy se zvýšily o 131,09 % a v roce 2017, kdy se zvýšily o 124,96 %. Nejmenší změna nastala v roce 2015, kdy navýšení celkových příjmů bylo o 51,99 %. V roce 2014 se zvýšily o 58,01%. K největším změnám u všech uvedených příjmů obce došlo v roce 2016 a 2017. Všechny příjmy oproti

bazickému období vzrostly, výjimkou byly nedaňové příjmy, které v roce 2014 snížily svou hodnotu v porovnání s rokem 2013.

Graf č. 4: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu č. 4 je vidět, že největší část celkových příjmů obce tvoří příjmy daňové a přijaté transfery. V roce 2013 tvořily daňové příjmy 74,14 % celkových příjmů, transfery v tomto roce tvořily pouze 5,30 %. Podíl nedaňových příjmů na celkových příjmech byl v tomto roce 14,88 % a 5,69 % tvořily příjmy kapitálové.

V roce 2014 mají největší podíl na příjmech celkových příjmy daňové, a to rovných 51,00 %. V tomto roce došlo k navýšení podílu transferů na 36,43 %, dále došlo ke snížení podílu nedaňových příjmů na 8,93 % a příjmů kapitálových na 3,63 %.

V roce 2015 došlo k nárůstu podílu daňových příjmů na 60,18 % a ponížení podílu transferů na 25,75 %. U nedaňových a kapitálových příjmů došlo také ke zvýšení podílu, a to na 3,78 % u nedaňových příjmů a 3,78 % byl podíl kapitálových příjmů. V roce 2015 došlo ke zvýšení podílu pouze daňových příjmů, u všech dalších příjmů nastalo snížení podílu na celkových příjmech.

V roce 2016 se zvýšil podíl transferů na 47,86 %. Podíl nedaňových příjmů a daňových příjmů klesl, u nedaňových příjmů na 7,92 % a u daňových příjmů na 39,85 %. Zvýšil se podíl kapitálových příjmů na hodnotu 4,36 %.

V roce 2017 se podíl daňových příjmů zvýšil na 49,88 %. V tomto roce klesl podíl transferů na 33,85 %, naopak stouply podíly nedaňových příjmů na 9,26 % a kapitálových příjmů, který tvořil 7,02 %, a tím se stal nejvyšším podílem kapitálových příjmů za celé sledované období.

Daňové příjmy vykazovaly kolísavý vývoj svého podílu na celkových příjmech. Největší pokles podílu daňových příjmů nastal v roce 2014, kdy klesl o 23,14 %. V roce 2016 došlo k jejich poklesu v porovnání s minulým rokem o 20,33 %. Podobný vývoj jako daňové příjmy měly i příjmy nedaňové a kapitálové, které v roce 2014 a 2016 klesly. U nedaňových příjmů došlo k největšímu poklesu podílu v roce 2014, kdy klesl o 5,95 %, nejvyšší nárůst nastal v roce 2015, kdy podíl nedaňových příjmů stoupl o 1,36 %. Kapitálové příjmy tvoří nejmenší podíl na celkových příjmech za celé sledované období, jejich hodnota nepřesáhla ani 8 %. Podíl transferů také kolísavý vývoj jako daňové příjmy. K největší změně došlo v roce 2014, kdy se oproti minulému roku zvýšily o 31,13 % a k nejmenší změně došlo v roce 2015, kdy se podíl snížil o 10,68 %.

3.16.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří největší položku příjmů obce, proto jsou více rozebrány v následující tabulce č. 13. Je zde vypočten podíl daňových příjmů na celkových příjmech, grafické znázornění tohoto podílu vyobrazeno v grafu č. 4. Pokud jde o místní rozpočty, pak se jedná o daně svěřené a sdílené. Daňové příjmy upravuje zákon č. 243/2000 Sb., zákon o rozpočtovém určení daní.

Tabulka č. 13: Vývoj daňových příjmů v Kč. 2013-2017

Vývoj daňových příjmů					
	2013	2014	2015	2016	2017
daň z příjmu FO	7 530 000	8 500 000	8 900 000	9 180 000	11 150 000
daň z příjmu PO	5 300 000	6 350 000	8 100 000	7 800 000	12 000 000
DPH	12 500 000	13 000 000	15 300 000	15 500 000	17 500 000
poplatky z vybraných činností	2 575 000	2 570 000	2 570 000	2 590 000	2 665 000
odvody z vybraných činností	280 000	325 000	380 000	460 000	550 000
správní poplatky	60 000	125 000	185 000	165 000	165 000
daň z nemovitostí	2 500 000	2 550 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
celkem	30 745 000	33 420 000	37 935 000	38 195 000	46 530 000
Podíl daň. Příjmů k celkovým příjmům v %	74,14	51,00	60,18	39,85	49,88

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Daňové příjmy pod svým názvem skrývají daně z příjmu FO, daně z příjmu PO, DPH, poplatky z vybraných činností, odvody z vybraných činností, správní poplatky a daň z nemovitostí. Všechny položky daňových příjmů mají téměř konstantní vývoj. Nejvyššího podílu na celkových příjmech obce dosáhly daňové příjmy v roce 2013 ve výši 74,14 % a nejnižšího pak v roce 2016 ve výši 39,85 %.

Nejvyšší položkou daňových příjmů je DPH. Ve sledovaném období DPH vykazovalo rostoucí hodnoty. V druhém sledovaném roce byl přírůstek DPH o 4,00 %, v roce 2015 se DPH zvýšilo o 17,69 %. K nárůstu došlo i v roce 2016, kdy se zvýšilo o 1,31% a v roce 2017 dokonce o 12,90 %.

Daň z příjmů FO je druhou nejvyšší položkou daňových příjmů. Ve sledovaném období měla růstovou tendenci. K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2017 a zvýšila se oproti minulému roku o 21,46 %. Sazba daně je dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu stanovena ve sledovaném období na 15 %. Nejmenší změna oproti minulému roku nastala v roce 2016, kdy se zvýšila o 3,15 %.

Daň z příjmu PO vykazovala také rostoucí hodnoty, pouze v roce 2016 došlo k poklesu o 3,70 %. Nejvyšší hodnoty dosahovala daň z příjmu PO v roce 2017, a to 12 000 000 Kč.,

což je oproti roku 2013 více než dvojnásobná hodnota. Sazba daně je dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu stanovena ve sledovaném období na 19 %.

Daň z nemovitosti je příjmem rozpočtu obce, ve které se daná nemovitost nachází a platí se vždy dopředu. Ve sledovaném období měla konstantní vývoj, výjimkou byl rok 2014, kdy se zvýšila o 2 %. Nejvyšší hodnotu vykazovala daň z nemovitosti v roce 2017, a to 2 959 847,41 Kč.

Poplatky jsou tvořeny převážně poplatky za shromažďování, sběr, třídění a odstraňování komunálních odpadů, poplatky ze psů, poplatky za užívání veřejného prostranství a poplatky z ubytovací kapacity. Sazba poplatku ze psů může dle zákona č. 565/1990 Sb., zákon o místních poplatcích, činit až 1500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa, sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10 Kč. za každý i započatý m² a den. Poplatky z komunálních odpadů se platí obci, ve které je osoba hlášená nebo obci, na jejímž pozemku se nachází rekreační objekt. Poplatky měly také téměř konstantní vývoj. V roce 2014 klesly o 5 000 Kč. V roce 2015 dosáhly stejné hodnoty jako v roce 2014. V roce 2016 došlo k jejich navýšení o 0,78 %. K navýšení došlo i v roce 2017, kdy se zvýšily o 2,90 %.

Nejnižší položkou daňových příjmů jsou správní poplatky. Pod správními poplatky je možné představit poplatky spojené s úkony úředníka na základě požadavku občana. Jedná se především o poplatky za ověřování listin a dokumentů, poplatky za výpis z rejstříku trestů, poplatky za svatby, poplatky za matriční úkony aj. Správní poplatky měly až do roku 2015 rostoucí charakter, poté došlo k jejich ponížení. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2015, kdy vzrostly oproti minulému roku o 48 % a nejnižší hodnoty dosáhly v roce 2014, kdy měly 60 000 Kč.

Odvody z vybraných činností jsou myšleny odvody z loterií a výherních hracích přístrojů. Ve sledovaném období měly rostoucí charakter. Nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2017, kdy měly hodnotu 550 000 Kč. Nejnižší hodnotu měly v roce 2013.

Tabulka č. 14: Podíl jednotlivých příjmů na daňových příjmech v % 2013-2017

Podíl jednotlivých příjmů na daňových příjmech v %					
	2013	2014	2015	2016	2017
daň z příjmu FO	26,51	22,52	25,69	24,13	22,44
daň z příjmu PO	17,41	20,93	14,81	24,49	25,26
DPH	39,99	40,74	43,54	37,94	39,75
poplatky z vybraných činností	6,20	6,14	6,39	5,66	4,92
odvody z vybraných činností	1,86	1,70	1,57	1,47	1,96
správní poplatky	0,40	0,50	0,42	0,36	0,23
daň z nemovitostí	7,63	7,47	7,57	5,94	5,45
celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Tabulka č. 14 znázorňuje, jak se jednotlivé daňové příjmy podílejí na celkových daňových příjmech. Na první pohled je patrné, že průběhu let se podíl jednotlivých příjmů zcela zásadně nemění, dalo by se říci, že je téměř konstantní. Nejvyšší podíl na daňových příjmech mají daně v následujícím pořadí, na prvním místě DPH, na druhém daň z příjmu FO, dále daň z příjmu PO a na posledním místě je daň z nemovitostí. Menší podíl na celkových příjmech tvoří poplatky a odvody, nejnižší podíl mají správní poplatky.

Tabulka č. 15: Vývoj hodnot bazických indexů nejvýznamnějších daňových příjmů v % 2013-2017

Hodnoty bazických indexů v %						
	bazická hodnota	2013	2014	2015	2016	2017
daň z příjmu FO	7 530 000	100	112,88	118,19	121,91	148,07
daň z příjmu PO	5 300 000	100	119,81	152,83	147,17	226,42
DPH	12 500 000	100	104,00	122,40	124,00	140,00
daň z nemovitostí	2 500 000	100	102,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: účetní výkazy, vlastní zpracování

V tabulce č. 15 jsou uvedeny hodnoty bazických indexů příjmů, které tvoří nejvýznamnější položky daňových příjmů. Je možné vidět, jak se jednotlivé příjmy od roku 2013 měnily. Všechny příjmy vykazovaly oproti počátečnímu roku nárůst. Jediným příjmem, který v porovnání s rokem 2013 rostl o poměrně výrazné hodnoty, je daň z příjmu PO. Nejvyššího nárůstu dosáhla v roce 2017, kdy se zvýšila oproti bazickému roku až o 126,42 %. Nejnižší nárůst nastal v roce 2014, a to pouze o 19,81 %.

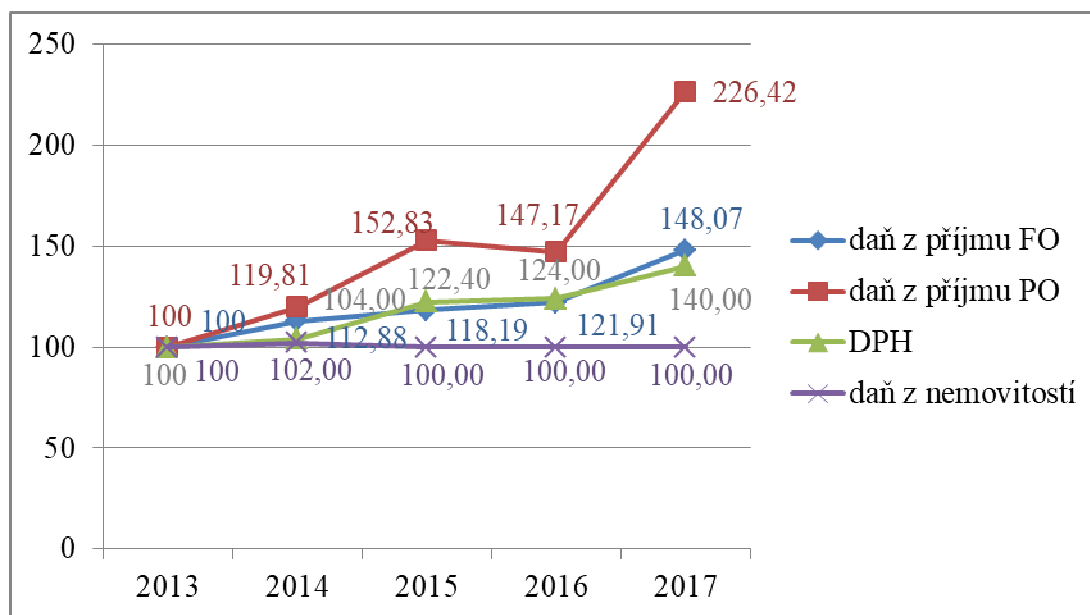
Růstovou tendenci vykazovaly i daně z příjmu FO. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2017 o 48,07 %. Nejnižší nárůst byl v roce 2014 o 12,88 %.

U DPH nastala největší změna v roce 2017, kdy se oproti bazickému roku zvýšilo o 40,00 %. Nejmenší změna nastala v roce 2014, kdy se DPH zvýšilo o 4,00 %. Jinak se změny pohybovaly v rozmezí 22-24 %.

Nejmenší výkyvy zaznamenala daň z nemovitostí. Je to logické, protože počet domů a pozemků, který do této daně spadá, se příliš nemění. Tato daň je ovlivněna i výší koeficientu, který je potřebný pro výpočet základu daně. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2014, kdy se navýšila o 2,00 %. Jinak vykazovala konstantní hodnoty.

Pro lepší představu změn v průběhu sledovaného období jsou hodnoty bazických indexů znázorněny v níže uvedeném grafu č. 5.

Graf č. 5: Vývoj hodnot bazických indexů nejvýznamnějších daňových příjmů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy, vlastní zpracování

3.16.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří příjmy místního rozpočtu, které se každoročně opakují a obecně jsou druhou nejvýznamnější skupinou příjmů obce. U těchto příjmů může obec ovlivnit jejich výši. V následující tabulce jsou nedaňové příjmy rozděleny do skupin.

Tabulka č. 16: Vývoj nedaňových příjmů v Kč. 2013-2017

Vývoj nedaňových příjmů					
	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z vlastní činnosti	2 190 000	1 355 000	1 300 000	1 360 000	1 475 500
příjmy z pronájmu, úroků	3 930 000	4 460 000	5 150 000	6 197 000	7 130 000
sankční platby	50 000	40 000	35 000	35 000	30 000
celkem	6 170 000	5 855 000	6 485 000	7 592 000	8 635 500
podíl nedaň. příjmů k celkovým příjmům v %	14,88	8,93	10,29	7,92	9,26

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Do nedaňových příjmů se řadí příjmy z vlastní činnosti, příjmy z pronájmu, sankční poplatky. U nedaňových příjmů mohou vznikat značné rozdíly v jednotlivých letech, protože výši těchto příjmů je obec schopná ovlivnit. Podíl nedaňových příjmů na celkových příjmech obce za celé sledované období nepřekročil hranici 15 %. Nejnížší podíl na celkových příjmech obce měly nedaňové příjmy v roce 2016 ve výši 7,92 % a nejvyšší v roce 2013 ve výši 14,88 %. Nejvyšších hodnot dosahovaly nedaňové příjmy v roce 2017 a nejnižších hodnot dosahovaly v roce 2014. Grafické znázornění podílu těchto příjmů na celkových příjmech je možné vidět v grafu č. 4.

Největší položkou nedaňových příjmů jsou bezesporu příjmy z pronájmu. Jedná se o příjmy z pronájmu pozemků a příjmy z pronájmu nemovitostí a jejich částí. U příjmů z pronájmu nemovitostí se jedná zejména o příjmy z pronájmu obecních bytů a příjmy z čistíčky odpadních vod. Největší změna nastala v roce 2016, kdy se příjmy z pronájmu zvýšily o 2,33% oproti minulému roku. V tomto roce byla uzavřena nájemní smlouva o pronájmu nebytových prostor v prostorách obecního úřadu na umístění telefonní ústředny a řadě dalších smluv. Po celé období měly rostoucí charakter, v roce 2014 došlo k jejich

nárůstu o 13,49 % oproti roku 2013. Nárůst o 15,47 % nastal v roce 2015 a v roce 2017 se zvýšily o 15,06 %.

Další objemnou položkou nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti. Jsou zde příjmy z poskytování služeb a výrobků, jako jsou například služby mateřské školy, bytové hospodářství, komunální odpady, separovaný sběr, služby úřadu, příjmy z prodeje popelnic. V období 2013-2015 tyto příjmy klesaly, v roce 2014 klesly o 38,13 %, v roce 2015 klesly o 4,06 % v porovnání s minulým rokem. V roce 2015 dosahovaly nejnižší hodnoty. V roce 2016 nastal nárůst o 4,62 % a v roce 2017 se ještě zvýšily o 8,49 %.

Poslední podílejší se položkou na nedaňových příjmech jsou sankční platby. Sankční poplatky lze chápat jako pokuty, které vybere obecní policie. Sankční platby byly v roce 2015 a 2016 vyrovnané a dosahovaly totožné hodnoty ve výši 35 000 Kč. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2013. Nejnižší hodnota nastala v roce 2017, kdy byly ve výši 30 000 Kč. Měly klesající vývoj po celou sledovanou dobu.

Tabulka č. 17: Podíl jednotlivých příjmů na nedaňových příjmech v % 2013-2017

Podíl jednotlivých příjmů na nedaňových příjmech v %					
	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z vlastní činnosti	35,49	23,14	20,05	17,91	17,09
příjmy z pronájmu, úroků	63,70	76,17	79,41	81,63	82,57
sankční platby	0,81	0,68	0,54	0,46	0,35
celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Tabulka znázorňuje, jak se jednotlivé položky nedaňových příjmů podílejí na celkových nedaňových příjmech. Nejvyšší podíl na celkových nedaňových příjmech mají příjmy z pronájmu a příjmy z vlastní činnosti. Zanedbatelný podíl potom mají sankční platby. Žádný z uvedených příjmů nepřekročil hranici 85 %, ale příjmy z pronájmu se k ní přiblížily, když v roce 2017 dosáhly hodnoty 82,57 %.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly maximální hodnoty v roce 2013, kdy se podílely na nedaňových příjmech z 35,49 %. Nejnižší podíl měly v roce 2017 ve výši 17,09 %. V roce 2016 se podílely z 17,91 % na nedaňových příjmech. V letech 2014 a 2015 se podílely z více než 20 %.

Příjmy z pronájmu svůj podíl po celou dobu zvyšovaly. Nejnižší podíl měly v roce 2013, kdy dosahoval hodnoty 63,70% a nejvyššího podílu bylo dosaženo v roce 2017 ve výši 82,57 %. V roce 2016 dosahoval podíl výše 81,63 %, jinak se podíl pohyboval v rozmezí 76-80 %.

Sankční platby mají minimální podíl na nedaňových příjmech. Za celé sledované období nepřesáhly hranice 1 %. Podíl těchto příjmů vykazoval klesající vývoj. Nejvyšších hodnot tedy bylo dosaženo v roce 2013 a nejnižších v roce 2017, kdy byl podíl pouze 0,35 %.

Tabulka č. 18: Vývoj hodnot bazických indexů nedaňových příjmů v % 2013-2017

Hodnoty bazických indexů v %						
	bazická hodnota	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z vlastní činnosti	2 190 000,00	100	61,87	59,36	62,10	67,37
příjmy z pronájmu, úroků	3 930 000,00	100	113,49	131,04	157,68	181,42
sankční platby	50 000,00	100	80,00	70,00	70,00	60,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

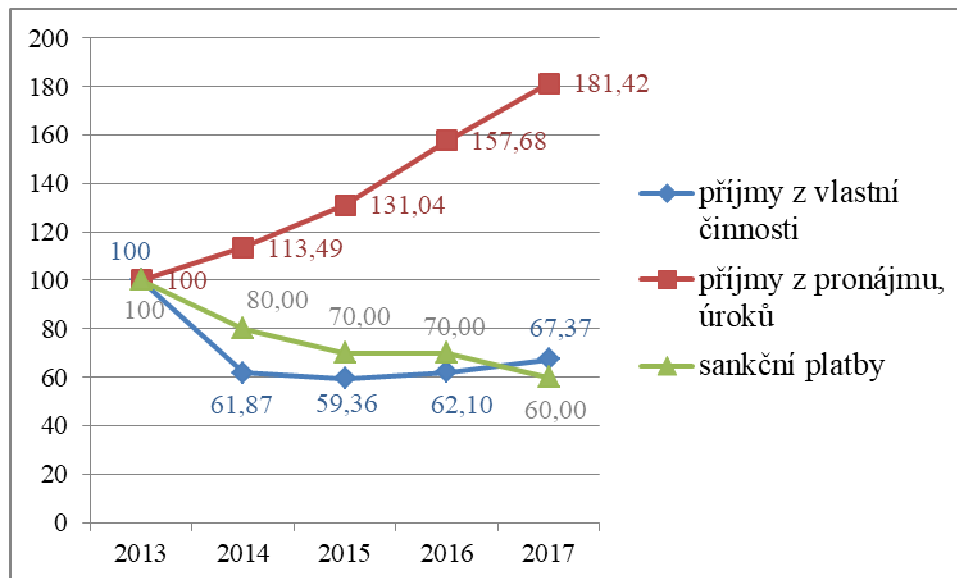
V tabulce jsou uvedeny hodnoty bazických indexů nejvýznamnějších položek nedaňových příjmů. V porovnání s bazickým rokem 2013 prošly nejvýraznějším nárůstem příjmy z pronájmu, které se za celé období nedostaly pod hodnotu bazického roku. V roce 2017 došlo k jejich navýšení o 81,42 % a v roce 2016 o 57,68 %. Nárůst ve výši 31,04 % nastal v roce 2015. K nejmenšímu zvýšení došlo v roce 2014 ve výši 13,49 %.

Nejvíce klesaly příjmy z vlastní činnosti, které klesaly po celé období. Po celou dobu měly téměř konstantní vývoj. Oproti roku 2013 došlo k jejich poklesu o 38,13 % v roce 2014, o 40,64 % v roce 2015 a o 37,90 % v roce 2016. Nejnižší pokles nastal v roce 2017 o 32,63 %.

Sankční platby klesaly po celé období. V roce 2014 se snížily o 20,00 %. V letech 2015 a 2016 došlo k jejich poklesu o 30,00 % a v roce 2017 nastal největší pokles v porovnání s bazickým rokem ve výši 40,00 %.

Změny hodnot bazických indexů nedaňových příjmů v průběhu sledovaného období jsou znázorněny v níže uvedeném grafu č. 6.

Graf č. 6: Vývoj hodnot bazických indexů nedaňových příjmů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

3.16.1.3 Kapitálové příjmy

Zdroje kapitálových příjmů pochází z prodeje dlouhodobého majetku obce.

Tabulka č. 19: Vývoj kapitálových příjmů v Kč. 2013-2017

Vývoj kapitálových příjmů					
	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z prodeje pozemků, hmot. dlouh. majetku	1 860 000	100 000	100 000	900 000	3 770 000
dary, příspěvky na pořízení dlouh. majetku	500 000	2 280 000	2 280 000	3 280 000	2 780 000
celkem	2 360 000	2 380 000	2 380 000	4 180 000	6 550 000
podíl kapitálových příjmů k celkovým příjmům	5,69	3,63	3,78	4,36	7,02

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Do kapitálových příjmů se řadí příjmy z prodeje majetku pozemků a dlouhodobého majetku, dále se sem řadí dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. Podíl

kapitálových příjmů na příjmech celkových za sledované období nepřekročil hodnotu 8 %. Nejvyšší procento podílu na celkových příjmech měly kapitálové příjmy v roce 2017, kdy tvořily 7,02 % celkových příjmů. Podíl kapitálových příjmů je znázorněn i v grafu č. 4. V roce 2014 došlo k navýšení o 0,85 % a dosahovaly hodnoty ve výši 2 380 000 Kč., kterou vykazovaly i v roce 2015. K navýšení došlo opět v roce 2016 o 75,63 % a v roce 2017 o 56,70 %.

Na základě tabulky č. 19 je patrné, že příjmy z prodeje pozemků a majetku nedosahují takových hodnot jako dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. V případě příjmů z prodeje pozemků a majetku se dá hovořit nejdříve o klesajícím a poté o růstovém charakteru. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2016, kdy se jejich hodnota zvýšila 800,00 %. Druhý výraznější nárůst byl zaznamenán v roce 2017, kde se hodnota příjmů navýšila o 318,89 %. K jedinému poklesu došlo v roce 2014, a to o 94,62 %. V roce 2014 a 2015 dosahovaly konstantní hodnoty ve výši 100 000 Kč.

Dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku měly ve sledovaném období růstový charakter až do roku 2016, kdy po tomto roce klesly o 15,24 %. V roce 2014 došlo k navýšení o 356 % na hodnotu 2 280 000 Kč. V roce 2014 a 2015 vykazovaly totožné hodnoty stejně jako příjmy z prodeje pozemků a majetku. Nejnižších hodnot dosahovaly dary a příspěvky v roce 2014 a nejvyšších v roce 2016.

Tabulka č. 20: Podíl jednotlivých příjmů na kapitálových příjmech v % 2013-2017

Podíl jednotlivých příjmů na kapitálových příjmech v %					
	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z prodeje pozemků, hmot. dlouh. majetku	78,81	4,20	4,20	21,53	57,56
dary, příspěvky na pořízení dlouh. majetku	21,19	95,80	95,80	78,47	42,44
celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že podíl příjmů z prodeje pozemků a majetku na celkových kapitálových příjmech není tak vysoký v porovnání s dary a příspěvky. V roce 2014 a 2015 byl jejich podíl téměř zanedbatelný ve výši 4,20 %. V roce 2013 tvořil podíl 78,81 % a to byl nejvyšší dosažený podíl za celé období. V roce 2016 došlo k navýšení na 21,53 % a v roce 2017 došlo k navýšení podílu na 57,56 %. Příjmy z prodeje měly klesající charakter do roku 2015 a poté nastal nárůst

Dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku měly do roku 2015 rostoucí charakter. V roce 2013 tvořily 21,19 % celkových kapitálových příjmů, což byl zároveň nejnižší dosažený podíl za celé období. V roce 2014 a 2015 došlo k jejich navýšení na 95,80 %. V roce 2016 tvořily 78,47 % celkových kapitálových příjmů a v roce 2017 se podíl snížil na 42,44 %.

Tabulka č. 21: Vývoj hodnot bazických indexů kapitálových příjmů v % 2013-2017

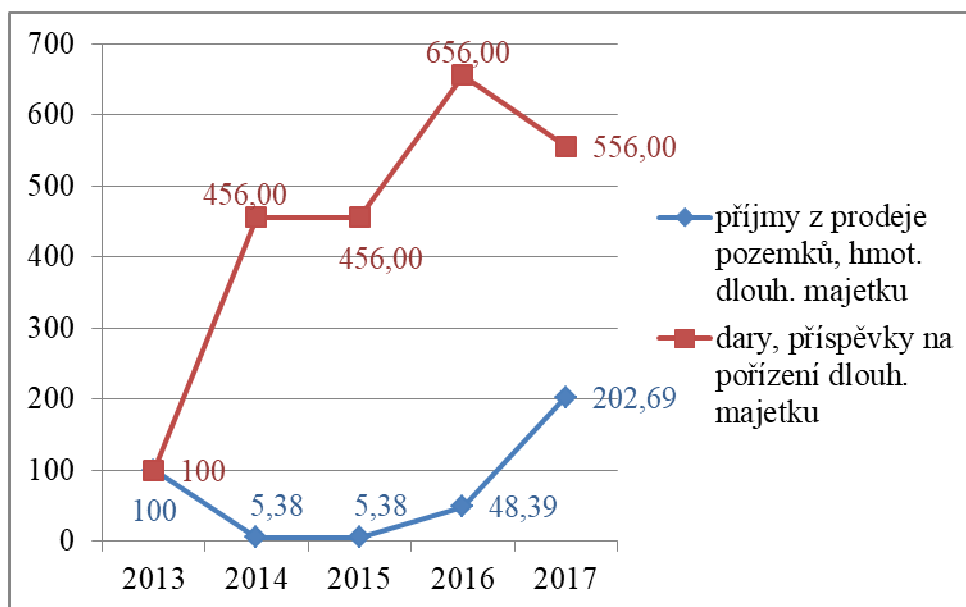
Hodnoty bazických indexů v %						
	bazická hodnota	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy z prodeje pozemků, hmot. dlouh. majetku	1 860 000	100	5,38	5,38	48,39	202,69
dary, příspěvky na pořízení dlouh. majetku	500 000	100	456,00	456,00	656,00	556,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V tabulce je patrné, k jakým změnám u jednotlivých příjmů došlo v průběhu sledovaného období oproti bazickému roku 2013. U příjmů z prodeje pozemků a majetku se v porovnání s bazickým rokem jedná rostoucí charakter vývoje, po celou dobu neklesly pod hodnotu roku 2013. K největší změně došlo v roce 2017, kdy se oproti bazickému roku zvýšila jejich hodnota o 102,69 %. Nejmenší změnu zaznamenaly v roce 2014 a 2015, kdy se zvedly o 5,38 %.

Dary a příspěvky po celou dobu vykazovaly také navýšení oproti bazickému roku 2013. K největší změně oproti bazickému roku došlo v roce 2016, kde se změna projevila o 565,00 %. Druhou významnou změnu zaznamenaly v roce 2017 ve výši 456,00 %. Nejmenší změna byla v roce 2014 a v roce 2015, kdy došlo k navýšení hodnoty o 356,00 %. Důvodem vzniku takto velkých změn je, že bazická hodnota z roku 2013 byla oproti všem dalším rokům hodně nízká, tím pádem dochází k velkým změnám v dalších letech. Vývoj těchto změn je znázorněn v grafu č. 7.

Graf č. 7: Vývoj hodnot bazických indexů kapitálových příjmů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

3.16.1.4 Transfery

Jedná se o dotace od veřejných rozpočtů. Člení se na investiční a neinvestiční. Neinvestiční transfery mohou být využity pouze na běžné výdaje, investiční mohou být použity například na nákup dlouhodobého hmotného majetku. V následující tabulce je vidět vývoj transferů obce ve sledovaném období.

Tabulka č. 22: Vývoj transferů v Kč. 2013-2017

Vývoj transferů					
	2013	2014	2015	2016	2017
neinvestiční transfery	1 800 000	1 200 000	1 225 000	1 235 000	1 250 000
investiční transfery, převody	396 000	22 675 000	15 007 000	44 633 000	30 327 500
celkem	2 196 000	23 875 000	16 232 000	45 868 000	31 577 500
podíl transferů k příjmům celkovým v %	5,30	36,43	25,75	47,86	33,85

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z tabulky lze vyčíst, že transfery měly kolísavý vývoj po celou sledovanou dobu. Největší změnu a zároveň nárůst zaznamenaly v roce 2014, kdy se jejich hodnota zvýšila oproti

předchozímu roku o 987,20 %. Další výrazná změna nastala v roce 2016, kdy došlo k jejich navýšení o 182,58 %. Ke snížení došlo v roce 2015, ve kterém se ponížily o 32,01 % a v roce 2017, kdy se ponížily o 31,16, což byla i nejmenší změna v porovnání s předchozím rokem. Graficky znázorněn je vývoj podílu transferů na celkových příjmech v grafu č. 4.

Neinvestiční transfery vykazují nižší hodnoty než transfery investiční. Hodnoty neinvestičních transferů se výrazně nelišily, výjimkou byl rok 2013, kdy dosahovaly vyšších hodnot. I tak měly ale kolísavý charakter. V roce 2014 došlo k jejich ponížení o 33,33 %, což je nejvýraznější změna za celé období. V roce 2015 došlo k jejich navýšení o 2,08 %. Od roku 2016 se zase zvyšovaly, v roce 2016 o 0,82 % a v roce 2017 došlo k navýšení o 1,21 %.

Investiční transfery jsou významnějšími příjmy než neinvestiční transfery. Jejich hodnoty měly také kolísavý charakter. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2016, kdy vykazovaly hodnotu 44 633 000 Kč. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo hned v prvním sledovaném roce, v roce 2013. K navýšení transferů o 5 626, 01% došlo v roce 2014. V roce 2015 došlo k poklesu o 33,82 %. V roce 2016 došlo k výraznějšímu navýšení o 175,41 %. K dalšímu ponížení došlo v roce 2017 ve výši 32,05%.

Tabulka č. 23: Podíl jednotlivých transferů na celkových transferech v % 2013-2017

Podíl jednotlivých příjmů na transferech v %					
	2013	2014	2015	2016	2017
neinvestiční transfery	81,97	5,03	7,55	2,69	3,96
investiční transfery	18,03	94,97	92,45	97,31	96,04
celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Podíly obou transferů měly v podstatě konstantní průběh, kromě prvního roku. U neinvestičních transferů podíl kolísal po celé období. Podíl neinvestičních transferů byl výrazný pouze v roce 2013, kdy dosahoval 81,97 %. V ostatních letech se podíl neinvestičních transferů pohyboval pod hranicí 8 %. Nejnižší podíl byl v roce 2016, kdy se podílely na celkových transferech ve výši 2,69 %. O něco vyšší byl v roce 2017, a to ve výši 3,96 %. V roce 2014 byl podíl 5,03 % a v roce 2015 se zvýšil na 7,55 %.

Vývoj podílu investičních transferů byl v prvním roce nejnižší za celé sledované období, dosahoval pouze 18,03 %. V průběhu dalších let došlo k jeho navýšení a udržoval si po zbytek sledované doby téměř konstantní hodnoty okolo 95 %. V roce 2014 dosáhl 94,97 % a v roce 2015 činil podíl 92,45 %. Nejvyššího podílu investičních transferů bylo dosaženo v roce 2016, kdy tvořil 97,31 % celkových transferů. Na 96,04 % spadl v roce 2017.

Tabulka č. 24: Vývoj hodnot bazických indexů transferů v % 2013-2017

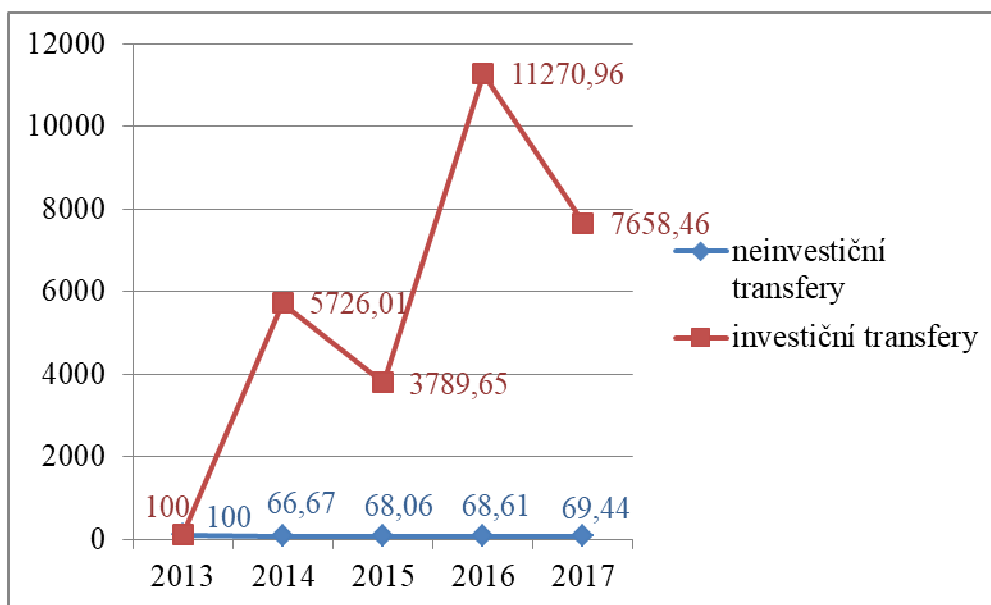
Hodnoty bazických indexů v %						
	bazická hodnota	2013	2014	2015	2016	2017
neinvestiční transfery	1 800 000,00	100	66,67	68,06	68,61	69,44
investiční transfery	396 000,00	100	5726,01	3789,65	11270,96	7658,46

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z tabulky lze vyčíst, jak se vyvíjely transfery v porovnání s bazickým rokem 2013. Neinvestiční transfery byly ve sledovaném období vždy nižší než v roce 2013. V roce 2014 došlo ke snížení o 33,33 %, což byl také největší pokles, který byl zaznamenán. V roce 2015, kdy se změnilo oproti bazickému roku o 31,94 %, podobný pokles nastal i dalších letech. V roce 2016 klesly neinvestiční transfery o 31,39 % a v roce 2017 o 30,56 %.

Investiční transfery rostly v porovnání s bazickým rokem po celé sledované období. O 5 626,01 % se navýšily investiční transfery v roce 2014, v roce 2015 se navýšily o 3 689,65 %. K nejvyššímu navýšení došlo v roce 2016 a bylo to o 11 170,96 %. V roce 2017 došlo také k navýšení o 7 558,46 %.

Graf č. 8: Vývoj hodnot bazických indexů transferů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu je dobře vidět, že vývoj hodnot bazických indexů neinvestičních transferů neprochází oproti vývoji hodnot bazických indexů investičních transferů žádnými výraznými změnami.

3.16.2 Analýza výdajů

Celkové výdaje obce se dělí na výdaje běžné a kapitálové. Rozdělení výdajů obce včetně hodnot bazických indexů je znázorněn v níže uvedené **tabulce č.** Běžné výdaje jsou výdaje, které financují opakující se a běžné potřeby v daném roce. Kapitálové výdaje představují dlouhodobé investiční potřeby, které trvají déle než jeden rok.

Tabulka č. 25: Rozdělení výdajů obce v Kč. 2013-2017

Rozdělení výdajů obce v letech 2013-2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
běžné	30 079 000	27 932 000	29 847 000	35 299 000	40 590 000
bazický index v %	100,00	92,86	99,23	117,35	134,94
kapitálové	11 105 000	37 377 000	40 875 000	74 955 000	85 820 000
bazický index v %	100,00	336,58	368,08	674,97	772,81
celkem	41 184 000	65 309 000	70 722 000	110 254 000	126 410 000
bazický index v %	100,00	158,58	171,72	267,71	306,94

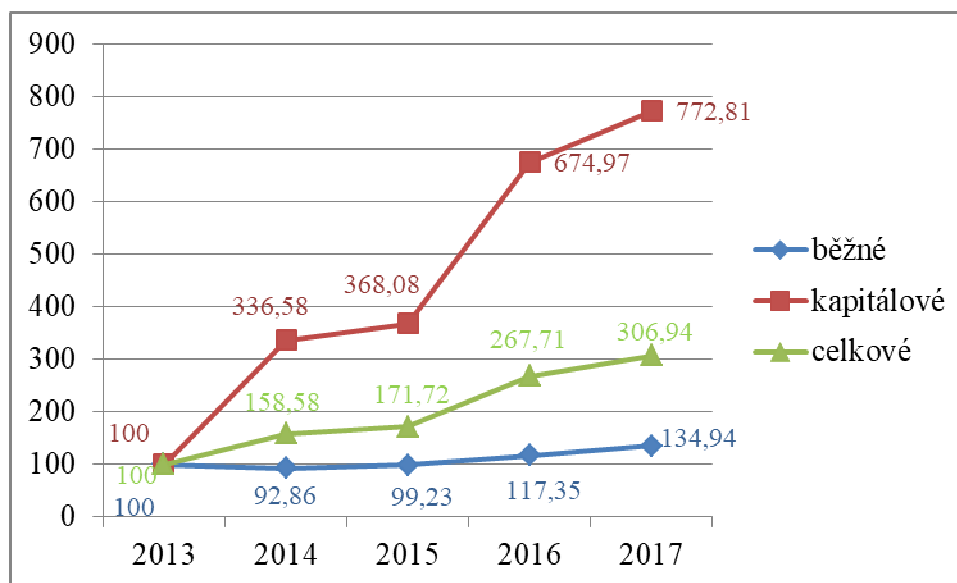
Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Podle tabulky rozdělení výdajů je vidět, že celkové výdaje měly za sledované období rostoucí charakter. V roce 2014 došlo k jejich nárůstu o 58,58 %, což byl za sledované období nejvyšší nárůst. Podobný nárůst ve výši 55,90 % nastal v roce 2016. V roce 2017 nastal v porovnání s minulým rokem nárůst o 14,65 %. Nejmenší nárůst nastal v roce 2015, kdy došlo k navýšení hodnoty o 8,29 %. Nejnižší hodnoty vykazovaly celkové výdaje v roce 2013 a nejvyšší v roce 2017. Pokud se jedná o změnu oproti bazickému roku, pak se ve všech sledovaných letech zvyšovaly. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2017, kdy se navýšily o 206,94 %. Nejnižší nárůst nastal o 58,58 % v roce 2014, podobný nárůst nastal i v roce 2015, kdy se zvýšily o 71,72 %. Většího navýšení se celkové výdaje dočkaly v roce 2016 ve výši 167,71 %.

Běžné výdaje rostly po celé období s výjimkou roku 2014, kdy došlo k jejich ponížení. V roce 2014 se v porovnání s minulým rokem snížily o 7,14 %. Po tomto roce došlo opět k navýšení a růstovou tendenci si udržely po zbytek sledovaného období. V roce 2015 nastal opět nárůst ve výši 6,86 a v roce 2016 nastal nárůst o 18,27 %, kdy se jednalo o největší změnu v porovnání s minulým rokem. K výraznému navýšení došlo i v roce 2017, kdy se běžné výdaje zvýšily o 14,99 %. Pokud se jedná o změnu oproti bazickému roku, pak má téměř stejný průběh jako meziroční srovnání, výjimkou je rok 2015, kdy došlo k ponížení oproti bazickému roku. V roce 2014 se ponížily běžné příjmy o 7,14 % a v roce 2015 došlo k jejich snížení oproti roku 2013 o 0,77 %. V dalších letech zase rostly, a to o 17,35 % v roce 2016 a o 34,94 % v roce 2017. K největší změně došlo v roce 2017.

U kapitálových výdajů je vidět nárůst po celou dobu. Nejvyšších hodnot dosahovaly v roce 2017, kdy překonaly hodnotu 80 miliónů. V roce 2014 došlo k jejich navýšení o 236,58 %, což byla největší změna sledovaného období. V roce 2015 došlo k navýšení o 9,36 %, což byla nejmenší změna ve sledovaném období. O 83,38 % se zvýšily v roce 2016 a v roce 2017 došlo k navýšení o 14,50 %. V porovnání s bazickým rokem došlo k výrazným změnám ve všech letech. Nejmenší změna nastala v roce 2014, kdy se kapitálové příjmy zvýšily o 236,58 %, podobná změna nastala i v roce 2015 ve výši 268,08 %. Největší změnou ve výši 672,81 % prošly v 2017 a další výrazná změna v porovnání s bazickým rokem přišla v roce 2016 o 574,97 %.

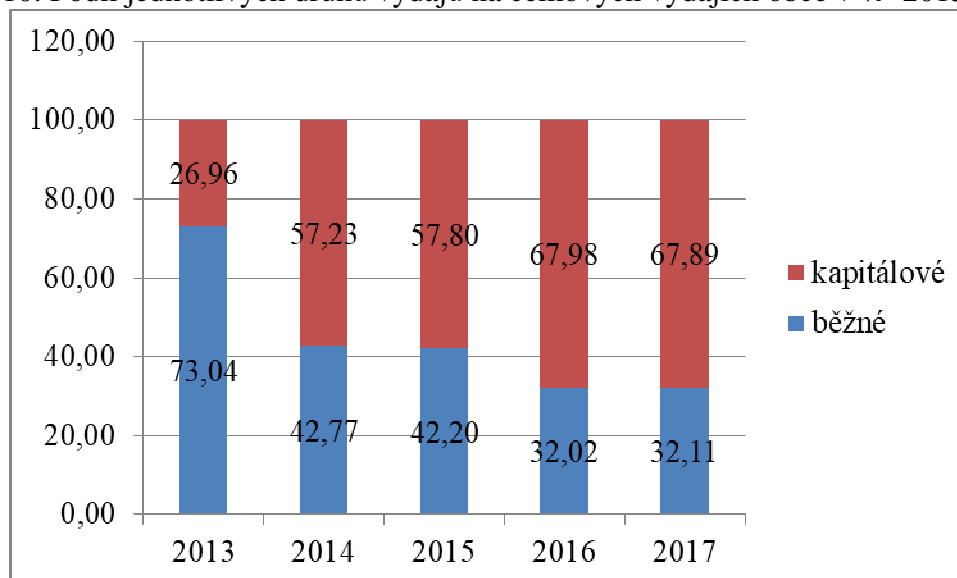
Graf č. 9: Hodnoty bazických indexů jednotlivých druhů výdajů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že běžné výdaje neprochází tak výraznými změnami jako výdaje kapitálové. Oproti kapitálovým výdajům mají běžné výdaje v podstatě stejný průběh po celou dobu, kdežto kapitálové výdaje rostou o mnohem větší hodnoty. Je možné si povšimnout, že celkové a běžné výdaje mají podobný vývoj ve sledovaném období.

Graf č. 10: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích obce v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V grafu č. 10 je zobrazen podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období. U jednotlivých výdajů se dá podíl rozdělit na 3 období vývoje. V prvním období, což je rok 2013, je podíl oproti zbylým rokům v maximální výši u běžných výdajů a minimální výši u kapitálových výdajů. Druhé období nastává v letech 2014 a 2015 a třetí období v roce 2016 a 2017, kdy jsou podíly jednotlivých výdajů na celkových výdajích vyrovnané.

Nejvyššího podílu na celkových výdajích dosáhly běžné výdaje v roce 2013, kdy se podílely na celkových výdajích ze 73,04 %. V roce 2014 se podíl o dost snížil a podílely se na celkových výdajích ze 42,77 %. Téměř totožného podílu dosáhly i v roce 2015, kdy se podíl ponížil na 42,20 %. K poklesu podílu došlo i v roce 2016, kdy dosahoval hodnoty 32,02 %, což byl nejnižší podíl ve sledovaném období. V roce 2017 se nepatrně navýšil na hodnotu 32,11 %.

Kapitálové výdaje měly opačný průběh. V roce 2013 dosahovaly nejnižšího podílu ve výši 26,96 %. Poté nastal nárůst a až do roku 2016 vykazovaly rostoucí hodnoty. V roce 2017 se nepatrně snížil podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích. V roce 2014 byl podíl kapitálových výdajů 57,23 % a v roce 2015 došlo k jeho nárůstu o 0,57 %, tedy na 57,80 %. K výraznějšímu navýšení podílu došlo v roce 2016, kdy se kapitálové výdaje podílely na celkových výdajích z 67,98 %. Tento podíl je nejvyšší, kterého kapitálové výdaje ve sledovaném období dosáhly.

Tabulka č. 26: Vývoj jednotlivých výdajů v Kč. 2013-2017

Vývoj výdajů					
	2013	2014	2015	2016	2017
průmysl	7 311 000	14 250 000	9 126 000	6 460 000	58 500 000
vzdělání	11 520 000	28 521 000	37 290 000	71 744 000	30 216 000
kultura, tělovýchova	1 144 000	1 455 000	1 484 000	1 686 000	1 882 000
komunální služby, bydlení	9 867 000	9 496 000	9 596 000	16 616 000	18 498 000
bezpečnost, sociální péče	2 086 000	2 148 000	2 206 000	2 609 000	3 169 000
veřejná správa	9 256 000	9 439 000	11 020 000	11 139 000	14 145 000
celkem	41 184 000	65 309 000	70 722 000	110 254 000	126 410 000

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Celkové výdaje byly rozděleny do několika skupin, těmi skupinami jsou průmysl, vzdělání, kultura a tělovýchova, komunální služby a bydlení, bezpečnost a sociální péče a poslední je veřejná správa. Jejich vývoj za sledované období je vidět v tabulce č. 26.

Největší položkou výdajů jsou výdaje na vzdělání, kam patří mateřská, základní i umělecká škola a školní stravování. Nejvyšší položkou této skupiny jsou výdaje na základní školu a nejnižší jsou výdaje na základní umělecké školy. Výdaje na vzdělání rostly až do roku 2016, v roce 2017 došlo k jejich ponížení. K navýšení ve výši 147,58 % došlo v roce 2014, důvodem byla výstavba pavilonu mateřské školy ve výši 23 000 000 Kč. O rok později došlo k jejich zvýšení o 18,30 %. V roce 2015 došlo k přístavbě 2. stupně základní školy ve výši 15 000 000 Kč. a výstavbě kuchyňského pavilonu za 18 600 000 Kč, dále zateplení mateřské školy za 4 600 000 Kč. V roce 2016 došlo k navýšení o 92,39 % oproti minulému roku, bylo to způsobeno přístavbou 2. stupně základní školy ve výši 45 000 000 Kč. Poslední sledovaný rok došlo k jejich ponížení, které bylo o 57,88 %. V roce 2013 byly největší položkou výdaje na základní školy ve výši téměř 13 000 000 Kč. V tomto roce byla největší investicí přístavba základní školy ve výši téměř 9 000 000 Kč. V roce 2017 byla výdajem přístavba základní školy za 13 900 000 Kč.

Dalšími většími položkami výdajů jsou výdaje na komunální služby a bydlení. Pod komunálními službami je ukryta péče o vzhled, zeleň a osvětlení, dále sběr a svoz nebezpečných a komunálních odpadů. Pod bydlením je pronájem obecních bytů, případně výstavba nových. Nejvyššími položkami této skupiny výdajů jsou výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů a péče o vzhled a zeleň. Nejnižší položkou je sběr a svoz nebezpečných odpadů. Komunální služby měly zprvu klesající charakter a od roku 2015 měly vzrůstající charakter. V roce 2014 došlo k jejich ponížení a od roku 2015 zase rostly. V roce 2013 bylo vydáno 1 200 000 Kč. na veřejné osvětlení. Nejvyšší hodnoty se dočkaly v roce 2017, kdy měly hodnotu přes 18 milionů. V tomto roce byly pořízeny traktúrky v hodnotě půl milionu, územní plán a rozvoj za 9 900 000 Kč. a osvětlení za 250 000 Kč. Druhou nejvyšší hodnotu měly v roce 2016, kdy se oproti předešlému roku zvýšily o 73,16 %. V tomto roce došlo k výdajům na osvětlení a územní plán ve výši 400 000 Kč. V roce 2015 došlo k jejich nárůstu o 1,05 %, protože se zvýšily výdaje na sběr a svoz odpadů. První 3 sledované roky měly tyto výdaje téměř shodné hodnoty, poté se navýšily. Péče o zeleň a svoz komunálního odpadu se v součtu každý rok pohybují okolo 6 milionů.

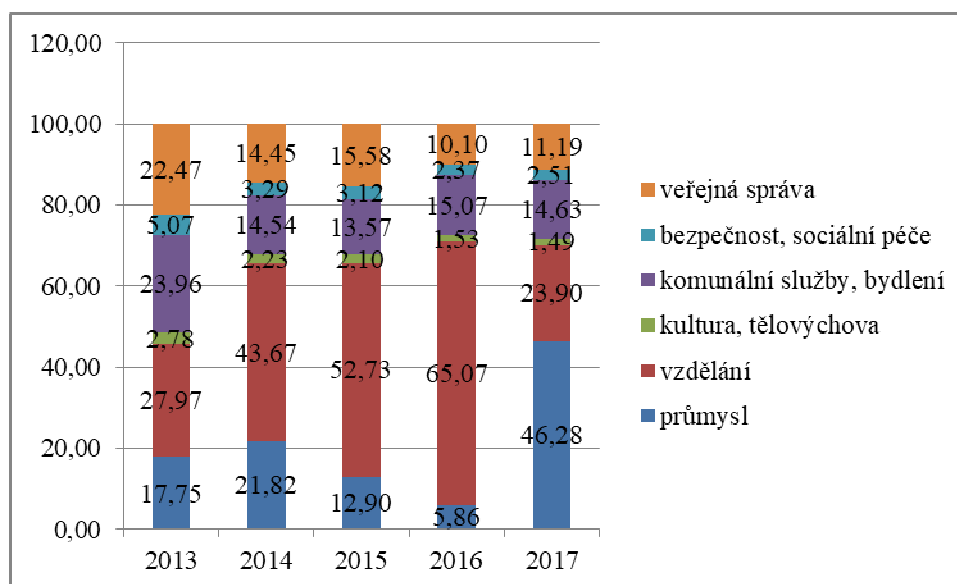
Významnou položkou výdajů jsou i výdaje veřejné správy. Zde jsou zařazeny platy zaměstnanců úřadu, činnost místní správy, finanční operace, případně výdaje na volby. Nejvyššími položkami jsou činnost místní správy a zastupitelstva obcí. Výdaje veřejné správy stoupaly po celou dobu. V roce 2013 dosáhly hodnoty 9 256 000 Kč., což je zároveň nejnižší hodnota, které za sledované období dosáhly. V roce 2014 se zvýšily o 1,98 % a v roce 2015 se ještě zvýšily o 16,75 %. K nárůstu došlo i v roce 2016, a to o 1,08 % a v roce 2017 nastal větší nárůst o 26,99 %. V roce 2017 došlo k nárůstu výdajů na činnost místní správy a finanční operce. Hodnota výdajů veřejné správy za celé období nepřesáhla 15 milionů.

Průmysl patří mezi další významnou skupinu výdajů. Pod průmyslem jsou položky jako silnice, pozemní komunikace, veřejná silniční doprava a odvádění a čištění odpadních vod. Největší položkou těchto výdajů jsou výdaje na odvádění a čištění odpadních vod a nejnižší položka jsou výdaje na pozemní komunikace. Tyto výdaje měly kromě roku 2016 rostoucí trend. V roce 2013 bylo nejvýznamnější položkou kanalizace za 1 500 000 Kč. V roce 2014 se zvýšily o 94,91 %, kdy došlo ke stavbě komunikace za 11 900 000 Kč. a v roce 2015 se klesly o 35,96 %, tento rok se dláždily ulice v hodnotě 2 500 000 Kč. Ponižení nastalo i v roce 2016, kdy se snížily o 29,21 %, v tomto roce došlo k rozšíření čističky odpadních vod a opravě komunikace v hodnotě 4 000 000 Kč. Velké navýšení nastalo v roce 2017, kdy se navýšily oproti předešlému roku o 805,57 %. Tento rok dosahovaly nejvyšší hodnoty, téměř 60 milionů. Došlo totiž k dláždění ulic v hodnotě 4 200 000 Kč. a k rekonstrukci čističky odpadních vod ve výši 52 300 000 Kč.

Bezpečnost a sociální péče je také skupinou výdajů, kdy pod bezpečností je ukryta bezpečnost a veřejný pořádek v obci a požární ochrana, pod sociální péčí je zřízení sociálního zařízení a dávky sociálního zabezpečení. Nejnižší položkou v této skupině je sociální péče a největší položkou jsou výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek. Tyto výdaje měly rostoucí průběh ve sledovaném období. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2017 a nejnižší v roce 2013. K navýšení oproti minulému roku došlo o 2,97 % v roce 2014 a o 2,70 % v roce 2015. V roce 2016 byl rozšířen kamerový systém za 200 000 Kč. a výdaje se oproti minulému roku zvýšily o 18,27 %. K navýšení došlo i v roce 2017 o 21,46 %, zde došlo k rozšíření kamerového systému za 160 000 Kč. V žádném roce nepřesáhly částky 3,5 milionu.

Poslední skupinou výdajů jsou výdaje na kulturu a tělovýchovu. V těchto výdajích jsou výdaje na činnosti knihovnické, sdělovací prostředky, církve a spolky, zachování a obnovu památek, tělovýchovná činnost a využití volného času dětí. Největší položkou jsou výdaje na činnosti knihovnické a nejnižší položkou jsou výdaje na tělovýchovnou činnost. Tyto výdaje měly rostoucí charakter po celou sledovanou dobu. V roce 2014 došlo k navýšení o 27,19 %, což byla zároveň největší změna sledovaného období. Důvodem bylo navýšení výdajů na využití volného času dětí a mládeže. V roce 2015 došlo k navýšení o 1,99 %. Další navýšení bylo v roce 2016 o 13,61 % a v roce 2017 o 11,63 %. Hodnota těchto výdajů nepřesáhla hodnotu 2 milióny.

Graf č. 11: Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Nejvyšší podíl výdajů na celkových výdajích mají především výdaje na vzdělání, které svůj podíl do roku 2016 zvyšovaly. V roce 2013 tvořily pouze 27,97 % celkových výdajů, i tak to byl nejvyšší podíl ze všech skupin výdajů daného roku. K jejich navýšení došlo v roce 2014, kdy vzrostly o dalších 15,70 % a tvořily podíl ve výši 43,67 %. O dalších 10,06 % vzrostly i v roce 2015 a podílely se na celkových výdajích z 52,73 %, Další navýšení nastalo v roce 2016 o 12,34 % a podíl byl ve výši 65,07 %, tento podíl byl nejvyšší podíl nejen u výdajů na vzdělání, ale zároveň i největší podíl, kterého bylo za sledované období dosaženo. Pokles nastal v roce 2017, kdy se výdaje na vzdělání podílely na celkových výdajích jen z 23,90 %, došlo k jejich poklesu o 41,17 %.

Významný podíl na celkových výdajích mají výdaje na veřejnou správu. V podstatě měly kolísavý trend po celou dobu. Nejvíce tyto výdaje ovlivňuje činnost místní správy, která tvoří nejvyšší položku dané skupiny výdajů. V roce 2013 se výdaje na veřejnou správu podílely na celkových výdajích z 22,47 %, to byl nejvyšší podíl, kterého za sledované období dosáhly. Poté nastalo jeho snižování, v roce 2014 klesly o 8,02 % a podíl byl ve výši 14,45 %. Navýšení zaznamenaly v roce 2015, kdy stouply o 1,13 % a podílely se na celkových výdajích z 15,58 %. Poté došlo k poklesu na 10,10 %, a to v roce 2016, kdy se podíl snížil o 5,48 %. Tento podíl je nejmenším podílem za sledované období. Během roku 2017 došlo opět k navýšení o 1,09 % a podíl na celkových výdajích byl 11,19 %.

Komunální služby a bydlení tvoří téměř stejně významný podíl na celkových výdajích jako výdaje na veřejnou správu. Největší výdaje jsou spojeny se sběrem a svozem komunálních odpadů a péčí o zeleň. Do roku 2015 se podíl postupně snižoval, k jeho navýšení došlo v roce 2016 a v roce 2017 se opět snížil. V roce 2013 tvořil podíl 23,96 % a docházelo k jeho snižování. V roce 2014 se snížil o 9,42 % a podíl těchto výdajů byl 14,54 %. Ke snížení došlo i v roce 2015, kdy se podíl ponížil o 0,97 % a podílel se tak na celkových výdajích z 13,57 %. Od roku 2015 se podíl začal zvyšovat, v roce 2016 dosahoval 15,07 %, toto navýšení dlouho nevydrželo, protože v roce 2017 se zase snížil na 14,63 %. Po celé období zůstal podíl pod 24 % celkových výdajů.

Podíl výdajů na průmysl měl kolísavý vývoj. V roce 2013 tvořil podíl 17,75 %. Do roku 2014 se tento podíl zvýšilo 4,07 % a jeho výše byla 21,82 %. V roce 2015 nastal pokles podílu na 12,90 %, čímž se snížil o 8,92 %. Další pokles nastal v roce 2016, a to na 5,86 %, tento podíl byl zároveň nejnižším podílem, kterého bylo v oblasti výdajů na průmysl dosaženo. V průmyslu hrají největší roli výdaje na čističku odpadních vod a výdaje na komunikace a kanalizaci.

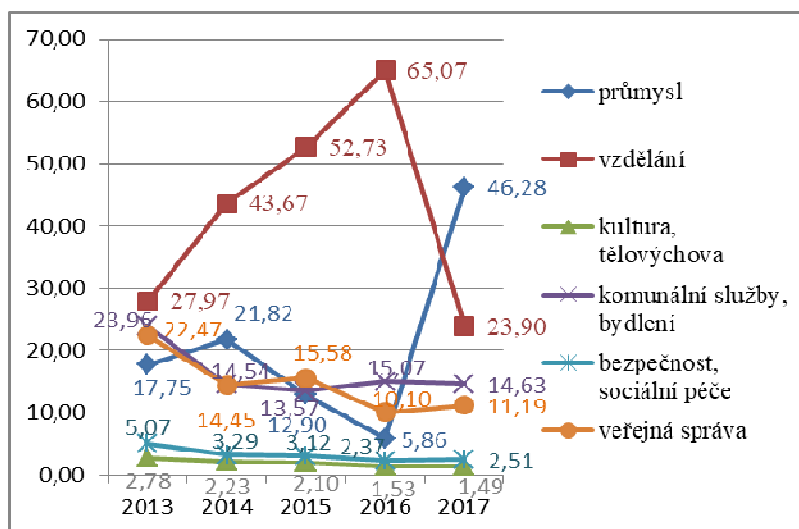
Velmi malý podíl na celkových výdajích mají výdaje na bezpečnost a sociální péči. Největší výdaje jsou právě na obecní policii a udržení pořádku v obci. Za sledované období podíl této skupiny výdajů nepřesáhl 4% celkových výdajů. V roce 2013 byl podíl těchto výdajů nejvyšší, a to ve výši 5,07 %. Poté došlo k jeho ponížení a snižoval se až do roku 2016. V roce 2014 došlo ke snížení o 1,78 % a podíl tvořil 3,29 % celkových výdajů. V roce 2015 došlo k dalšímu snížení oproti roku 2014 ve výši 0,19 % a podíl vykazoval hodnotu 3,12 %. K poslednímu poklesu došlo v roce 2016 na hodnotu 2,37 %, což je

zároveň nejnižší podíl, kterého dosáhly. Po tomto roce podíl výdajů na bezpečnost a bydlení zase stoupl o 0,14 % a tyto výdaje se na celkových výdajích podílely z 2,51 %.

Poslední skupinou jsou výdaje na kulturu a tělovýchovu. Výši těchto výdajů nejvíce ovlivňují výdaje na volnočasové aktivity dětí a mládeže. Tyto výdaje tvoří nejmenší podíly ze všech skupin výdajů, podíl ve sledovaném období nepřekročil 3 %. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v roce 2013, kdy byl ve výši 2,78 %, o rok později došlo k jeho snížení na 2,23 %, kdy klesl o 0,55 %. Od roku 2014 docházelo ke snížení každým rokem, v roce 2015 došlo k dalšímu poklesu o 0,13 % a podíl měl hodnotu 2,10 %. V roce 2016 se snížil podíl o 0,57 % a dosahoval výše 1,53 %. Nejnižšího podílu bylo dosaženo v roce 2017, kdy se oproti minulému roku podíl snížil ještě o 0,04 % a celkových výdajích se výdaje na bezpečnost a bydlení podílely z 1,49 %.

Pro přehlednost vývoje jednotlivých skupin výdajů byl vytvořen graf č. 12, ve kterém je možné si všimnout, že skupiny výdajů by se mohly shrnout do 3 skupin výdajů s podobným vývojem podílu na celkových výdajích. První skupinou jsou výdaje na bezpečnost a sociální péči a výdaje na kulturu a tělovýchovu, které mají podobný vývoj a obě tyto skupiny se na celkových výdajích podílejí jen minimálně. Další skupinou s podobným vývojem jsou výdaje na průmysl, výdaje veřejné správy a výdaje komunálních služeb. Poslední skupinu tvoří výdaje na vzdělání, které se na celkových výdajích podílely nesrovnatelně s ostatními.

Graf č. 12: Vývoj podílu jednotlivých výdajů na celkových výdajích v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Tabulka č. 27: Vývoj hodnot bazických indexů jednotlivých výdajů v % 2013-2017

Hodnoty bazických indexů v %						
	bazická hodnota	2013	2014	2015	2016	2017
průmysl	7 311 000	100	194,91	124,83	88,36	800,16
vzdělání	11 520 000	100	247,58	323,70	622,78	262,29
kultura, tělovýchova	1 144 000	100	127,19	129,72	147,38	164,51
komunální služby, bydlení	9 867 000	100	96,24	97,25	168,40	187,47
bezpečnost, sociální péče	2 086 000	100	102,97	105,75	125,07	151,92
veřejná správa	9 256 000	100	101,98	119,06	120,34	152,82

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V rámci vývoje hodnot bazických indexů je možné porovnat vývoj jednotlivých skupin výdajů ve srovnání s prvním rokem sledovaného období. Všechny skupiny výdajů, až na průmysl a komunální služby vykazovaly oproti bazickému roku nárůst.

Průmysl rostl po celé sledované období, nejvyššího nárůstu se dočkal v roce 2017, kdy se oproti roku 2013 zvýšil o 700,16 %. Jedná se o nejvýraznější změnu za celé sledované období v rámci všech výdajů. Další výrazný nárůst nastal v roce 2014, kdy se zvýšil o 94,91 %. K mírnějšímu nárůstu v roce 2015, kdy se výdaje zvýšily o 24,83 %. Jediný pokles nastal v roce 2016 o 11,64 %.

Vzdělání prošlo v průběhu sledované doby v porovnání s ostatními skupinami výdajů největšími změnami. Po celou dobu měly výdaje na vzdělání růstovou tendenci oproti bazickému roku. Největší změna nastala v roce 2016, kdy se oproti roku 2013 zvýšily o 522,78 %. Druhá výrazná změna nastala v roce 2015 ve výši 223,70 %. V roce 2017 došlo ke změně o 162,29 % a nejmenší změnu v porovnání s rokem 2013 zaznamenaly výdaje na vzdělání v roce 2014, kdy se navýšily o 147,58 %.

Zvýšením si prošly i výdaje na kulturu a tělovýchovu. Nejvyšší nárůst se projevil v roce 2017, kdy se zvýšily o 64,51 %. Významné navýšení nastalo i v roce 2016, kdy se zvýšily o 47,38 %. K nižšímu nárůstu došlo v roce 2015 o 29,72 % a v roce 2014 došlo k nejmenšímu navýšení za celé období o 27,19 %.

Komunální služby a bydlení je skupina výdajů, která prošla zvýšením i snížením hodnoty oproti bazickému roku. Toto snížení nastalo v roce 2014 o 3,76 % a v roce 2015, kdy se výdaje snížily o 2,75 %. Jinak po celou sledovanou dobu vykazovaly nárůst. Nejvyšší

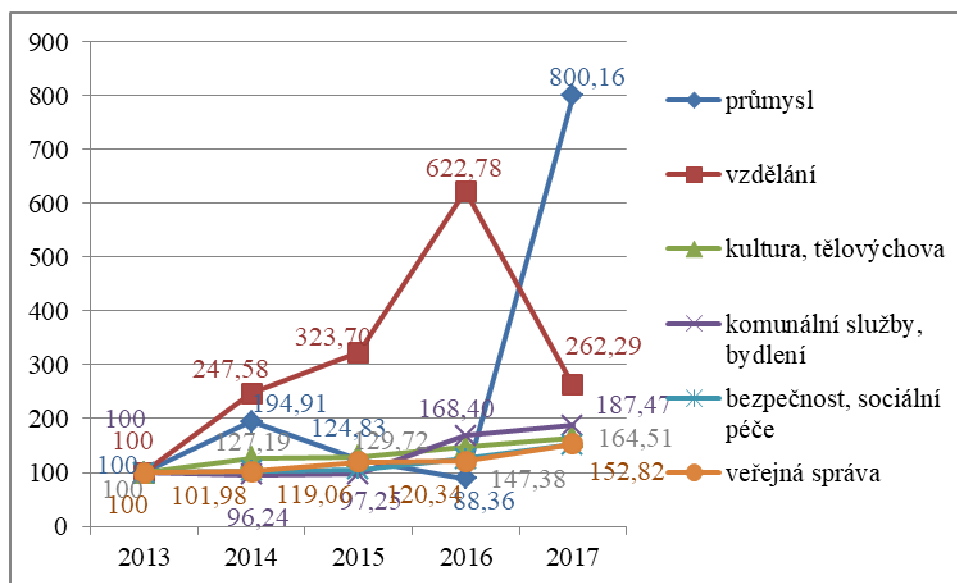
nárůst nastal v roce 2017, kdy se zvýšily o 87,47 % a v roce 2016, kdy došlo k navýšení o 68,40 %, což byl nejmenší za sledované období.

Vývoj skupiny výdajů na bezpečnost a sociální péči prošel také růstovým trendem po celé období. Nejmenší změna nastala v roce 2014 o 2,97 % a největší změna v roce 2017 o 51,92 %. Další navýšení proběhlo i v roce 2016 o 25,07 % a v roce 2015 o 5,75 %.

Veřejná správa zaznamenala také nárůst po celé sledované období. Nejmenší nárůst nastal v roce 2014, kdy se výdaje zvýšily o 1,98 %. Další nárůst nastal v roce 2014 o 19,06 % a podobný nárůst nastal v roce 2015, kdy se výdaje na veřejnou správu zvýšily o 20,34 %. Největší nárůst oproti bazickému roku nastal v roce 2017 a dosahoval hodnoty 52,82 %.

V grafu č. 13 je zaznamenán vývoj hodnot bazických indexů jednotlivých výdajů a je z něj patrné, že nejvýraznější vývoj měly výdaje na vzdělání, u průmyslu došlo k výrazné změně poslední rok.

Graf č. 13: Vývoj hodnot bazických indexů jednotlivých výdajů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

3.16.3 Analýza financování

Rozpočet obce se skládá s příjmů a výdajů dané obce. Pokud od sebe odečteme příjmy a výdaje, získáme hodnotu salda příjmů a výdajů. Saldo podává informaci o tom, jak obec v rámci daného roku hospodařila. Saldo může být kladné nebo záporné.

Tabulka č. 28: Saldo příjmů a výdajů

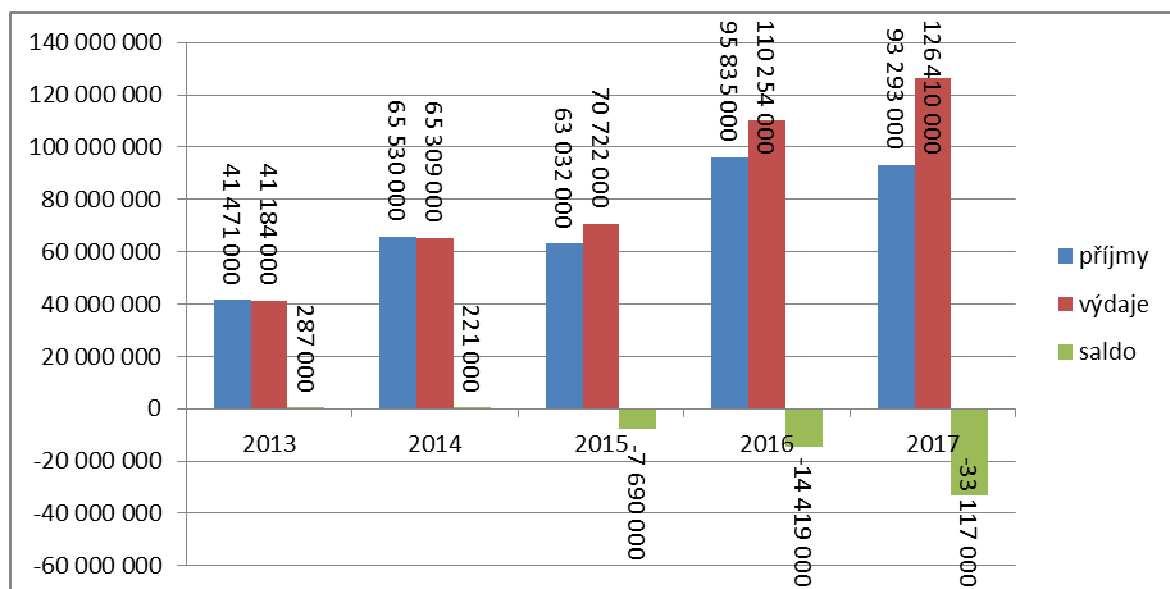
Saldo příjmů a výdajů					
	2013	2014	2015	2016	2017
příjmy celkem	41 471 000	65 530 000	63 032 000	95 835 000	93 293 000
výdaje celkem	41 184 000	65 309 000	70 722 000	110 254 000	126 410 000
saldo	287 000	221 000	-7 690 000	-14 419 000	-33 117 000

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Tabulka uvádí, že obec vykazovala v roce 2015, 2016 a 2017 schodkový rozpočet. V prvních dvou letech bylo hospodaření obce v přebytku. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2013 ve výši 287 000 Kč. Přebytek nastal i v roce 2014 ve výši 221 000 Kč. K největšímu deficitu došlo v roce 2017, kdy se obec dostala do schodku ve výši 33 117 000 Kč. V roce 2016 byl schodek ve výši 14 419 000 Kč. a v roce 2015 byl schodek obce ve výši 7 690 000 Kč, tento schodek byl za celé sledované období nejmenší. Obec se tedy za celé sledované období dostala do celkového schodku ve výši 54 718 000 Kč. Schodky, které vznikly ve sledovaném období, byly pokryty přebytky z minulých let.

Graf č. 14 zobrazuje saldo příjmů a výdajů obce za sledované období 2013-2017. Příjmy obce se postupně zvyšovaly, výjimkou byl poslední rok, kdy došlo k jejich ponížení. Výdaje se také zvyšovaly kromě roku 2015, kdy se mírně snížily. Saldo bylo kladné v roce 2013 a 2016, v ostatních letech obec hospodařila se schodkem.

Graf č. 14: Saldo příjmů a výdajů 2013-2017

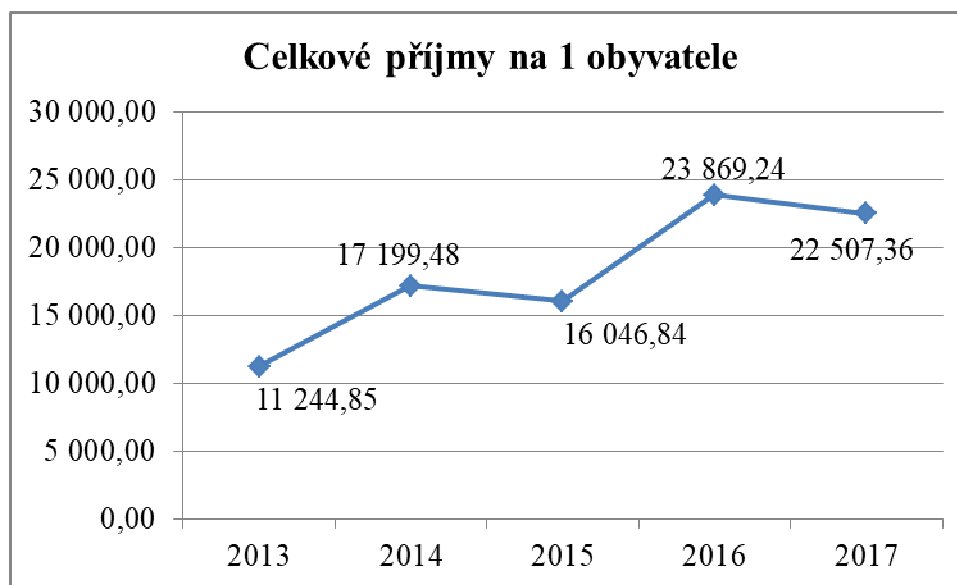
Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

3.16.4 Finanční a majetková analýza

FAMA si klade jako cíl postihnout širší a komplexnější pojetí sociálního a ekonomického rozvoje. Klasická finanční analýza se zabývá rozpočtovými aspekty daného územního celku. Důležitými ukazateli finanční analýzy jsou přepočty celkových, daňových a vlastních příjmů na jednoho obyvatele. Dále také ukazatel míry soběstačnosti, míry krytí běžných výdajů a míry závislosti na neopakovatelných příjmech. Velmi významnými ukazateli pak jsou míra zadluženosti a dluhová služba. Majetkovou stránku obce je možné zhodnotit na základě přepočtu hodnoty majetku obce na jednoho obyvatele.

Celkové rozpočtové příjmy obce na jednoho obyvatele jsou ukazatelem finanční síly obce. Tento ukazatel může být zkreslený, protože v celkových příjmech jsou zahrnuty dotace, úvěry a půjčky. Vývoj tohoto ukazatele je znázorněn v grafu č. 15.

Graf č. 15: Vývoj ukazatele celkové příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

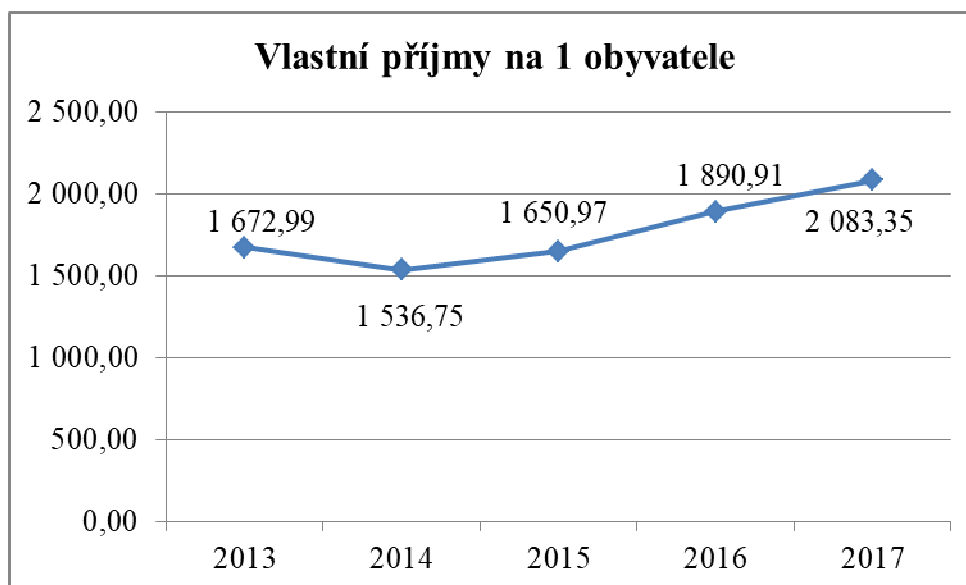

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že celkové výdaje na jednoho obyvatele měly kolísavý vývoj. V roce 2013 byly celkové příjmy na jednoho obyvatele 11 244,85 Kč., což byla zároveň nejnižší hodnota, které za sledované období dosáhly. O rok později nastal nárůst o 52,95 %, tento nárůst byl způsoben zvýšením přijatých dotací. V roce 2015 došlo k poklesu na 16 046,84 Kč. Nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2016, kdy se navýšily všechny druhy příjmů. Toto navýšení oproti minulému roku bylo ve výši 48,75 %. V posledním sledovaném roce došlo ke snížení celkových příjmů na jednoho obyvatele, důvodem bylo snížení přijatých dotací v porovnání s minulým rokem. Celkové příjmy na 1 obyvatele v tomto roce činily 22 507,36 Kč. Za sledované období se pohybovaly v rozmezí 11 000-25 000 Kč.

Vlastní příjmy obce na jednoho obyvatele slouží ke srovnání finanční síly mezi obcemi. Vlastní příjmy jsou celkové příjmy, které jsou očištěné o dotace, úvěry a půjčky. Jejich vývoj je znázorněn v grafu č. 16.

Graf č. 16: Vývoj ukazatele vlastní příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

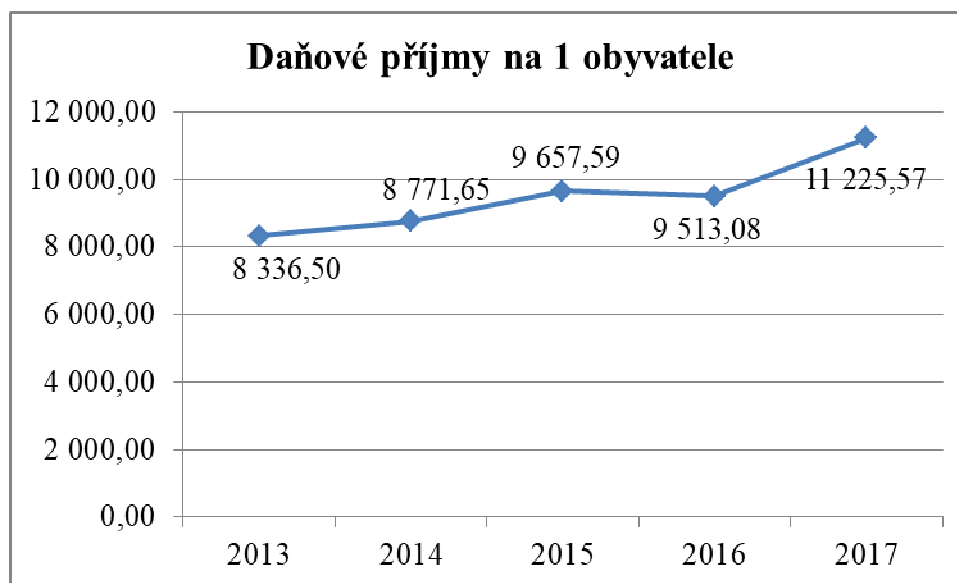

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu je vidět, že vývoj vlastních příjmů se v prvních třech letech výrazně neměnil. V roce 2013 dosahovaly hodnoty 1 672,99 Kč. V roce 2014 došlo k jejich snížení na 1 536,75 Kč., což je pokles o 8,14 % a v roce 2015 se mírně zvýšily o 7,43 % na hodnotu 1 650,97 Kč. K výraznější změně došlo v roce 2016, kdy se vlastní příjmy zvýšily o 14,53 % a dosáhly hodnoty 1 890,91 Kč. a tento rok prošly největší změny za celé sledované období. V roce 2017 došlo také k navýšení o 10,18 %. Za sledované období se pohybovaly v rozmezí 1 000-3 000 Kč.

Daňové příjmy obce na jednoho obyvatele jsou přepočtem daňových příjmů, které tvoří daně a poplatky, na jednoho obyvatele. Daňové příjmy nelze lehce ovlivnit, zvýšit tyto příjmy lze např. zvýšením místních poplatků či zvýšením počtu obyvatel. Vývoj ukazatele je znázorněn v grafu č. 17.

Graf č. 17: Vývoj ukazatele daňové příjmy na 1 obyvatele v Kč. 2013-2017

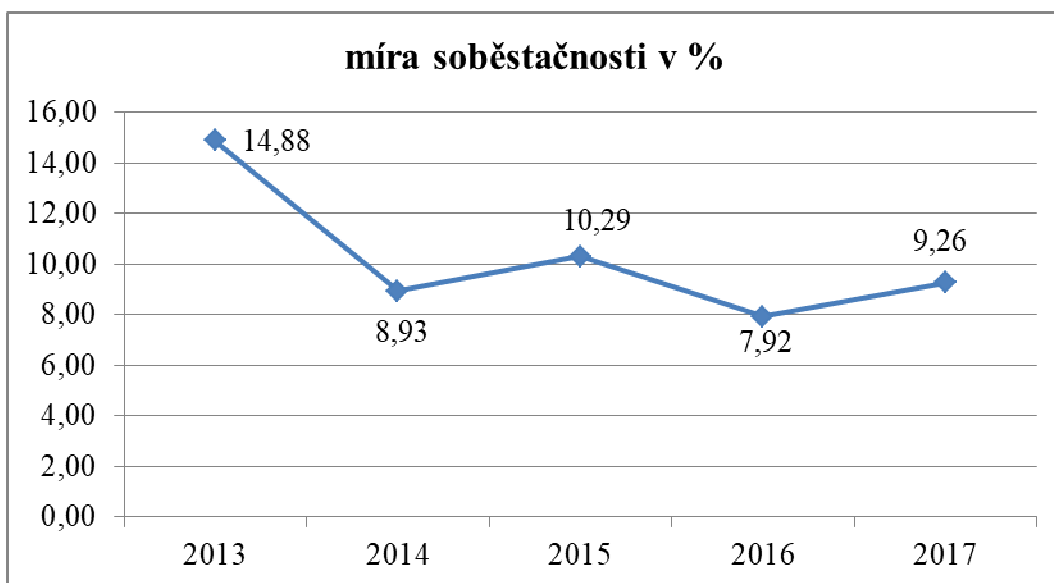

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Vývoj daňových příjmů na jednoho obyvatele měl rostoucí tendenci, k poklesu došlo pouze v roce 2016. Mírný nárůst nastal v roce 2014, kdy se daňové příjmy na jednoho obyvatele zvýšily o 5,22 %. V roce 2015 došlo k nárůstu o 10,10 %. O rok později došlo k poklesu o 1,50 % a v roce 2017 došlo k navýšení o 18,00 % a dosahovaly tak nejvyšší hodnoty sledovaného období. Za sledované období se pohybovaly v rozmezí 8 000-12 000 Kč.

Ukazatel míry soběstačnosti je procentuální zastoupení vlastních příjmů na celkových příjmech. Vlastními příjmy jsou zase příjmy celkové, které jsou sníženy o dotace, úvěry a půjčky. Výpočet probíhá jako podíl příjmů z vlastní činnosti k celkovým příjmům. Výsledná hodnota je uvedena v procentech, čili z kolika procent se podílejí vlastní příjmy na celkových příjmech. Vývoj tohoto ukazatele je uveden v grafu č. 18.

Graf č. 18: Vývoj ukazatele míry soběstačnosti v % 2013-2017

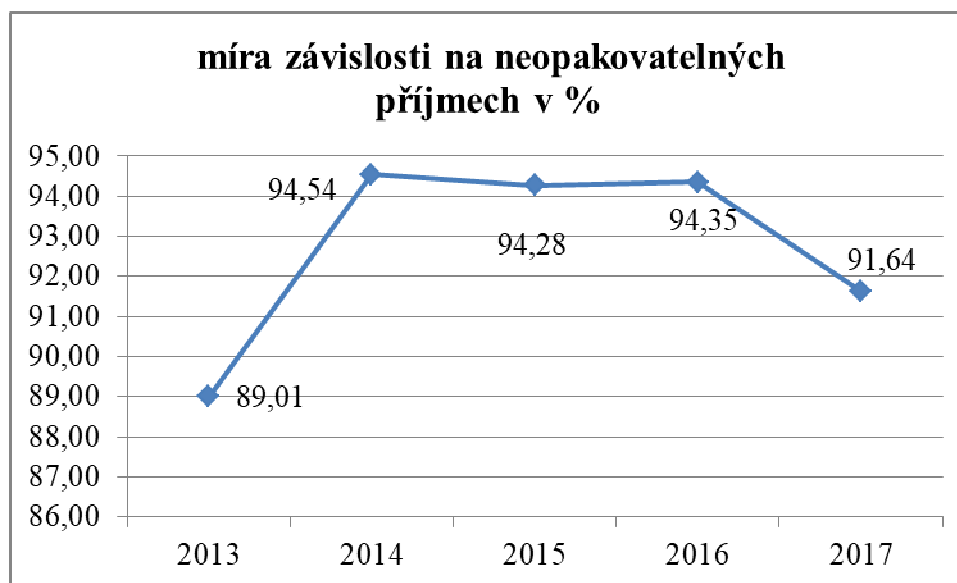

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že míra soběstačnosti obce se pohybovala ve sledovaných letech v rozmezí 7-15 %. Nejvyšší míra soběstačnosti nastala v roce 2013, kdy dosahovala 14,88 %. Poté došlo k jejímu poklesu, kdy v roce 2014 klesla na 8,93 %. V roce 2015 nastalo navýšení na hodnotu 10,29 %. V roce 2016 došlo k jejímu poklesu a dosahovala hodnoty 7,92 %, což byla nejnižší hodnota, které bylo za sledované období dosaženo. Poslední rok došlo opět k navýšení na 9,26 %. Z hodnot ukazatele je patrné, že míra soběstačnosti obce není nijak vysoká. Míra soběstačnosti by měla mít co nejvyšší hodnoty. Z tohoto ukazatele vyplývá, že by obec měla zvyšovat vlastní příjmy.

Míra závislosti na neopakovatelných příjmech, tento ukazatel vypovídá o závislosti rozpočtu obce na běžně se neopakujících příjmech. Z toho vyplývá, že obec je závislá na kapitálových příjmech, investičních dotacích a ostatních příjmech. Výpočet probíhá jako podíl běžně se opakujících příjmů k celkovým příjmům. Výsledná hodnota je uvedena v procentech. Vývoj tohoto ukazatele je uveden v grafu č. 19.

Graf č. 19: Vývoj ukazatele míry závislosti na neopakovatelných příjmech v % 2013-2017

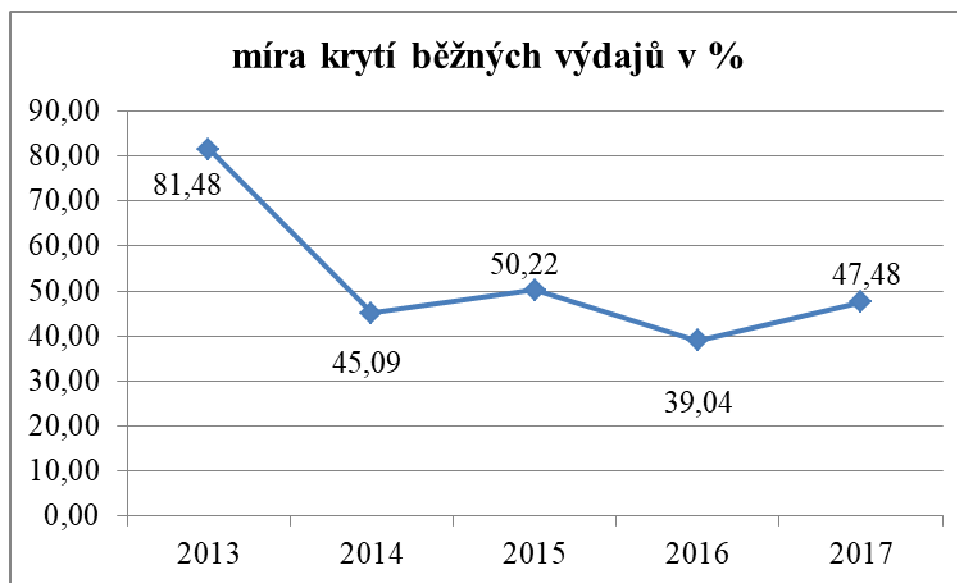

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V grafu je zobrazen vývoj závislosti obce na neopakovatelných příjmech. Je vidět, že míra závislosti obce na dotacích a kapitálových příjmech měla kolísavý vývoj, ale za celé období se pohybovala v rozmezí od 89-95 %. Nejvyšší míra závislosti byla v roce 2014, kdy dosahovala 94,54 %. V roce 2013 byla míra závislosti na neopakovatelných příjmech nejmenší, tento rok dosahovala hodnoty ve výši 89,01 %. Pokles nastal v roce 2015, kdy se míra závislosti snížila o 0,26 % a dosahovala hodnoty 94,28 %. O rok později nastal nárůst o 0,07 % na hodnotu 94,35 %. Větší pokles nastal v roce 2017, kdy klesla na hodnotu 91,64 %.

Míra krytí běžných výdajů udává podíl běžně se opakujících příjmů a běžných výdajů obce. Zobrazuje do jaké míry je obec schopna financovat běžné výdaje z běžně se opakujících příjmů bez využití cizí zdrojů. Výpočet probíhá jako podíl běžných výdajů k běžně se opakujícím příjmům. Výsledná hodnota je uvedena v procentech. Vývoj tohoto ukazatele je uveden v grafu č. 20.

Graf č. 20: Vývoj ukazatele míry krytí běžných výdajů v % 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Graf č. 20 ukazuje kolísavý vývoj míry krytí běžných výdajů. Nejvyšších hodnot dosahuje v roce 2013, a to 81,48 % a v roce 2015, kdy je výše míry krytí běžných výdajů 50,22 %. Nejnižší hodnoty dosáhla v roce 2016, kdy se oproti nejvyšší hodnotě snížila o 52,08 %. V roce 2014 a 2017 dosahovala téměř stejné hodnoty, v roce 2014 to bylo 45,09 % a v roce 2017 pak 47,48 %. V celém sledovaném období se hodnoty míry krytí běžných výdajů pohybují pod hranicí 1. Z toho vyplývá, že je obec schopna pokrýt běžné výdaje běžně se opakujícími příjmy, tedy bez využití cizích zdrojů.

Ukazatele zadluženosti představují míru, v jaké se jiné subjekty podílí na financování a dávají možnost zjistit výši rizika, kterému je podnik vystaven při dané struktuře vlastních i cizích zdrojů, dále vyjadřují zatížení pravidelných příjmů obce splácením dluhu. Těmto ukazatelům bude věnována pozornost v analýze poměrovými ukazateli.

Dluhová služba vyjadřuje jak je obec schopna vypořádat se se svými finančními závazky. Ministerstvo financí monitoruje dluhovou službu obcí. Je stanovena hranice 30 %, při jejím překročení je obec vyzvána k tomu, aby přijmula opatření, která povedou v příštím období

ke snížení dluhové služby pod maximální hranici. Výpočet probíhá jako podíl dluhové služby k dluhové základně. Výsledná hodnota je uváděna v procentech.

Tabulka č. 29: Výpočet ukazatele dluhové služby

ukazatel dluhové služby		
č. řádku	položka	odkaz na rozpočtovou skladbu
1	daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1
2	nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2
3	přijaté dotace - finanční vztah	položka 4112+4212
4	dluhová základna	součet ř. 1,2,3
5	úroky	položka 5141
6	splátky jistin a dluhopisů	položky 8xx2 a 8xx4
7	splátky leasingu	položka 5178
8	dluhová služba	součet ř. 5,6,7
9	ukazatel dluhové služby	ř. 8/ř. 4

Zdroj: denik.obce.cz⁸, vlastní zpracování

Tabulka č. 30: Ukazatel dluhové služby obce v % 2013-2017

ukazatel dluhové služby					
	2013	2014	2015	2016	2017
daňové příjmy (po konsolidaci)	30 745 000	33 420 000	37 935 000	38 195 000	46 530 000
nedaňové příjmy (po konsolidaci)	6 170 000	5 855 000	6 485 000	7 592 000	8 635 500
přijaté dotace - finanční vztah	1 400 000	1 140 000	1 185 000	1 205 000	1 250 000
dluhová základna	38 315 000	40 415 000	45 605 000	46 992 000	56 415 500
úroky	15 000	4 000	45 000	70 000	90 000
splátky jistin a dluhopisů	287 000	221 000	0	4 581 000	5 383 000
splátky leasingu	424 000	45 000	10 000	0	0
dluhová služba	726 000	270 000	55 000	4 651 000	5 473 000
ukazatel dluhové služby v %	1,89	0,67	0,12	9,90	9,70

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Dluhová základna je tvořena příjmy daňovými, nedaňovými a přijatými dotacemi. V průběhu sledované doby měla rostoucí vývoj. Od roku 2013, kdy dosahovala hodnoty 38 315 000 Kč, došlo v roce 2014 k navýšení o 5,48 %. Bylo to způsobeno nárůstem

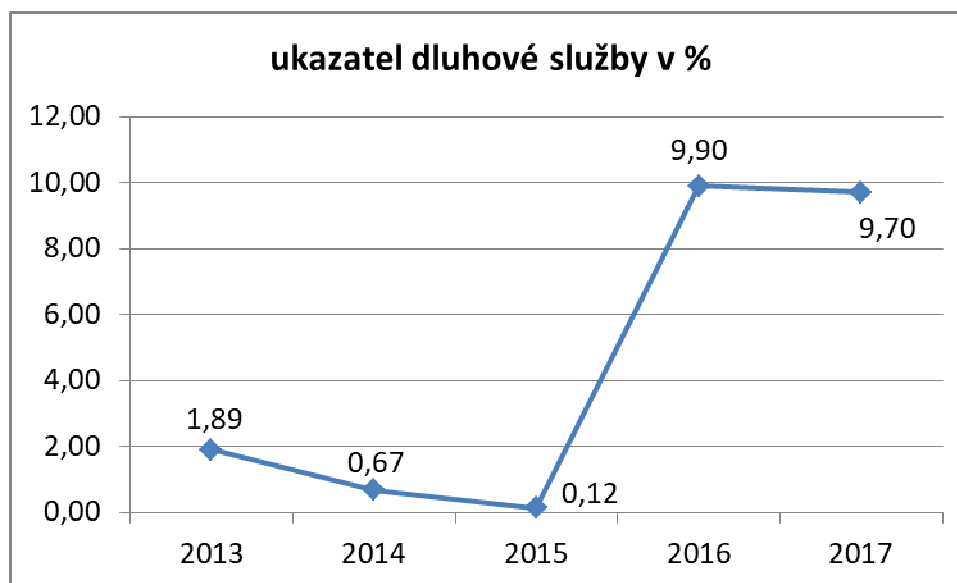
⁸ http://denik.obce.cz/go/dokumenty/z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm

daňových příjmů. V roce 2015 došlo vlivem zvýšení daňových i nedaňových příjmů k nárůstu dluhové základny o 12,84 %. Dluhová základna se dále zvyšovala, v roce 2016 došlo k jejímu navýšení oproti minulému roku o 3,04 %. V roce 2017 došlo ještě k navýšení ve výši 20,05 % a v tomto roce dosahovala nejvyšší hodnoty.

Dluhová služba je tvořena úroky, splátkami jistin a dluhopisů a splátkami leasingu. Dluhová služba vykazovala klesající trend do roku 2015 a poté došlo k jejímu navýšení. V případě dluhové služby docházelo k výraznějším změnám v porovnání s dluhovou základnou. V roce 2013 dosahovala dluhová služba hodnoty 726 000 Kč. O rok později došlo k jejímu poklesu o 62,80 %, to bylo zaviněno výrazným poklesem splátky leasingu. V roce 2014 klesla o dalších 79,63 % na hodnotu 55 000 Kč., protože splátka jistin a dluhopisů byla v daném roce nulová. K nárůstu došlo v roce 2016, kdy se zvýšila splátka jistin a dluhopisů a tím se dluhová služba oproti minulému roku zvedla o 4 596 000 Kč. V dalším roce došlo k jejímu navýšení o 17,67 %.

Z uvedené tabulky je vidět, že obec se po celé sledované období pohybovala pod maximální hranicí, která je ministerstvem financí stanovena na 30 %. To je dobře, protože tato hranice je jedním z kritérií pro získání státní dotace. Pokud by obec ale překročila tuto hranici, neznamena to automatickou ztrátu možnosti získat státní dotaci. Ukazatel dluhové služby zaznamenal od roku 2013 klesající tendenci až do roku 2015, od tohoto roku se ukazatel začal zvyšovat. Nejnižší hodnoty dosahoval v roce 2015, kdy měl hodnotu pouze 0,12 %. Nejvyšší hodnotu měl v roce 2016, kdy se dostal na 9,90 %. V roce 2013 hodnota ukazatele byla ve výši 1,89 % a v roce 2014 se snížila o 64,55 % oproti předešlému roku. K poklesu došlo i v roce 2015, kdy se hodnota ukazatele snížila v porovnání s minulým rokem o 81,95 %. V roce 2017 došlo k poklesu o 1,98 %. Ukazatel se po celou sledovanou dobu pohyboval pod hranicí 10 %. Vývoj ukazatele dluhové služby je možné pozorovat v grafu č. 21.

Graf č. 21: Vývoj ukazatele dluhové služby obce 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Zhodnocení majetku obce

Díky majetku obec zabezpečuje své potřeby a podporuje podnikání, čímž také rozšiřuje majetek. Majetek musí být evidován a měl by být zpracován plán, jak se majetek bude využívat a rozvíjet.

Tabulka č. 31: Vývoj a struktura majetku obce 2013-2017

majetek obce					
	2013	2014	2015	2016	2017
stálá aktiva	207 568 892,70	245 923 854,12	278 923 854,12	333 644 715,67	407 642 093,53
dlouhodobý nehmotný majetek	516 691,00	684 970,00	766 664,00	964 334,00	1 675 668,00
dlouhodobý hmotný majetek	207 052 201,70	245 238 884,12	277 543 333,53	328 803 667,67	402 089 711,53
dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	3 876 714,00	3 876 714,00
dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
oběžná aktiva	10 804 899,26	4 385 419,63	3 523 117,07	28 114 161,01	13 998 049,47
zásoby	0	0	0	0	0
krátkodobé pohledávky	1 554 788,89	1 227 543,36	1 263 786,45	2 066 408,69	2 486 614,81
krátkodobý finanční majetek	9 250 110,37	3 157 876,27	2 259 330,62	26 047 752,32	11 513 434,66
majetek celkem	436 747 583,92	500 618 547,50	564 280 085,79	723 517 753,36	843 282 286,00

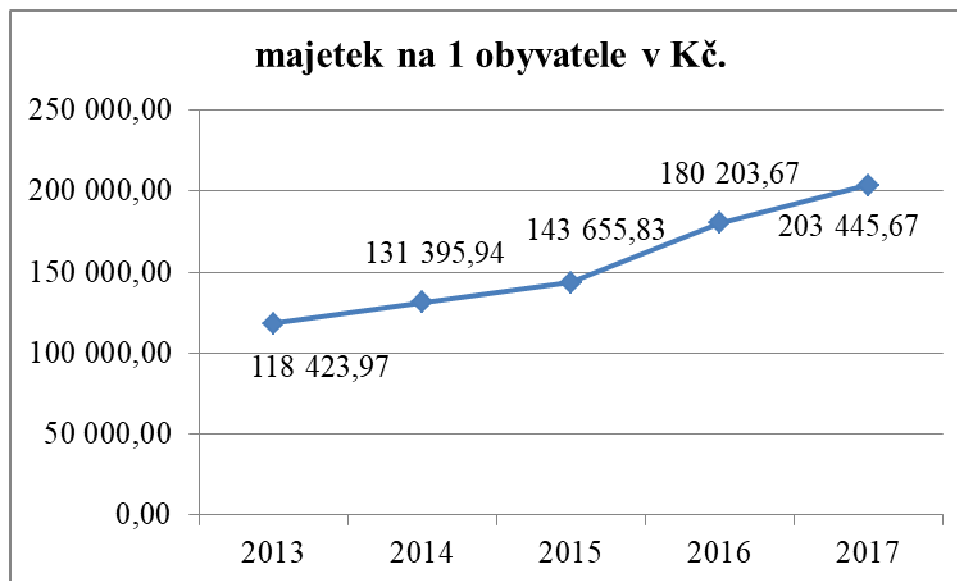
Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce je zachycen vývoj a struktura majetku obce Horoměřice v období 2013-2017. Majetek je rozdělen na stálá aktiva a oběžná aktiva. Hodnota majetku obce se zvyšovala po celé období. Největší změna proběhla v roce 2016, kdy se hodnota majetku oproti minulému roku zvedla o 159 237 667,57 Kč. Druhý výrazný nárůst nastal v roce 2017, kdy se hodnota majetku ještě zvýšila o 119 764 532,64 Kč. a dosahovala výše 843 282 286,00 Kč. Od roku 2013 došlo za sledované období k navýšení majetku o 93,08 %.

Z tabulky je možné vyčíst, že majetek je zastoupen především stálými aktivy. Stálá aktiva měla po celou dobu růstovou tendenci. V průměru se každý rok zvyšovala zhruba o 40 000 Kč., jen poslední rok přišel nárůst o téměř 80 000 Kč. Obec zvýšila svoje stálá aktiva od roku 2013 o 96,39 %. Nejvyšší položkou stálých aktiv je dlouhodobý hmotný majetek, který po celé sledované období zvyšoval svou hodnotu. Položkou, která tvoří nejvyšší podíl na dlouhodobém hmotném majetku, jsou stavby. Rostoucí charakter měl i dlouhodobý nehmotný majetek. Dlouhodobý finanční majetek zůstal po celé sledované období zcela konstantní, v prvních třech letech byl nulový a zbylé dva roky vykazoval hodnotu 3 876 714 Kč. a dlouhodobé pohledávky byly nulové po celé období.

Druhou položkou majetku obce jsou oběžná aktiva, která do roku 2015 klesala. V roce 2016 došlo k jejich nárůstu a v roce 2017 opět klesly. Od roku 2013 došlo k poklesu o 59,41 % a o rok později klesly o dalších 19,66 %. K výraznému zvýšení došlo v roce 2016, kdy se hodnota oběžných aktiv dostala na částku ve výši 28 114 161,01 Kč. Pokles o 50,21 % nastal v roce 2017. Nejvyšší položkou oběžných aktiv tvoří krátkodobý finanční majetek, proto měl stejný vývoj jako oběžná aktiva. Krátkodobé pohledávky klesly v roce 2014 o 21,04 % a o 2,95 % vzrostly v roce 2015. Po zbytek sledovaného období už rostly. V roce 2016 se zvýšily o 63,51 % a o dalších 20,33 % se zvýšily v roce 2017, což byla nejvyšší hodnota, které dosáhly. Zásoby byly po celé období nulové.

Graf č. 22: Majetek obce na 1 obyvatele 2013-2017

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V grafu je znázorněn vývoj majetku na jednoho obyvatele. Tento ukazatel slouží k porovnání majetku různě velkých obcí mezi sebou. Vzhledem k tomu, že majetek obce roste poměrně rychle a i počet obyvatel se nepatrně zvyšuje, je jasné, že vývoj majetku na jednoho obyvatele musí mít také rostoucí tendenci. Od roku 2013 došlo k navýšení tohoto ukazatele o 85 021,70 Kč, což je 71,79 %. V roce 2014 došlo k navýšení o 10,95 % a v roce 2015 o 9,33 %. Nárůst pokračoval i v dalších letech, a to v roce 2016 o 25,44 % a v roce 2017 o 12,89 %.

3.16.5 Analýza poměrovými ukazateli

V této analýze budou vypočteny jednotlivé ukazatele. Ukazateli jsou ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, dluhové schopnosti a aktivity. Tyto ukazatele jsou spíše konstruovány pro podniky než pro samosprávné celky, proto mohou vykazovat neobvyklé hodnoty.

3.16.5.1 Ukazatele likvidity

Likvidita určité složky představuje schopnost dané složky přeměnit se na peněžní hotovost, a to rychle a bez velké ztráty hodnoty. Likvidita podniku je schopnost podniku včas uhradit své platební závazky. Bude vypočten ukazatel likvidity běžné, pohotové a okamžité.

Tabulka č. 32: Zdrojová data v Kč. pro výpočet likvidity 2013-2017

zdroje pro likviditu					
	2013	2014	2015	2016	2017
finanční majetek	9 250 110,57	3 157 876,27	26 047 752,32	2 259 330,62	11 513 434,66
krátkodobé závazky	16 573 517,00	13 878 609,55	2 634 118,90	3 774 004,50	3 774 004,50
oběžná aktiva	10 804 899,26	4 385 419,63	3 523 117,07	28 114 161,01	13 998 049,47
zásoby	0	0	0	0	0

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedena zdrojová data pro výpočet likvidity. Bude vypočtena běžná, pohotová a okamžitá likvidita. Doporučené hodnoty jsou pro běžnou likviditu 1,5-2,5, pro pohotovou aktivitu 1-1,5 a pro okamžitou 0,9-1,1.

Tabulka č. 33: Ukazatele likvidity 2013-2017

likvidita					
	2013	2014	2015	2016	2017
běžná likvidita	0,65	0,32	1,34	7,45	3,71
pohotová likvidita	0,65	0,32	1,34	7,45	3,71
okamžitá likvidita	0,56	0,23	9,89	0,60	3,05

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Běžná likvidita se vypočítá jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých dluhů. Vyjadřuje schopnost podniku uspokojit věřitele v případě, že by proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokryjí běžné závazky podniku nebo kolik jednotek oběžných aktiv pokryje jednu jednotku krátkodobých závazků. Z uvedené tabulky vyplývá, že pouze v roce 2015 dosáhla doporučené hodnoty. V ostatních letech se hodnoty likvidity pohybovaly pod doporučenými hodnotami, což bylo v prvních dvou sledovaných letech a nad doporučenými hodnotami, což nastalo v posledních dvou letech.

Pohotová likvidita se vypočítá jako podíl oběžných aktiv snížených o zásoby a krátkodobé dluhy. Vyjadřuje jak je podnik schopen dostát svých závazků, aniž by se musel zbavit zásob (prodej). Vzhledem k tomu, že obec ve sledovaném období netvořila zásoby, tak jsou hodnoty totožné s hodnotami běžné likvidity. Z tabulky vyplývá, že také dosáhla doporučených hodnot v roce 2015.

Okamžitá likvidita se vypočítá jako podíl finanční majetek a krátkodobé dluhy. Vykazovala stejný průběh jako pohotová a běžná likvidita a doporučených hodnot dosáhla opět v roce 2015. U municipálních jednotek je za standardní hodnotu považována rovnost zdroji a potřebami úhrad, tedy měla by se pohybovat okolo 1. V roce 2015 a 2017 obec vykazovala mnohem vyšší hodnoty, dá se dle toho usuzovat, že likvidita obce je dobrá.

3.16.5.2 Ukazatele rentability

Rentabilita či výnosnost vloženého kapitálu měří schopnost podniku vytvořit nové zdroje a dosáhnout zisku za použitím investovaného kapitálu. Bude vypočtena rentabilita vlastního, vloženého a investovaného kapitálu.

Tabulka č. 34: Zdrojová data v Kč. pro výpočet rentability 2013-2017

zdroje pro rentabilitu					
	2013	2014	2015	2016	2017
EAT	15 677 026,02	20 112 631,22	32 418 917,38	29 552 645,61	19 939 813,17
EBIT	16 088 777,02	20 302 631,22	29 423 757,38	31 389 185,61	22 994 063,17
vlastní kapitál	201 642 207,78	236 430 664,20	273 574 071,70	351 895 410,18	401 057 789,32
celková aktiva	218 373 791,96	250 309 273,75	281 833 114,60	361 758 876,68	421 640 143,00
dlouhodobé dluhy	158 067,18	0,00	5 624 924,00	1 543 772,00	13 661 620,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedena zdrojová data pro výpočet rentability. EAT (čistý zisk neboli zisk po zdanění) je výsledek hospodaření běžného období, EBIT (zisk před odečtením úroků a daní) je výsledek hospodaření před zdaněním, součet vlastního kapitálu a dlouhodobých dluhů bývá také nazýván jako investovaný kapitál.

Tabulka č. 35: Ukazatele rentability v % 2013-2017

rentabilita					
	2013	2014	2015	2016	2017
rentabilita vlastního kapitálu	7,77	8,51	11,85	8,40	4,97
rentabilita vloženého kapitálu	6,43	7,20	8,13	7,44	5,45
rentabilita investovaného kapitálu	7,97	8,59	10,54	8,88	5,54

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z tabulky je možné pozorovat, že se rentabilita za celé období za celé období nedostala nad 12 %. Rentabilita vlastního kapitálu, známá pod zkratkou ROE, se vypočítá jako podíl zisku po zdanění k vlastnímu kapitálu. Tento ukazatel je důležitý pro vlastníky firmy, kteří se zajímají o konečný efekt využití kapitálu. Vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky. V prvních třech letech sledovaného období měla rostoucí vývoj, poté došlo k jejímu poklesu až do roku 2017. V roce 2017 měla nejnižší hodnotu a snížila se na hodnotu 4,97 %. V roce 2016 měla druhou nejnižší hodnotu ve výši 8,40 %. V roce 2013 dosahovala hodnoty 7,77 %, o rok později došlo k navýšení na hodnotu 8,51 % a v roce 2015 stoupla na 11,85 % a dosáhla nejvyšší hodnoty sledovaného období.

Rentabilita vloženého kapitálu, známá pod zkratkou ROA, se vypočítá jako podíl EBIT a celková aktiva. Vypovídá o celkovém výsledku využití kapitálu, který se do podniku vložil bez ohledu na to, zda jde o kapitál cizí či vlastní. Vyjadřuje také celkovou efektivnost firmy a její výdělečnou schopnost. Vykazovala stejný vývoj jako rentabilita vlastního kapitálu. Měla rostoucí hodnoty v prvních třech letech, poté nastal pokles. V roce 2013, dosahovala hodnoty 6,43 %. V roce 2014 došlo k navýšení o 12,08 % na hodnotu 7,20 %. V roce 2015 se ještě zvedla o 12,91 % na hodnotu 8,13 % a dosahovala nejvyšší hodnoty. V roce 2016 nastal pokles hodnot o 8,47 % a dosahovala hodnoty 7,44 % a v roce 2017 se snížila na hodnotu 5,45 %.

Rentabilita vlastního kapitálu, známá pod zkratkou ROCE, vypočítá se jako podíl EBIT a součet dlouhodobých dluhů a vlastního kapitálu. Vyjadřuje výnosnost dlouhodobě vázaného kapitálu. Jedná se o ukazatel, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti, které jsou financovány vlastním i cizím kapitálem. Ve sledovaném období vykazovala stejný vývoj jako rentabilita vlastního kapitálu, čili měla rostoucí vývoj do roku 2015, poté klesala. V roce 2013 vykazovala hodnotu 7,97 % a o rok později se navýšila na 8,59 %. V roce 2015 došlo také k navýšení na hodnotu 10,54 % a dosahovala

tak nejvyšších hodnot. V roce 2016 se snížila na hodnotu 8,38 % a v roce 2017 došlo ke snížení na 5,54 %, což byla nejnižší hodnota sledovaného období.

3.16.5.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti ukazují míru, v jaké se jiné subjekty podílejí na financování podniku a také dávají možnost zjistit výši rizika, kterému je podnik vystaven při dané struktuře vlastních i cizích zdrojů. Budou vypočteny ukazatele věřitelského rizika, koeficient samofinancování a ukazatel finanční páky. Ukazatel dluhové služby byl vypočítán v analýze FAMA a jeho hodnoty jsou k nahlédnutí v tabulce č. 30.

Tabulka č. 36: Zdrojová data v Kč. pro výpočet zadluženosti 2013-2017

zdroje pro zadluženost					
	2013	2014	2015	2016	2017
celková aktiva	218 373 791,96	250 309 273,75	281 833 114,60	361 758 876,68	421 640 143,00
cizí kapitál	16 731 584,18	13 878 609,55	8 259 042,90	9 863 446,50	20 582 353,68
vlastní kapitál	201 642 207,78	236 430 664,20	273 574 071,70	351 895 410,18	401 057 789,32

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedena zdrojová data pro výpočet ukazatelů zadluženosti, zdrojovými daty jsou celková aktiva, cizí a vlastní kapitál. Pro ukazatele zadluženost neexistují doporučené hodnoty.

Tabulka č. 37: Ukazatel zadluženosti 2013-2017

zadluženost					
	2013	2014	2015	2016	2017
ukazatel věřitelského rizika v %	7,66	5,54	2,93	2,73	4,88
koeficient samofinancování v %	92,34	94,46	97,07	97,27	95,12
ukazatel finanční páky	1,08	1,06	1,03	1,03	1,05

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Ukazatel věřitelského rizika se dá také nazvat jako celková zadluženost. V případě nadměrného zadlužení (nad 50 %) se zvyšuje riziko a to může negativně ovlivnit podmínky pro získání dalšího dluhu. Vypočítá se jako podíl cizího kapitálu a celkových aktiv. Celková zadluženost obce je na dobré úrovni, během sledovaného období nestoupla nad 8 %. Měla klesající tendenci až do roku 2016, v roce 2017 nastal růst. Nejvyšších

hodnot dosahovala v roce 2013, kdy měla hodnotu 7,66 %. V roce 2014 měla hodnotu 5,54 % a v roce 2015 klesla na 2,93 % a o rok později ještě klesla na hodnotu 2,73 %, což byla nejmenší hodnota. K nárůstu došlo poslední rok, kdy se zvýšila na 4,88 %.

Koeficient samofinancování je doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl být přibližně 1 (100%). V tomto případě tomu tak opravdu je, součet těchto dvou ukazatelů je roven 100 %. Hodnotí celkovou finanční situaci podniku. Z toho vyplývá, že obec si vede velmi dobře. V průběhu sledovaných let vykazoval hodnoty nad 90 %. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2016. Vypočítá se jako podíl vlastního kapitálu a celkových aktiv.

Ukazatel finanční páky je převrácená hodnota koeficientu samofinancování. Vypočítá se jako podíl celkových aktiv a vlastního kapitálu. Vyjadřuje vliv cizího kapitálu na rentabilitu vlastního kapitálu. Čím vyšší hodnotu ukazatel má, tím je vyšší účinek vlastního kapitálu na rentabilitu. Vyjadřuje, kolikrát převyšuje celkový objem zdrojů zdroje vlastní. V municipální je jeho užití omezené. Ukazatel se po celou dobu pohyboval okolo 1.

3.16.5.4 Ukazatele dluhové schopnosti

Do tohoto ukazatele patří ukazatel úrokového krytí, který se vypočítá jako podíl EBIT k nákladovým úrokům. Využívá se v případě, kdy je nutné zjistit, zda je dluhové zatížení pro firmu ještě únosné. Čím vyšší hodnoty ukazatele je dosaženo, tím větší je schopnost hradit náklady spojené s využitím cizího kapitálu. Doporučenou hodnotou je v zahraničí považován trojnásobek nebo i více násobek.

Tabulka č. 38: Zdrojová data pro výpočet ukazatele úrokového krytí 2013-2017

zdroje pro úrokové krytí					
	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT	16 088 777,02	20 302 631,22	29 423 757,38	31 389 185,61	22 994 063,17
nákladové úroky	4 300,67	24 299,84	47 834,71	28 231,89	8 604,03

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Pro výpočet ukazatele úrokového krytí jsou zdrojovými daty EBIT a nákladové úroky.

Tabulka č. 39: Ukazatel úrokového krytí 2013-2017

dluhová schopnost					
	2013	2014	2015	2016	2017
ukazatel úrokového krytí	3 740,99	835,50	615,11	1 111,83	2 672,48

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Z uvedené tabulky vyplývá, že zisk, který je vytvořen v průběhu období mnohonásobně převyšuje objem nákladových úroků. Obec tedy nemá problémy hradit náklady spojené s využitím cizího kapitálu. Nejvyšších hodnot dosahoval v roce 2013, kdy měl hodnotu 3 740,99 a v roce 2017, kdy měl hodnotu 2 672,48. Vysokou hodnotu vykazoval i v roce 2016, a to 1 111,83. Zbylé dva roky byl pod hodnotou 1000. V roce 2014 měl hodnotu 835,50 a v roce 2015 měl nejnižší hodnotu ve výši 615,11.

3.16.5.5 Ukazatele aktivity

Vypovídá o schopnosti využití investovaných finančních prostředků jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Vyjadřují nejčastěji dobu obratu. Tyto ukazatele slouží ke zjištění, jak se hospodář s aktivy a jaký vliv má toto hospodaření na likviditu a výnosnost. Bude vypočtena doba obratu celkových aktiv, pohledávek a závazků.

Tabulka č. 40: Zdrojová data v Kč. pro výpočet ukazatelů aktivity 2013-2017

zdroje pro aktivitu					
	2013	2014	2015	2016	2017
celková aktiva	218 373 791,96	250 309 273,75	281 833 114,60	361 758 876,68	421 640 143,00
krátkodobé pohledávky	1 554 788,89	1 227 543,36	1 263 786,45	2 066 408,69	2 486 614,81
krátkodobé závazky	16 573 517,00	13 878 609,55	2 634 118,90	3 774 004,50	3 774 004,50
výnosy	11 082 569,06	12 470 568,28	12 279 805,07	16 963 033,47	15 026 965,45

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Zdrojovými daty pro výpočet ukazatelů jsou celková aktiva, krátkodobé pohledávky a závazky a výnosy.

Tabulka č. 41: Ukazatele aktivity ve dnech 2013-2017

aktivita					
	2013	2014	2015	2016	2017
doba obratu celkových aktiv	7 093,53	7 225,92	8 262,34	7 677,47	10 101,20
doba obratu pohledávek	50,50	35,44	37,05	43,85	59,57
doba obratu závazků	538,36	400,65	77,22	80,09	90,41

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Doba obratu celkových aktiv se vypočítá jako podíl celkových aktiv a výnosů, které jsou vyděleny počtem dní. Z uvedené tabulky je vidět, že doba obratu celkových aktiv měla v průběhu sledovaného období rostoucí tendenci s výjimkou roku 2015, kdy nastal pokles. Nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2015 a nejnižší o rok později. Za celé období se doba obratu celkových aktiv nedostala pod hranici 7 000 dnů.

Doba obratu pohledávek se vypočítá jako podíl krátkodobé pohledávky a výnosů, které jsou vyděleny počtem dní. Doba obratu pohledávek měla také rostoucí tendenci, výjimkou byl rok 2014, kdy klesla na 35,44 dní. Za celé období nepřesáhla hodnotu 60 dní a neklesla pod hodnotu 35 dní.

Doba obratu vypočítá jako podíl krátkodobé závazky a výnosů, které jsou vyděleny počtem dní. Vývoj byl klesající do roku 2015, kdy došlo k poklesu na hodnotu 77,22 dní. Od roku 2016 nastal zase nárůst. Nejvyšší hodnoty dosahovala v roce 2013 ve výši 538,36 dní. V roce 2014 byl pokles na hodnotu 400,65 dní, což je druhá nevyšší hodnota. Zbylé období se doba obratu závazků pohybovala od 77 do 91 dnů.

3.17 Projekty na rozvoj a zvelebení obce

V následující tabulce jsou zobrazeny největší výdaje, které byly za sledované období vynaloženy na rozvoj a zvelebení obce. Obec Horoměřice zahájila několik projektů během sledovaného období. Některé trvají po několik let, nejvýznamnější je přístavba základní školy a výstavba kuchyňského pavilonu. Další významné projekty jsou kanalizace, komunikace a rekonstrukce čističky odpadních vod.

Tabulka č. 42: Projekty obce v Kč. 2013-2017

Projekty obce		
rok	investice	zaokrouhlená částka v Kč.
2013	přístavba ZŠ	8 750 000
	nákup domu č.p. 88	3 500 000
	kanalizace	1 430 000
2014	výstavba mateřské školy	23 280 000
	zahájení stavby kuchyňského pavilonu	6 900 000
	nákup zametacího stroje	3 500 000
	stavba komunikace	11 880 000
2015	stavba kuchyňského pavilonu	18 660 000
	přístavba II. stupně ZŠ	8 530 000
	zateplení staré budovy ZŠ	4 620 000
	dláždění ulic	2 480 000
2016	přístavba II. stupně ZŠ	45 970 000
	komunikace, přechod	3 400 000
	rekonstrukce kanalizace	450 000
	rekonstrukce správní budovy ve statku	470 000
	rozšíření kamerového systému	190 000
2017	dláždění komunikací	5 500 000
	rekonstrukce a rozšíření ČOV	52 250 000
	přístavba ZŠ	13 910 000
	stroje a zařízení pro novou ZŠ	4 060 000
	rekonstrukce správní budovy statku	4 500 000
	koupě traktoru Zetor	420 000
	rozšíření kamerového systému	160 000

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

4 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit hospodaření obce Horoměřice v letech 2013-2017 a navrhnout vhodná řešení ke zlepšení finanční situace v obci. Nejdříve byly vymezeny a vysvětleny pojmy, se kterými se v práci setkávám. Teoretická východiska byla nastudována z odborné literatury a zákonů. V praktické části byla nastíněna stručná historie obce a její významný rodák Benedikt Roesl. Poté byla provedena stručná charakteristika obce a vývoj obyvatel. Horoměřice se nacházejí v okrese Praha-západ a jedná se o obec s rozlohou o 805 ha a se 4 145 obyvateli k 31. 12. 2017.

V praktické části byla provedena podrobná analýza hospodaření obce Horoměřice. Nejprve byla provedena analýza rozpočtových příjmů, výdajů a financování za období 2013-2017. Rozpočtové příjmy a výdaje byly sledovány z pohledu celkových příjmů a výdajů i z pohledu jednotlivých druhů těchto položek. Celkové příjmy obce vykazovaly ve sledovaném období růstovou tendenci s výjimkou roku 2014, kdy došlo k mírnému poklesu oproti minulému roku. V roce 2017 dosáhly druhé nejvyšší hodnoty ve výši 93 293 000 Kč. Největší položkou celkových příjmů jsou příjmy daňové, které se v roce 2017 podílely na celkových příjmech ze 49,88 %. Nejobjemnějšími položkami daňových příjmů jsou DPH, daň z příjmu FO a PO a daň z nemovitostí. Dalším druhem celkových příjmů obce jsou příjmy nedaňové, které představují každoročně se opakující příjmy obce. V roce 2017 představovaly 9,26 % celkových příjmů. Vykazovaly růstovou tendenci kromě roku 2014, kdy došlo k jejich poklesu. Tyto příjmy jsou tvořeny převážně příjmy z pronájmu nemovitostí. Dalším druhem celkových příjmů jsou příjmy kapitálové, které jsou tvořeny převážně příjmy z prodeje majetku a darů na pořízení majetku. Ve sledovaném období vykazovaly růstovou tendenci a v roce 2017 se na celkových příjmech podílely ze 7,02 %. Ve sledovaném období tvořily významný podíl celkových příjmů transfery. V průběhu sledovaných let byly přijaty zejména na výstavbu mateřské a základní školy a rekonstrukci ČOV. Celkové výdaje obce měly rostoucí trend po celé sledované období. V posledním roce dosahovaly hodnoty ve výši 126 410 000 Kč. Výdaje v tomto roce byly ovlivněny rekonstrukcí ČOV a výstavbou základní školy. Nejobjemnější položkou výdajů jsou výdaje na vzdělání, to bylo zapříčiněno výstavbou mateřské a základní školy. Významnou položkou výdajů jsou i výdaje na komunální služby, především na svoz komunálního odpadu a péče o zeleň. Podílejí se na celkových výdajích od 13 do 24 %. Významnými

výdaji jsou výdaje na veřejnou správu, zejména výdaje na činnost místní správy, a výdaje na průmysl, kde jde především o výdaje na ČOV a silnice. Ve sledovaném období se obec dostala do schodku v letech 2015-2017. V prvních dvou letech vykazovala přebytkový rozpočet. Saldo příjmů a výdajů obce nevypovídá o špatném hospodaření obce, protože nevypovídá o celkovém majetku obce.

V další části práce je provedena finanční a majetková analýza obce, kde se nejprve hodnotily celkové příjmy na jednoho obyvatele. Tento ukazatel se vypočítá jako poměr celkových rozpočtových příjmů a počtu obyvatel. Vývoj tohoto ukazatele měl v průběhu kolísavý charakter, ale i přes to došlo od roku 2013 k navýšení, kdy v roce 2017 byla hodnota celkových příjmů na 1 obyvatele 22 507,36 Kč. Dalším vypočteným ukazatelem byly vlastní příjmy na 1 obyvatele, tento ukazatel vykazuje od roku 2014 růstový trend a v roce 2017 dosahuje nejvyšších hodnot. Ukazatelem, který se dále hodnotil, byly daňové příjmy na 1 obyvatele. Téměř po celé období měl rostoucí charakter, pouze v roce 2016 došlo k mírnému poklesu. Nejvyšších hodnot dosahoval tento ukazatel v roce 2017 ve výši 11 225,57 Kč. Míra soběstačnosti byla dalším hodnoceným ukazatelem, je vypočtena jako podíl vlastních a celkových příjmu, hodnota je vyjádřena v procentech. Míra soběstačnosti v průběhu období klesala a nejnižší hodnoty dosáhla v roce 2016 ve výši 7,92 %. Vývoj tohoto ukazatele ovlivňují zejména přijaté transfery. Dále byla vypočtena míra závislosti na neopakovatelných příjmech, která říká, jak je obec závislá na příjmech, které se neopakují, čili kapitálové příjmy a transfery. Z grafu č. 19, který zaznamenává tuto míru, vyplývá, že je obec závislá na transferech a kapitálových příjmech z více než 90 %. Ukazatel míry krytí běžných výdajů vypovídá o schopnosti obce obstarat běžné výdaje ze svých zdrojů. Ve sledovaném období se pohybuje okolo 45 %.

Dále byl vypočítán ukazatel dluhové služby, který vypovídá o tom, je se obec umí vypořádat se svými finančními závazky. Dle MF České republiky je stanovena hranice 30 %. Při jejím překročení je obec vyzvána k podání vysvětlení a k vymezení opatření, které do příštího období sníží tuto hranici. Tato hranice je jedním z kritérií na získání dotace. V případě, že obec překročí hranici 30 %, nemusí již získat nárok na dotaci. Ukazatel dluhové služby je vypočten jako podíl dluhové základny a dluhové služby. Ve sledovaném období byl tento ukazatel pod hranicí 10 %, což vypovídá o tom, že obec dokáže dostát svým závazkům.

V závěru finanční a majetkové analýzy byl zhodnocen majetek obce. Hodnoty majetku obce se od roku 2013 každým rokem zvyšovaly, v roce 2017 dosahovaly výše 843 282 286 Kč. Oběžná aktiva prošla v porovnání se stálými aktivy kolísavým průběhem. Z hlediska majetku byl hodnocen ukazatel majetku na 1 obyvatele. Tento ukazatel měl po celé sledované období rostoucí vývoj. V roce 2017, kdy dosahoval nejvyšších hodnot, vycházel na 203 445,67 Kč na jednoho obyvatele. Z tohoto ukazatele vyplývá, že obec zvyšuje svůj majetek.

Poslední částí hodnocení hospodaření obce byla finanční analýza poměrovými ukazateli. Prvním vypočteným poměrovým ukazatelem byla likvidita. Likvidita položky vypovídá o tom, jakou schopnost má tato položka přeměnit se na peněžní hotovost s co nejmenšími ztrátami. Likvidita podniku vypovídá o schopnosti podniku dostát svým závazkům. Sledován byl ukazatel okamžité, pohotové a běžné likvidity. Běžná likvidita vypovídá o schopnosti přeměny oběžných aktiv na peněžní hotovost. Pohotová likvidita vypovídá o schopnosti podniku dostát svým závazkům bez nutného prodeje zásob. Okamžitá likvidita vyjadřuje schopnost podniku okamžitě dostát svým závazkům. Běžná a pohotová likvidita vykazují ve sledovaném období stejné hodnoty, je to způsobeno tím, že obec netvoří žádné zásoby. Obec disponuje větším množstvím finančních prostředků, proto se hodnoty jednotlivých likvidit různí od doporučených hodnot. Obec by neměla mít problém dostát svým závazkům. Dalším ukazatelem byl ukazatel rentability, která vypovídá o výnosnosti vloženého kapitálu. Měří schopnost vytvoření nových zdrojů a dosažení zisku při použití investovaného kapitálu. Je vypočtena rentabilita vlastního, vloženého i investovaného kapitálu. Všechny druhy rentability vykazovaly podobné hodnoty. V hodnocení obcí se tento ukazatel příliš nevyužívá, obec nemá jako hlavní cíl tvořit zisk. Také byly vypočteny ukazatele zadluženosti, tyto ukazatele vypovídají o tom, jak se jiné subjekty podílí na financování podniku. Byla vypočtena celková zadluženost, která by se měla pohybovat pod hranicí 50 %. Při překročení této hranice se zvyšuje riziko a je zde možnost, že dojde k negativnímu ovlivnění dalšího zadlužení. Ve sledovaném období se pohybovala v rozmezí o 2 do 8 %. Koeficient samofinancování, jedná se o nejdůležitější poměrový ukazatel zadluženosti z hlediska hodnocení celkové finanční situace, po celé období je nad 90 %. Ukazatel finanční páky je převrácená hodnota ukazatele samofinancování. Z vypočtených ukazatelů zadluženosti vyplývá, že obec je na tom z hlediska zadluženosti velmi dobře. Obec nemá problém hradit náklady spojené s využitím cizího kapitálu, což

vyplývá z ukazatele úrokového krytí. Posledním hodnoceným ukazatelem jsou ukazatele aktivity, kdy se počítá zejména doba obratu. Je vypočtena doba obratu celkových aktiv, pohledávek a závazků. Z pohledu hodnocení obce se jedná o málo významný ukazatel. Doba obratu aktiv se po celou dobu pohybovala nad hranicí 7 000 dní, v roce 2017 stoupla na 10 101,20 dní. Doba obratu pohledávek kolísala od 35 do 60 dní. Doba obratu závazků v prvních dvou letech vykazovala hodnoty nad 400 dní, poté došlo k výraznému poklesu na hodnoty od 77 do 91 dní.

Na závěr práce byly zmíněny projekty obce, které vedou k jejímu rozvoji a zvelebení. Nejvýznamnější jsou zejména výstavba mateřské školy a přístavba druhého stupně základní školy. Dále pak stavba kuchyňského pavilonu a výstavba a opravy komunikací, nemalým projektem je i rekonstrukce ČOV. Menšími investicemi jsou rozšíření kamerového systému, údržba veřejného osvětlení a nákup traktůrku.

Doporučením, jak zlepšit finanční situaci obce, je například snížení některých rozpočtových výdajů. Velké množství rozpočtových výdajů směřuje do oblasti vzdělání a komunálních služeb. Z komunálních služeb jde zejména o nemalé výdaje na péči o zeleň a svoz komunálních odpadů. Bylo by dobré zvážit možnosti zajištění levnějšího svozu komunálního odpadu. Obec by mohla oslovit firmy, které se zabývají svozem odpadu a zvážit jejich nabídky na svoz komunálního odpadu. V rámci péče o zeleň by se daly snížit výdaje zavedením enviromentálního kroužku, který by tvořily děti základních škol. V rámci tohoto kroužku, který by probíhal mimo vyučování, by se děti něco naučily, byly by na čerstvém vzduchu a zároveň by pomohly obci snížit výdaje.

Jako významný projekt, který by obec mohla realizovat na základě požádání o dotaci, je výstavba senior centra. K tomuto závěru se dospělo na základě již delšího odposlechu rozhovoru starších obyvatel obce, tedy seniorů. Seniori bydlí většinou v rodinných domech se zahradou a jejich síly již nestačí na údržbu. V obci někteří žijí celý život a stěhování pro ně nepřichází v úvahu, ale na údržbu domu nemají síly ani finanční prostředky. Na základě tohoto podnětu byl vypracován návrh na senior centrum. Jednalo by se o dvoupatrovou stavbu o zastavěné ploše patra 600 m². Zde by se vytvořilo 20 bytů o ploše 30 m² k pronájmu a 3 nebytové prostory také k pronájmu. V koncepci je zamýšleno na služby pro seniory, jako manikúra, pedikúra, kadeřnictví, případně i ordinace praktického lékaře. Byl

by zde vytvořen i menší sál, který se mohl pronajímat na různé akce (jóga, aerobic, společenské akce), z čehož by plynuly pro obec další příjmy.

V příloze č. 11. je vytvořena kalkulace na výstavbu senior centra. Celková kalkulace včetně projektu a prací vychází na 36 738 360 Kč. V příloze č. 12 jsou kalkulovány náklady na vybavení bytů, kterými jsou kuchyňská linka včetně spotřebičů a sanitární vybavení bytu. Celková kalkulace vybavení je 972 780 Kč. Do těchto nákladů nejsou zahrnuty náklady na okna a dveře, ale je na ně myšleno v rámci vymezené rezervy, která je stanovena ve výši 3 000 000 Kč. Rezerva je určena především na nákup a montáž oken a dveří, ale je určena i jako rezerva, kdyby se některé náklady oproti kalkulaci navýšily. Celkové kalkulační náklady na pořízení senior centra jsou ve výši 37 711 140 Kč.

Jednotlivé byty by se pronajímaly seniorům nebo sociálně slabým jedincům. Výše nájemného by byla 6 000 Kč. bez poplatků za energie. Pro obec by tak plynuly příjmy ve výši 120 000 Kč. měsíčně. V případě pronajmutí 3 nebytových prostor s nájemným ve výši 10 000 Kč. měsíčně by se tyto příjmy ještě navýšily o dalších 30 000 Kč. V případě pronájmu sálu na jednorázové akce ve výši 5 000 Kč. za den nebo při dlouhodobějším pronájmu 3 000 Kč. za měsíc, by obci plynuly další příjmy do rozpočtu. Pokud by se podařilo pronajmout sál alespoň jednomu zájemci, celkové měsíční příjmy pro obec by za byty, nebytové prostory a sál činily 153 000 Kč. Tyto příjmy pro obec jsou shrnuty v příloze č. 15.

Pojištění senior centra by dle návrhu od Kooperativy pojišťovny, který je uveden v příloze č. 14, vycházelo na 32 990 Kč. ročně v obsáhlejší variantě.

Pokud by obec nedostala dotaci, je v příloze č. 16 návrh na úvěr ve výši 45 000 000 Kč. od České spořitelny. Doba splácení je na 30 let a měsíční splátka je ve výši 186 856 Kč. Z tohoto vyplývá, že pokud by obec chtěla realizovat tento projekt i bez poskytnutí dotace, měsíční příjmy z centra by pokryly většinu měsíční splátky, ale obec by musela ze svého rozpočtu uvolnit měsíčně 33 856 Kč. na zbývající doplatek splátky. Obec by tak zvýšila hodnotu majetku.

5 Seznam použitých zdrojů

- ALICE, C. L., JOHN, C. L., FENG, F. L.. *Financial analysis. Planning and forecasting*. 2. edition. Singapore: World scientific publishing Co., 2009. 1101 s. ISBN 10 981-270-608-9.
- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada. 2009. 250 s. ISBN 978-802-4729-084
- BENNETT, R.J. *The geography of public finance: welfare under fiscal federalism and local government finance*. London: Methuen, 1983. 480 s. ISBN 04-167-3100-7
- ČERNOHORSKÝ, Jan, TEPLÝ, Petr. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 240 s. ISBN 978-802247-3061-5.
- DVOŘÁK, Pavel. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 348 s. ISBN 978-80-7400-075-1.
- CHAND, S. N.. *Public finance*. Atlantic Publishers and Distributors, 2008. 268 s. ISBN 978-81-269-0800-4
- JACKSON, P., M., BROWN, C.. *Public sector economics*. 4 Edition Wiley, 1991. 608 s. ISBN 0-631-16208-9.
- KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vydání. Praha: BECK, 2008. 147 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1 vyd. Praha: C. H. Beck., 2002. 206 s. ISBN 80-717-9778-2.
- LORENC, Jiří, KAŠPÁRKOVÁ, Jana. *Rozpočtová skladba 2010 pro územní samosprávné celky*. M LORDY s.r.o., 2010. 596 s. ISBN 978-80-254-6776-3.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 551 s. ISBN 978-80-247-4574-9.
- OCHRANA, František, PAVEL, Jan, VÍTE, Leoš. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- OTRUSINOVÁ, Milana, KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktual. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha: APSI, 2002. 453 s. ISBN 978-80-863-9519-7.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktual. a rozš. vyd. Praha: APSI, 2008. ISBN 80-7261-086-9.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada. 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2., aktual. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití*. Praha: Grada, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. aktual. vyd. Praha: Grada, 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

ŠÍN, Zbyněk. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 176 s. ISBN 978-80-7400-162-8.

TOTH, Petr. *Financování obcí - sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235*. Praha: Oeconomica, 2005. 326 s. ISBN 80-245-0957-1.

Internetové zdroje

ČZSO. *Statistické údaje o obyvatelích* [online]. [cit. 2019-07-04]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/xs/pocet-obyvatel-v-obcich-stredoceskeho-kraje>

DENÍK OBCE. *Regulace zadluženosti a krajů* [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z WWW: http://denik.obce.cz/go/dokumenty/z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm

MAPY.CZ. *Mapa obce* [online]. [cit. 2020-02-01]. Dostupné z WWW: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.3361162&y=50.1314097&z=13&source=muni&id=4245>

OBEC HOROMĚŘICE. *Historie* [online]. [cit. 2019-03-03]. Dostupné z WWW: <https://www.horomerice.cz/nase-obec/historie/>

OBEC HOROMĚŘICE. *Fotogalerie* [online]. [cit. 2020-03-04]. Dostupné z WWW: <https://www.horomerice.cz/zivot-v-obci/fotogalerie-1/horomerice/horomerice-67cs.html>

PODNIKATEL.CZ. *Zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb.* [online]. [cit. 2019-01-03]. Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-podpore-regionalniho-rozvoje/uplne/>

PODNIKATEL.CZ. *Zákon o krajích č. 129/2000 Sb.* [online]. [cit. 2019-01-03]. Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-krajich-krajske-zrizeni/uplne/>

PODNIKATEL.CZ. *Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.* [online]. [cit. 2019-01-04]. Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/uplne/>

PODNIKATEL.CZ. *Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb.* [online]. [cit. 2019-01-04]. Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-rozpocetovych-pravidlech-uzemnich-rozpoctu/uplne/>

PODNIKATEL.CZ. *Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) č. 243/2000 Sb.* [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-rozpocetovem-urceni-vynosu-nekterych-dani-uzemnim-samospravnym-celkum-a-nekterym-statnim-fondum-zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani/uplne/>

6 Přílohy

Příloha č. 1: Mapa obce

Příloha č. 2: Znak obce

Příloha č. 3: Obecní úřad

Příloha č. 4: Památník Benedikta Roesla

Příloha č. 5: Statek a vodní nádrž

Příloha č. 6: Zámeček

Příloha č. 7: Rozpočet obce - příjmy 2013-2017

Příloha č. 8: Rozpočet obce – výdaje 2013-2017

Příloha č. 9: Rozvaha obce 2013-2017

Příloha č. 10: Výkaz zisku a ztráty obce 2013-2017

Příloha č. 11: Stavební projekt senior centra

Příloha č. 12: Vybavení senior centra

Příloha č. 13: Internetové zdroje pro vybavení a projekt

Příloha č. 14: Pojištění senior centra

Příloha č. 15: Příjmy plynoucí pro obec

Příloha č. 16: Úvěr

Příloha č. 1: Mapa obce

Zdroj: www.mapy.cz

Příloha č. 2: Znak obce

Zdroj: www.horomerice.cz

Příloha č. 3: Obecní úřad

Zdroj: www.horomerice.cz

Příloha č. 4: Památník Benedikta Roezla

Zdroj: www.horomerice.cz

Příloha č. 5: Statek a vodní nádrž

Zdroj: www.horomerice.cz

Příloha č. 6: Zámeček

Zdroj: www.horomerice.cz

Příloha č. 7: Rozpočet obce - příjmy 2013-2017

Rozpočtové příjmy v Kč.					
	2013	2014	2015	2016	2017
Daňové příjmy					
daň z příjmu FO	7 530 000	8 500 000	8 900 000	9 180 000	11 150 000
daň z příjmu PO	5 300 000	6 350 000	8 100 000	7 800 000	12 000 000
DPH	12 500 000	13 000 000	15 300 000	15 500 000	17 500 000
místní poplatky z vybraných činností	2 575 000	2 570 000	2 570 000	2 590 000	2 665 000
odvody z vybraných činností	280 000	325 000	380 000	460 000	550 000
správní poplatky	60 000	125 000	185 000	165 000	165 000
daň z nemovitostí	2 500 000	2 550 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	30 745 000	33 420 000	37 935 000	38 195 000	46 530 000
Nedaňové příjmy					
příjmy z vlastní činnosti	2 190 000	1 355 000	1 300 000	1 360 000	1 475 500
příjmy z pronájmu	3 910 000	4 440 000	5 140 000	6 187 000	7 130 000
příjmy z úroků	20 000	20 000	10 000	10 000	0
sankční platby	50 000	40 000	35 000	35 000	30 000
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	6 170 000	5 855 000	6 485 000	7 592 000	8 635 500
Kapitálové příjmy					
příjmy z prodeje pozemků	80 000	100 000	100 000	900 000	170 000
příjmy z prodeje ostatního hmot. dlouh. majetku	0	0	0	0	3 600 000
přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	1 780 000	2 280 000	2 280 000	3 280 000	2 780 000
přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	500 000	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY CELKEM	2 360 000	2 380 000	2 380 000	4 180 000	6 550 000
Transfery					
neinv. přij. transfery ze SR v rámci souhrnného dot. vztahu	1 400 000	1 140 000	1 185 000	1 205 000	0
neinv. přijaté transfery od obcí	400 000	60 000	40 000	30 000	1 250 000
investiční přij. transfery z všeob. pokl. správy SR	0	0	0	44 633 000	0
investiční přijaté transfery ze st. fondů	0	3 899 600	169 000	0	30 327 500
ostatní investiční přijaté transfery ze st. rozpočtů	0	0	11 622 000	0	0
investiční přijaté transfery od krajů	0	18 775 400	0	0	0
investiční transfery přijaté od EU	0	0	3 216 000	0	0
převody z rozpočtových účtů	396 000	0	0	0	0
TRANSFERY CELKEM	2 196 000	23 875 000	16 232 000	45 868 000	31 577 500

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Příloha č. 8: Rozpočet obce – výdaje 2013-2017

Rozpočtové výdaje					
	2013	2014	2015	2016	2017
Průmysl					
Silnice	3 400 000	10 850 000	2 780 000	2 270 000	3 570 000
Provoz veřejné silniční dopravy	1 200 000	1 267 000	1 370 000	1 460 000	1 880 000
Pitná voda	365 000	0	0	0	475 000
ČOV a kanalizace	2 346 000	2 133 000	4 976 000	2 730 000	52 575 000
PRŮMYSL CELKEM	7 311 000	14 250 000	9 126 000	6 460 000	58 500 000
Vzdělání					
Mateřské školy	1 955 000	20 241 000	1 753 000	2 012 000	2 167 000
Základní školy	8 907 000	3 493 000	13 402 000	68 091 000	26 586 000
Školní stravování	598 000	4 752 000	22 100 000	1 606 000	1 428 000
Základní umělecké školy	60 000	35 000	35 000	35 000	35 000
VZDĚLÁNÍ CELKEM	11 520 000	28 521 000	37 290 000	71 744 000	30 216 000
Kultura, tělovýchova					
Činnosti knihovnické	557 000	580 000	594 000	572 000	577 000
Ostatní záležitosti kultury	262 000	331 000	340 000	358 000	290 000
Zachování kulturních hodnot	45 000	82 000	10 000	10 000	193 000
Činnosti církví	10 000	0	0	0	0
Rozhlas a televize	10 000	12 000	10 000	16 000	15 000
Ostatní sdělovací prostředky	175 000	170 000	175 000	175 000	170 000
Ostatní tělovýchovná činnost	50 000	95 000	50 000	120 000	160 000
Volný čas dětí a mládeže	35 000	185 000	305 000	435 000	477 000
KULTURA, TĚLOVÝCHOVA CELKEM	1 144 000	1 455 000	1 484 000	1 686 000	1 882 000
Komunální služby, bydlení					
Bytové hospodářství	647 000	651 000	653 000	658 000	684 000
Nebytové hospodářství	0	0	0	0	140 000
Veřejné osvětlení	1 070 000	1 050 000	1 030 000	1 020 000	1 180 000
Pohřebnictví	0	0	0	0	53 000
Územní plánování	570 000	250 000	280 000	950 000	600 000
Komunální služby a územní rozvoj	30 000	50 000	70 000	5 858 000	7 248 000
Svoz nebezpečných odpadů	45 000	42 000	30 000	30 000	30 000
Svoz komunálních odpadů	3 181 000	3 295 000	3 481 000	3 639 000	3 776 000
Využívání a zneškodňování komunál. odpadů	540 000	560 000	600 000	780 000	970 000
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	3 784 000	3 598 000	3 452 000	3 681 000	3 817 000
KOMUNÁLNÍ SLUŽBY, BYDLENÍ CELKEM	9 867 000	9 496 000	9 596 000	16 616 000	18 498 000
Bezpečnost, sociální péče					
Ostatní sociální péče a pomoc	10 000	70 000	90 000	210 000	210 000
Bezpečnost a veřejný pořádek	1 732 000	1 720 000	1 747 000	2 015 000	2 483 000
Požární ochrana - dobrovolná část	344 000	358 000	369 000	384 000	476 000

BEZPEČNOST, SOCIÁLNÍ PÉČE CELKEM	2 086 000	2 148 000	2 206 000	2 609 000	3 169 000
Veřejná správa					
Zastupitelstva obcí	375 000	986 000	2 944 000	3 328 000	3 153 000
Činnost místní správy	8 385 000	8 453 000	7 776 000	7 811 000	8 912 000
Obecné příjmy a výdaje z fin. operací	0	0	0	0	80 000
Převody vlastním fondům	396 000	0	0	0	0
Ostatní finanční operace	100 000	0	300 000	0	2 000 000
VEŘEJNÁ SPRÁVA CELKEM	9 256 000	9 439 000	11 020 000	11 139 000	14 145 000

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Příloha č. 9: Rozvaha obce 2013-2017

Rozvaha						
č. ř.	položka	2013	2014	2015	2016	2017
1	AKTIVA CELKEM	218 373 791,96	250 309 273,75	281 833 114,60	361 758 876,68	421 640 143,00
2	STÁLÁ AKTIVA	207 568 892,70	245 923 854,12	278 923 854,12	333 644 715,67	407 642 093,53
3	dlouhodobý nehmotný majetek	516 691,00	684 970,00	766 664,00	964 334,00	1 675 668,00
4	software	0	0	0	93 774,00	56 262,00
5	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	516 691,00	684 970,00	766 664,00	686 660,00	606 656,00
6	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	183 900,00	1 012 750,00
7	dlouhodobý hmotný majetek	207 052 201,70	245 238 884,12	277 543 333,53	328 803 667,67	402 089 711,53
8	Pozemky	3 215 952,10	3 327 336,54	6 204 849,10	6 670 705,75	6 779 322,94
9	Kulturní předměty	646 145,00	958 155,60	958 155,61	958 155,62	958 155,63
10	Stavby	157 041 632,24	157 130 199,84	156 397 086,75	255 956 841,65	322 206 377,08
11	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 349 070,51	7 145 122,66	6 224 871,40	5 943 409,50	10 371 099,35
12	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	42 799 401,85	76 678 069,48	107 758 370,68	59 274 555,17	61 774 756,60
13	dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	3 876 714,00	3 876 714,00
14	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	3 876 714,00	3 876 714,01
15	dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
16	OBĚŽNÁ AKTIVA	10 804 899,26	4 385 419,63	3 523 117,07	28 114 161,01	13 998 049,47
17	zásoby	0	0	0	0	0
18	krátkodobé pohledávky	1 554 788,89	1 227 543,36	1 263 786,45	2 066 408,69	2 486 614,81
19	Odběratelé	151 694,00	80 075,00	70 349,00	175 014,00	45 577,00
20	Krátkodobé poskytnuté zálohy	1 323 227,00	1 117 764,21	1 165 886,21	1 526 318,00	1 679 082,95
21	Pohledávky za zaměstnanci	79 867,89	29 704,15	27 551,24	20 357,17	39 052,46
22	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	0	0	0	0	28 480,00
23	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0	0	0	31 298,00	43 555,00
24	Krátkodobé zprostředkování transferů	0	0	0	0	286 422,40
25	Náklady příštích období	0	0	0	313 421,52	362 445,00
26	krátkodobý finanční majetek	9 250 110,37	3 157 876,27	2 259 330,62	26 047 752,32	11 513 434,66
27	Základní běžný účet územních samosprávných celků	9 124 044,34	3 004 780,05	2 158 415,14	25 908 870,77	11 229 646,43
28	Běžné účty fondů územních samosprávných celků	126 066,031	153 096,22	100 915,48	138 881,55	145 739,23
29	Pokladna	0	0	0	0	138 049,00
30	PASIVA CELKEM	218 373 791,96	250 309 273,75	281 833 114,60	361 758 876,68	421 640 143,00
31	VLASTNÍ KAPITÁL	201 642 207,78	236 430 664,20	273 574 071,70	351 895 410,18	401 057 789,32
32	Jmění účetní jednotky a upravující položky	141 120 465,50	155 887 258,25	160 587 079,02	209 257 411,58	238 388 113,55
33	Jmění účetní jednotky	184 747 218,22	183 816 907,02	183 906 899,41	184 372 756,06	184 630 996,25
34	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0	15 697 103,95	20 306 932,33	64 202 154,20	93 074 616,23
35	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-43 626 752,72	-43 626 752,72	-43 626 752,72	-43 626 752,72	-43 626 752,72
36	Opravy předcházejících účetních období	0	0	0	4 309 253,79	4 309 253,79

37	Fondy účetní jednotky	142 524,73	51 557,18	76 226,53	174 586,84	266 450,84
38	Ostatní fondy	142 524,74	51 557,19	76 226,54	174 586,85	266 450,85
39	Výsledek hospodaření	60 379 217,55	80 491 848,77	112 910 766,15	142 463 411,76	162 403 224,93
40	Výsledek hospodaření běžného účetního období	15 677 026,02	20 112 631,22	32 418 917,38	29 552 645,61	19 939 813,17
41	Výsledek hospodaření minulých účetních období	44 702 191,53	60 379 217,55	80 491 848,77	112 910 766,15	142 463 411,76
42	CIZÍ ZDROJE	16 731 584,18	13 878 609,55	8 259 042,90	9 863 446,50	20 582 353,68
43	Dlouhodobé závazky	158 067,18	0	5 624 924,00	1 543 772,00	13 661 620,00
44	Dlouhodobé úvěry	158 067,19	6 127 371,04	5 624 924,00	1 543 772,00	13 661 620,00
45	Krátkodobé závazky	16 573 517,00	13 878 609,55	2 634 118,90	3 774 004,50	3 774 004,50
46	Dodavatelé	11 361 855,05	5 477 753,50	0	2 420,00	819 707,47
47	Zaměstnanci	425 634,00	397 553,00	578 245,00	605 877,00	634 990,00
48	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	265 794,00	233 367,00	322 654,00	335 396,00	374 106,00
49	Jiné přímé daně	76 718,00	57 497,00	111 908,00	93 694,00	100 397,00
50	Daň z přidané hodnoty	3 476 445,95	135 649,01	138 094,90	230 052,06	716 445,00
51	Výdaje příštích období	0	0	0	948 323,22	49 637,50
52	Výnosy příštích období	0	0	0	297 650,22	301 857,55
53	Dohadné účty pasivní	900 000,00	1 400 000,00	1 400 000,01	1 200 000,00	700 000,00
54	Ostatní krátkodobé závazky	67 070,00	49 419,00	83 217,00	60 592,00	202 487,00

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Příloha č. 10: Výkaz zisku a ztráty obce 2013-2017

Výkaz zisku a ztráty						
č. ř.	položka	2013	2014	2015	2016	2017
1	NÁKLADY CELKEM	32 271 897,92	35 699 864,89	38 228 167,41	39 883 377,92	54 694 925,08
2	Náklady z činnosti	29 216 946,05	32 275 217,05	37 439 433,30	33 834 800,65	44 836 993,45
3	Spotřeba materiálu	1 727 319,12	2 656 268,65	1 030 283,61	967 608,72	2 007 430,15
4	Spotřeba energie	3 325 193,14	3 428 595,43	2 924 130,99	3 419 715,38	3 232 908,21
5	Prodané zboží	5 566,00	10 103,40	15 669,50	21 214,00	4 600,00
6	Opravy a udržování	1 893 017,25	2 424 323,18	3 586 200,97	2 084 368,65	3 772 521,87
7	Cestovné	6 553,00	4 346,00	4 620,00	1 747,00	3 338,00
8	Náklady na reprezentaci	108 784,13	105 000,43	73 887,42	11 231,30	0
9	Ostatní služby	6 406 084,29	6 647 079,03	7 069 554,71	7 246 787,59	7 142 970,89
10	Mzdové náklady	7 924 049,00	8 265 778,00	8 752 254,00	8 823 079,00	9 085 359,50
11	Zákonné sociální pojištění	2 494 797,00	2 604 884,00	2 586 224,00	2 648 583,00	2 742 840,00
12	Jiné sociální pojištění	0	0	0	19 627,00	26 399,00
13	Zákonné sociální náklady	0	0	1 350,00	39 200,00	54 600,00
14	Jiné daně a poplatky	-129 574,00	697 362,05	155 320,00	79 280,00	71 900,00
15	Dary a jiná bezúplatná předání	48 940,00	54 300,00	48 300,00	24 000,00	15 000,00
16	Manka a škody	0	0	5 117 633,00	1 294 246,53	0
17	Tvorba fondů	-1 152,01	-90 967,55	24 669,35	125 960,31	116 864,00
18	Odpisy dlouhodobého majetku	3 825 413,45	3 930 839,52	3 885 741,00	5 486 215,90	6 409 793,00
19	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	460 969,26	0	2 088 453,80
20	Prodané pozemky	38 112,000	4 861,06	679,83	0	340 449,00
21	Tvorba a zúčtování opravných položek	0	0	0	0	48 700,00
22	Náklady z vyřazených pohledávek	0	0	87 587,00	0	0
23	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	10 806,00	11 937,00	64 152,00	225 859,00	5 859 336,60
24	Ostatní náklady z činnosti	1 517 161,68	1 520 506,85	1 550 206,66	1 316 077,27	1 813 529,43
25	Finanční náklady	25 198,67	47 273,84	70 927,71	48 371,32	1 108 981,83
26	Úroky	4 300,67	24 299,84	47 834,71	28 231,89	8 604,03
27	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	0	0	0	0	1 100 377,00
28	Ostatní finanční náklady	20 898,00	22 974,00	23 093,00	20 139,43	0
29	Náklady na transfery	2 618 002,20	3 187 374,00	3 712 966,40	4 163 665,95	5 694 699,80
30	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	2 618 002,20	3 187 374,00	3 712 966,40	4 163 665,95	5 694 699,80
31	Daň z příjmů	411 751,00	190 000,00	-2 995 160,00	1 836 540,00	3 054 250,00
32	VÝNOSY CELKEM	47 948 923,94	55 812 496,11	70 647 084,79	69 436 023,53	74 634 738,25
33	Výnosy z činnosti	11 082 569,06	12 470 568,28	12 279 805,07	16 963 033,47	15 026 965,45
34	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	634,70	600,00	0	0	0
35	Výnosy z prodeje služeb	1 888 275,49	1 129 108,60	1 069 256,50	1 363 481,67	1 385 577,73
36	Výnosy z pronájmu	3 880 037,04	5 243 242,85	5 301 368,46	10 547 778,94	6 640 006,32
37	Výnosy z prodaného zboží	30 609,41	25 573,84	12 949,75	10 228,34	5 378,04
38	Výnosy ze správních poplatků	150 778,00	196 305,00	161 492,00	169 599,00	126 900,00

39	Výnosy z místních poplatků	1 766 669,95	2 406 699,00	2 452 780,00	2 475 050,32	2 699 359,98
40	Jiné výnosy z vlastních výkonů	230 559,00	0	85,00	2 539,00	43 882,80
41	Jiné pokuty a penále	15 600,00	49 000,00	12 900,00	29 500,00	66 800,00
42	Výnosy z prodeje materiálu	0	0	0	43 063,00	0
43	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	0	0	197 000,00	0	3 450 377,00
44	Výnosy z prodeje pozemků	21 900,00	255 750,00	666 140,00	1 130 180,00	175 363,00
45	Čerpání fondů	67 559,33	0	0	12 600,00	0
46	Ostatní výnosy z činnosti	3 029 946,14	3 164 288,99	2 405 833,36	1 179 013,20	433 300,58
47	Finanční výnosy	36 259,86	6 308,34	481,16	5 037 231,07	5 086 509,06
48	Úroky	36 226,10	6 299,13	481,16	502,76	467,10
49	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	0	0	0	0	1 100 377,00
50	Ostatní finanční výnosy	33,76	9,21	0	5 036 728,31	3 985 664,35
51	Výnosy z transferů	1 760 668,75	6 795 032,50	22 567 274,65	2 108 319,88	3 826 540,19
52	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	1 760 668,75	6 795 032,50	22 567 274,65	2 108 319,88	3 826 540,19
53	Výnosy ze sdílených daní a poplatků	35 069 426,27	36 540 586,99	35 799 523,91	45 327 439,11	50 694 723,55
54	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	9 910 483,98	8 817 950,53	9 870 061,13	11 796 818,60	12 193 152,77
55	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	7 010 933,93	8 193 186,96	5 689 968,87	11 972 849,02	13 726 908,36
56	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	14 831 173,23	15 949 182,69	16 725 894,91	18 544 254,46	21 604 052,49
57	Výnosy ze sdílených majetkových daní	2 851 741,64	2 925 127,88	2 908 748,51	2 904 773,86	2 959 847,41
58	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	465 093,49	655 138,93	604 850,49	108 743,17	210 762,52
59	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0	0	0	0	0
60	Výsledek hospodaření před zdaněním	16 088 777,02	20 302 631,22	29 423 757,38	31 389 185,61	22 994 063,17
61	Výsledek hospodaření běžného účetního období	15 677 026,02	20 112 631,22	32 418 917,38	29 552 645,61	19 939 813,17

Zdroj: účetní výkazy obce, vlastní zpracování

Příloha č. 11: Stavební projekt senior centra

Kalkulace nákladů na výstavbu senior centra	
činnost	částka v Kč.
Zemní práce	532440
Základy	1331100
Hrubá stavba (konstrukce)	6655500
Topení, voda a kanalizace	3 727 080
Střecha (krov a krytina)	1 064 880
Výplně otvorů	1 730 430
Úpravy povrchů a podlahy	4 392 630
Izolace tepelné a ostatní	798 660
Instalace elektro a ostatní	1 464 210
Dokončovací a ostatní práce	4 925 070
Mezisoučet (stavební objekty celkem):	26 622 000
Průzkum a projektové práce	1 331 100
Náklady na umístění stavby a ostatní náklady	1 331 100
Rezerva	1 331 100
Celková cena bez DPH:	30 615 300
DPH (20%):	6 123 060
Celková cena s DPH:	36 738 360

Zdroj: www.sci-data.cz, vlastní zpracování

Příloha č. 12: Vybavení senior centra

Vybavení			
	ks	Kč za kus	cena celkem v Kč.
kuchyňská linka	20	6 649	132 980
sporák	20	4 990	99 800
digestoř	20	1 290	25 800
lednice	20	9 990	199 800
mikrovlnná trouba	20	2 990	59 800
dřez	20	699	13 980
baterie	40	349	13 960
sprchový kout	20	4 669	93 380
záchod	20	4 395	87 900
umyvadlo	20	1 279	25 580
pračka	20	5 590	111 800
topení	80	1 350	108 000
rezerva (okna, dveře)			3 000 000
celkem			3 972 780

Zdroj: internetové odkazy z přílohy č. 13, vlastní zpracování

Příloha č. 13: Internetové zdroje pro vybavení a projekt

odkazy na vybavení a projekt	
kuchyňská linka	https://www.jena-nabytek.cz/kuchyne-viola-260-cm-vanilka-dub-sonoma-bezova/
sporák	https://www.mall.cz/plynove-sporaky/mora-p-151-bw?src=bestsellers
digestoř	https://www.mall.cz/klasicke-odsavace/mora-op-632-w
lednice	https://www.mall.cz/volne-stojici-lednickysamsung-rb30j3215saef
mikrovlňná trouba	https://www.mall.cz/volne-stojici-mikrovlne-trouby/samsung-me83mxeo
dřez	https://www.hornbach.cz/shop/Nerezovy-drez-Eurodomo-Domolux-LUX-EA/1333466/artikl.html
baterie	https://www.hornbach.cz/shop/Drezova-baterie-Bornholm-chrom/5869107/artikl.html
sprchový kout	https://www.hornbach.cz/shop/Sprchovy-kout-Riho-Porto-90x90-cm-ctverec/8503873/artikl.html
záchod	https://www.jika.cz/katalog/produkty/klozety/kombinacni-klozet/mio/wc-misa-vario-odpad-instalacni-sada-soucasti-823716
umyvadlo	https://www.hornbach.cz/shop/Umyvadlo-Cersanit-COLOUR-60/6394933/artikl.html
pračka	https://www.mall.cz/pracky-horni-plneni/indesit-btw-d61253-eu
topení	https://www.hornbach.cz/shop/Radiator-Rotheigner-Typ-22-DK-50x80-cm/6798409/artikl.html
projekt	http://www.sci-data.cz/vypocet-ceny-stavby

Zdroj: internetové stránky, vlastní zpracování

Příloha č. 14: Pojištění senior centra

Pojištění bytového domu od Kooperativy			
pojistná částka 40 000 000 Kč. na cenu novou			
varianta	pojistné	odpovědnost z nemovitosti limit 20 000 000	konečné roční pojistné
prima	21 000 Kč.	5 990 Kč.	26 990 Kč.
komfort	27 000 Kč.	6 990 Kč.	32 990 Kč.

Zdroj: nabídka od Kooperativy, vlastní zpracování

Příloha č. 15: Příjmy plynoucí pro obec

Příjmy pro obec			
počet bytů	měsíční nájemné	součet za měsíc v Kč.	součet za rok v Kč.
20	6 000	120 000	1 440 000
pronájem prostor			
počet prostor	měsíční nájemné	součet za měsíc v Kč.	součet za rok v Kč.
3	10 000	30 000	360 000
sál			
1	3 000	3 000	36 000
součet příjmů		153 000	1 836 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě návrhu nájemného

Příloha č. 16: Úvěr

Návrh úvěru od České spořitelny					
účel úvěru	výše úvěru	splatnost úvěru	úroková sazba	doba fixace úrokové míry	měsíční splátka
výstavba/dostavba	45 000 000	30 let	2,84%	5 let	186 856 Kč.

Zdroj: vlastní zpracování na základě nabídky od České spořitelny